

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemani:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne in praznične.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica: št. 5 telefon št. 85

Narodnonapredni volilci!

Dne 24. t. m. so dopolnilne deželnozborske volitve.

Ker je sedanja deželnozborska večina proti vsem zakonitim predpisom nasilno razveljavila mandata naših dveh poslancev, je naša posebna dolžnost, da ista dva gospoda zopet kandidiramo.

Kandidata narodnonapredne stranke sta

Jožef Reisner,
c. kr. profesor v Ljubljani

Adolf Ribnikar,
mestni tržni nadzornik v Ljubljani.

Za izvrševalni odbor narodnonapredne stranke:

Dr. Ivan Tavčar,
predsednik.

Shod v „Mestnem domu“.

Shod, ki ga je sklicala narodnonapredna stranka za snoči v veliko dvorano »Mestnega doma«, in ki ga je posetilo zelo lepo število volilcev, je otvoril v imenu stranke župan gospod

dr. Ivan Tavčar

pozdravljajoč imenom eksekutivnega komiteja številne volilce ter da kot prvemu govorniku besedo kandidatu

prof. Josipu Reisnerju.

Velemenjeni somišljeniki!

Skoro dve leti stojimo ljubljani v neprestanem volilnem boju. Zaradi tega se ni prav nič čuditi, da danes, ko stojimo zopet pred volitvami, ni v Ljubljani tistega živahnega

ga in razburilivega bojnega razpoloženja, kakor smo ga imeli pred občinskimi volitvami. Narodno - napredna stranka je ves čas v defenzivi; ona brani svojo posest proti pristašem sedanje deželnozborske večine. Vkljub vsem sovražnim silam je naša stranka zmagonosno odbila vse poizkuse, spraviti Ljubljano pod jarem S. L. S. V vseh bojih zadnje dobe in tudi 24. septembra stoji gospodarsko vprašanje v ospredju. O vseh nasprotjih med gospodarskimi težnjami mesta Ljubljane in načrti S. L. S. so danes ljubljanski volilci vsestransko poučeni. Zaradi tega pa tudi mirno čakajo dne 24. septembra, ki ne more prinesiti drugega, nego obnovitev dosedanjih zmag. (Pritrjevanje in odobravanje.)

Nobena zgovornost ne more pogubonosnega gospodarstva sedanje

večine v deželnem zboru značilneje pojasniti, nego dejstvo, da so se deželni računski sklepi v zadnji dobi skokoma približevali visoko proračunjenim deficitom, da so lansko leto proračunjene deficite visoko prekorčili, da pelje ta pot k bankerotu dežele. Pri tem pa ni nikjer pokazati gospodarskega napredka, tudi tam ne, kamor je šlo največ deželnega denarja. (Tako je!)

Gospoda! Dasi je umeven ta mir pred sedanjimi volitvami, obžalovati bi ga morali! Z gospodarskimi vprašanji občin in dežele smo zatemnili neko skrb, ki bi morala vedno živa ostati v naši srcih. In če bi se stranki S. L. S. posrečilo v bojih za mandate potisniti v ozadje naše narodne naloge, nam vse naše zmagice nič ne koristijo. Kajti s tem bi bili kruto poraženi, dasi se trenutno tega ne zavedamo. V bojih med istodolnimi strankami se je zmagonosno smehljajal drug sovražnik, ki je nemoteno ugrabljal našo narodno posest.

Obrambna razstava nam je živa priča, da smo Slovenci začeli narodno propadati, odkar S. L. S. pod svojimi različnimi firmami s svojo močjo brani narodne naše pravice.

Ali se more tako majhen narod, kakor smo Slovenci, ubraniti potujočevalnega navala? Gospoda! Slovenci smo stili moč tujih sovražnikov takrat, ko so na naših tleh v deželi oholo gospodarili! To je dokaz, da bi imeli silo dovolj, za braniti sovražnikom povratek na naša tla!

Vprašanje je, ali smo ostali tisti žilavi junaki, ki se boja ne bodo plašili, ki bodo boj iskali in ga dokončali kot zmagovalci? Ali je S. L. S. vzgojila narod za boj nar. obstanka? S. L. S. odteza narod čilemu sokolstvu, namesto meča in kopja mu daje v roko romarsko palico, namesto značajeve vzgaja linavce in denuncianta. Deželni odbor napravlja ovadbe zaradi izmišljenih prestopkov, ki bi jih utegnil napraviti Slovenec v svojem prekipnem narodnem navdušenju, državni poslanec S. L. S. gre v ministristvo, da poštenega narodnjaka in najbolje kvalificiranega kompetenta očrni kot državni nevarnega človeka in da dobi službo popolnoma nekvalificiran pristaš S. L. S. Mladina, ki se bori za svojo prihodnost, se uči osigurati

si kruh z licemerstvom namesto s poštenim delom. In taka mladina, zastrupljena s hinavščino, korupcijo, brezdelnostjo in narodno brezbriznostjo naj svoječasno brani domovino!

Gospoda! Kdor zasleduje počenjanje S. L. S., ji mora odreči pravico do njenega lepega naslova. Ne ljudska, ne slovenska ni! Pristaš S. L. S. je s svojo stranko grobokop svojega naroda.

Gospoda! Ko gremo zopet k volitvam, ne pozabimo svoje dolžnosti do bodočnosti svojega naroda! Še smo v defenzivi, ali če ljubimo svoj rod, preiti nam bo knalu v ofenzivo. Preiti moramo v boj proti okuževanju naroda s tistimi načeli, ki jih uveljavlja sedanja deželnozborska večina. Konec ene volilne dobe s 24. septembrom naj bo začetek vsestranskega boja za narodne svetinje! V tem boju pa morajo prvi ležati na tleh grobokopi našega naroda, slovenski klerikalci! (Dolgotrajno odobravanje.)

Kot drugi govornik je nastopil nato tržni nadzornik gospod

Adolf Ribnikar.

Častiti zborovalci, cenjeni volilci! Že moj predgovornik se je dotaknil narodnostnega vprašanja in to vprašanje je med nami Slovenci tako aktualno, kakor nobeno drugo. Koliko stori S. L. S., ki je odgovorna za vso bodočnost slovenskega naroda, ker si lasti politično moč, koliko stori ona v tem pogledu, je vsem znano. Nešteto krat smo to že naglašali na svojih shodih, ki so šli za volitve v občinski svet in kasneje pred volitvami v deželni in državni zbor. Nešteto krat tedaj smo že ocenjevali delovanje S. L. S. na gospodarskem polju in znano je vsem, da smo že takrat napovedovali, da bodo

klerikalci spravili deželne finance na rob propada.

Če gre tako naprej, pride tudi v kratkem čas, da pogine slovenski narod.

Vzlic temu delovanju, ali bolje ravno zaradi tega delovanja S. L. S. se mi zdi treba še nekoliko bližje osvetliti to delovanje od onih časov, ko so klerikalci na Kranjskem zagospodovali. Ti časi so za Slovenstvo

tako žalostni, kakor prej že dolgo niso bili.

Vsi vemo, kako so začeli v ožji naši domovini, v kranjski deželi napredovati Nemci, zato se ne bom spuščal v opisovanje podrobnosti njih pridobitev v zadnjih letih, ki so jih imeli po zaslugi S. L. S. Vsem so znane njih pridobitve na šolskem polju, njih napredovanje v vseh uradih na Kranjskem, ne omenjam predprav Nemcev pri volitvah deželnih poslancev, kjer voli 52 nemških veleposestnikov 10 poslancev. Na Koroškem ima 18.000 nemških volilcev isto pravico kakor drugod na Kranjskem 50.000 do 56.000 slovenskih prebivalcev, da volijo svojega poslanca. Ne očitam Nemcem pravice, ki jih uživajo, samo nepravilno je, da imajo take predprave in uživajo take dobrote, ki jim nikakor ne gredo, ker dosega njih število komaj 5% vsega prebivalstva kranjske dežele. Te predprave je mogoče tem manj odobrati, ker so slovenskemu narodu v pogubo ter pomagajo le graditi oni znani nemški most do Adrije. Te predprave so tem manj umestne, če pogledamo, kako postopa vlada s Slovenci v drugih kronovinah.

Zlasti na Koroškem, kjer tvorijo Slovenci 22% vsega prebivalstva, nimajo Slovenci nikakršnih pravic. Ravno Koroška je klasičen vzgled, kake razmere vladajo tam, kjer imajo klerikalci absolutno besedo. Na Koroškem ni slovenskih liberalcev, S. L. S. je tam popolnoma sama s seboj in tudi slovenskega liberalnega uradnika nima, da bi jo strašil. Znano je namreč, da je S. L. S. nemški uradnik ljubši kakor slovenski. To vse imajo na Koroškem, imajo tedaj vse, kar si morejo želeli in upajo, da kdaj dosežejo isto tudi na Kranjskem. Če pa sedaj pogledamo posledice njih delovanja na Koroškem, vidimo, kako se

meje krčijo.

Pred 50 leti so tvorili Slovenci še $\frac{3}{10}$ prebivalstva, danes že samo $\frac{1}{10}$. Celovec je štel še leta 1869. poleg 4000 Slovencev 3000 Nemcev, glasom zadnjega ljudskega štetja je danes v Celovcu 1700 Slovencev in 25.000 Nemcev. Šol je bilo na Koroškem leta 1859. 69 samoslovenskih, danes so komaj 3. Tako gineva tedaj narodni življenj tam, kjer imajo moč

LISTEK.

Sapho.

Slike iz pariškega življenja.

Francoski spisal Alphonse Daudet.
Prevel Oton Župančič.

(Dalje.)

Ko je šel čez Madelénski trg, ga je omotil heliotropov duh, njegovi ljubici najljubši vonj. Podvival je korak, da bi mu ušel, in razjarjen, razdejan je mislil čisto naglas: »Moja ljubica! . . . Da, lepa nesnaga . . . Sapho, Sapho . . . Če pomislim, da sem živel celo leto s tako - le! . . .« Besen je ponavljal ime; in spomnil se je, da ga je čital po manjših listih med priliki drugih podobnih žensk, v grotesknem Giothaškem almanahu galantnega sveta: Sapho, Cora, Caro, Phryne, Ivanka iz Poitiersja, Morski pes . . .

In s peterimi črkami njenega ostudnega imena se mu je vleklo pred očmi vse njeno življenje kakor umazan vodotoč . . . Caondalov atele, ravnanje pri La Gournerieju, nočno prežanje pred beznicami ali na pesnikovi rogoznici . . . Potem lepi graver, ponarejeni bankovci, porota . . . In kaznilniška čepica, ki se ji je tako lepo pristojala, in poljub, ki ga je vrgla svojemu ponarejevalcu: »Nič ne nazaj, fantič moj! . . .« Fantič moj! Isto laskavo ime, kakor njemu . . . Sramota! . . . O, to nesnago bo pošteno pometel . . . In nepresta-

no ta vonj po heliotropu, in ta večerni mrak prav tako blede lisast, kakor ona drobna cvetka.

Hipoma se zave, da stopa še vedno po trgu, kakor po ladijskem krovu. Zopet pot pod noge, in na mah je bil v rue d'Amsterdam, za trdno odločen, da spodi to žensko od sebe, da jo vrže meni nič tebi nič pred vrata, in ji pljuje v hrbet psovko njenega imena. Pred vrati se je obotavljaj, preudarjal, stopil parkrat po cesti. Seveda bo vreščala in javkala, spravila vso hišo pokonci s svojimi pouličnimi litanijami, kakor takrat tam, v rue d'Arcade . . .

Ko bi ji pisal? . . . Tako je, da, to je bolje, obračunati s par besedami, kratko, a jedrnat. Stopil je v angleško krčmo, zapuščeno, mračno v plinovi luči, ki so jo baš prižigali, sedel je za mastno mizo, poleg edinega gosta, ženske z mrtvaško glavno, ki je brez pijače jedla prekaženo morsko ribo. Naročil si je pinto ola, se ga ni dotaknil, in je začel pisati pisimo. A preveč besed se mu je gnetlo po glavi, ki so silile vse hkrati na dan, in razkrojeno, gosto črnilo ni hotelo prav teči.

Dvakrat, trikrat je raztrgal začete liste, potem je vstal, da bi kar tako odšel, ko spregovore polna, požrešna usta plaho, potihoma: »Vi ne pijete? . . . Ali dovolite? . . .« Pokimal ji je. Dekle je planilo po njegovem vrču in ga je izpraznilo na en sam hlasten požirek, ki je pokazal vso bedo te nesrečnice, ki ima v žepu ravno toliko, da si potolaži glad, a si ne more privoščiti kapljice pijače. In usmiljenje ga je prevzelo, ki ga je

ublažilo, ki mu je nanaglo osveto lilo ves jad ženskega življenja; in začel je mileje soditi, razmišljati svojo nesrečo.

Navsezadnje se mu vendarle ni lagala; in če ni vedel ničesar o njenem življenju, saj se ni za to nikoli brigal. Kaj naj bi ji očital? . . . Da je bila v Saint-Lazarju? . . . Če je bila pa oproščena, in so jo skoraj v trimfu nosili, ko je prišla iz ječe . . . Kaj torej? Da je imela druge pred njim? . . . Ali tega ni vedel? . . . Zakaj bi ji to huje zameril samo zato, ker so imena njenih ljubimcev znana, slavna, ker se lahko z njimi srečuje, pogovarja, gleda njihove slike po izložbah? Ali ji sme šteti v greh, da je imela te raje?

In prav globoko v duši se mu je dvigal nekak zel ponos, ki si ga sam ni hotel priznati, da si jo je delil on s temi velikimi umetniki, da lahko reče, da se jim je zdela lepa. Človek njegovih let nima nikdar trdne sodbe, prave samozvesti. Ljubi žensko, ljubezen; a oko mu je neizkušeno, in mlad zaljubljenec, ki ti pokaže sliko svoje ljubice, išče pogleda, odobravitve, ki bi mu pritrčila. Podoba Saphine je vzrasla pred njim, se mu je zdela s svetlobo ozarjena, odkar je vedel, da jo je La Gournerie opeval, da jo je ovekovečil Caondal v marmoru in bronu.

Nenadoma pa ga je zgrabila zopet jeza, skočil je s klopi na vnanjem bulvarju, kamor je bil zašel v svoji zamišljenosti sredi med vreščave otroke in klepetuljaste delavke, ki so se hladile tam v prašnem juniškem večeru; in zopet je blodil po ulicah,

in govoril naglas in razjarjeno . . . Res lepa, ta bronasta Sapho . . . bron na prodaj, ki se je vlačil povsod, vsakdanji, kakor melodija na lajni, kakor beseda Sapho, ki so ji stoletja prvotno milino ometala z nečednimi legendami, ki je bilo ime boginji, in znači sedaj bolezen . . . O moj bog, kako ostudno je vse to! . . .

Tako je taval, sedaj pokojen, sedaj besen, v burnem navalu nasprotujočih misli in čustev. Bulvar se je mračil in praznil. Oster, neprijeten duh je plaval po vročem zraku; in spoznal je vrata velikega pokopališča, kamor je bil šel lansko leto z vso mladino k odkritju Caondalove sohe na grobu Dejoieja, pisatelja in pevca dijaškega okraja, ki je spisal »Ceuderinetto«. Dojoie, Caondal! Kako čuden zvok sta imeli zanj ti dve imeni dve uri sem! In kako lažnjiva in klavarna se mu je zdela sedaj zgodba dijaške ljubice z njenim skromnim gospodinjstvom, sedaj, ko je poznal, kaka žalost se krije za vsem tem, ko je izvedel od Déchéletta strašni nazivek za te poulične zakone.

Ves ta mrak, še temnejši, ker je bila smrt v bližini, ga je plašil. Vrnil se je po isti poti, srečaval ljudstvo, ki je tavallo molče, kakor nočne večje, zadeval se ob umazana krila pred beznicami, kjer je videl skozi zamazane šipe kakor v magični svetilki stiskajoče in objemajoče se pare . . . Koliko je že ura? . . . Čutil se je zbitega, kakor vojak - novak po končanem maršu; in od njegove tope bolečine, ki mu je padla v noge, mu je ostala samo neznanska onemoglost. O, da bi mogel leči, spati . . .

In ko bi se zbudil, bi ji rekel hladno, brez srda: »Tako . . . sedaj vem, kaj si . . . kriva nisi ne ti, ne jaz . . . a skupaj živeti ne moreva več. Ločiva se . . .« In da bi našel zavetje pred njenim zasledovanjem, bi pohitel svoji materi in sestram v objem, kjer bi vrgel ronskemu vetru, svobodnemu in oživljajočemu mistralu, vso umazanost in strahoto svojih hudih sanj, naj jih razveje v nič . . .

Utrujena od pričakovanja je bila legla in je trdno zaspala pri goreči luči, odprta knjiga ji je bila zdrknila iz rok na odejo. Tudi njegov prihod je ni zbudil; stal je poleg postelje in jo ogledoval radovedno, kakor novo žensko, tujko, ki jo je našel tukaj.

Lepa, o, lepa je; roke, vrat, rame — kakor fin jantar, brez madeža, brez pike. Ali na teh rdečih vekah — mogoče od čitanja romana, mogoče od vznemirljivosti, od pričakovanja — na teh potezah, splahnelih v snu, ki jih ni napenjalo več živo poželjenje ženske, ki hoče biti ljubljena — kaka medlost, koliko priznanja! Njena leta, njena zgodba, njene blodnje, njene vragomestnosti, njena ljubavna znanja, Saint-Lazare, udarci, solze, vse strahote, vse je bilo tam začrtano, vse razodeto; in črni kolobarji okrog oči, znamenja veseljačenja in prečutih noči, in znamenja naveličanja, ta kriva guba na spodnji ustnici, izrabljeni in odrgnjeni, kakor rob vodnjakov, kamor je hodila pit vsa srenja, in začenjajoča se zabuhlost, ki mehča meso, da bo starost laže rezala gube vanj.

(Dalje prihodnji.)

klerikalci in razlika med Nemci in Slovenci na Koroškem je danes pravzaprav samo ta, da so Nemci liberalni, Slovenci pa klerikalci, narodno vprašanje pa postaja na Koroškem vedno bolj brezpomembno.

Kako malo pravice uživajo Slovenci na Koroškem pojasni govornik nato na znanem slučaju, ko slovenski odvetnik s slovenskim klientom pred koroškim sodiščem ni smel niti slovensko govoriti. Ko so se zaradi tega kričnega slučaja obrnili na poslanca S. L. S., so dobili negativen odgovor in samo ljubljanski poslanec dr. Ravniar je imel pogum postaviti tozadevno interpelacijo v državnem zboru, niti koroški poslanec Grafenauer ni smel intervenirati, ker mu tega stranka ni dovolila.

Vse to pa je dokaz, kam bi prišli, če bi dobili v zakup vso oblast takih ljudi, ki imajo danes vso oblast na Koroškem.

Mi pa vidimo, da delajo klerikalci na celi črti, da uničijo slovenski narod v materialnem oziru, ker so prepričani, da bi bilo za klerikalno stvar boljše, če je ljudstvo beraško, ker klone berač ložje pod jamem. Uničili bi pa tudi slovenski narod kulturno, ker so proti temu, da se narod umstveno povzdigne. Zato zavirajo razvoj ljudskega šolstva ter preganjajo napredno učiteljstvo. Srednjemu šolstvu niso naklonjeni in za visokošolstvo ne marajo ter so vseučiliški zaklad porabili v druge namene. Sploh vidimo, da klerikalci nočejo ničesar vedeti o ljudeh, ki so inteligentni.

Klerikalci hočejo imeti na Kranjskem ravno take razmere, kakršne vladajo na Koroškem; zato zatirajo meščanstvo, ki je bilo od leta 1880. naprej nosilec narodnostne ideje, da dvigne slovenski narod iz zaspasosti ter vzbudi v njem smisel za napredek in svobodo. Ugonobiti hočejo to meščanstvo, zato so skrpali razne volilne reforme za Ljubljano, zato so skušali narodnostno idejo zadeti s svojo

Cirilmetodarijo, zato so Sokolom ukradli rdečo srjajo.

Pred štirimi leti ravno današnji dan je bil čas, ko bi lahko postavili mejnik v zgodovini slovenskega naroda, toda denar je bil močnejši, kakor narodna zavest ljubljanskega škofa. (Pritrjevanje.)

Klerikalci zatirajo narodno idejo, ker se boje, da bi lahko konkurirala z versko idejo, zatirajo narodno čustvovanje, da bi ne konkuriralo z verskim čustvovanjem, zatirajo in teptajo narodno čast, ker ne služi njih strankarskim namenom.

S kakimi sredstvi se bore klerikalci, so jasno pokazali v zadnjih letih. Napravili so iz poštenih ljudi, ker nimajo niso bili po volji, hudodelce in so demoralizirali mladino. Kupili so svoje vojskovodje in agitatorje in denuncirali so svoje nasprotnike.

Izdali so klerikalci, kar se je izvedelo šele v zadnjem času, tudi brošuro, ki kaže v vsi nagoti propadlost klerikalcev. Imenuje se ta brošura:

Von Laibach bis Belgrad. Serbische Umtriebe im Süden Oesterreichs. Druck und Verlag Vereinsdruckerei »Celea« in Cilli.

Te brošure niso izdali morda Nemci, marveč izdali so jo klerikalci in ima ta brošura namen očrniti slovensko-napredno stranko in žurnalistiko, zlasti »Slovenski Narod« kot državi nevarne. S kako podlostjo je pisana ta knjiga, je razvidno iz nekaterih naslovov:

»Der Panslavismus der slovenisch-radikalen Partei.«

»Südslavische Kongresse und Ausstellungen« kjer pravi, da so se odkritja Prešernovega spomenika udeležili tudi častniki. Očita bivšemu županu Ivanu Hribarju tudi red svetega Save.

O septembrskih dogodkih piše, da so dobili naprednjaki sukurs ekscedentov iz Srbije ter piše, da je bilo one dni videti v Ljubljani ljudi »mit ausgesprochen serbischem Typus.«

Skratka, očrnili so Ljubljano kot »militär- und dynastiefreudlich« ter označili dogodke kot »Hetze gegen Oesterreich« in pozivali mero-dajne kroge in vlado, da naj pravočasno uničijo narodno-napredno stranko, da ta ne uniči Avstrije. (Smeh.)

Kaj takega je bilo mogoče samo med slovenskimi klerikalci in nikjer drugod na svetu.

Bili so časi, ko so pri nas gospodarili Dežmani, bili so časi, ko so imeli besedo nemškutarji, toda ti časi niso bili tako škodljivi kakor sedanjí, ki stoji pod znamenjem korupcije izhajajoče od S. L. S. Če je bil Dežman v svoji mladosti odkritosrčen prijatelj Slovencev, je bil pozneje odkritosrčen sovražnik, klerikalci pa, ki so pograbil Dežmanove grable pa niso odkritosrčni, marveč

hinavski in zahrbtni in nepošteni. Klerikalci skušajo

demoralizirati ves narod,

da morejo brezobzirno gospodariti, kakor kaže njih korist. In če obljubljam, da se bom boril vedno proti temu hinavstvu, mislim, da sem obljubil zadosti. (Odobranje.)

Govoril je nato kot tretji govornik državni poslanec ljubljanski

dr. V. Ravniar.

Odkar je SLS. dozdevno zavajevala vso politično moč v kranjski deželi, je postalo njeno geslo: **Boj Ljubljani! Boj in pogibelj tej trdnjavi narodnega napredka!** Boj, ne morda samo proti nam naprednjakom, ki smo tu v Ljubljani, ampak boj proti mestu kot takemu, prou interesom in koristim tega deželnega stolnega mesta.

Jasni izgledi nam pričajo o tem, bodisi v očitnem, bodisi v prikritem in zahrbtnem vojskovanju. Cela vrsta jih je. Ali naj spominjam sedanjege njihovega deželnozborskega kandidata Ivana Kregarja, kako je odjedel mestni občini ljubljanski mnogo in mnogo tisočakov z znanim protestom proti za občino vелеgodni odprodaji sveta na bivšem vojskem oskrbovališču? Če je imel dotični sklep občinskega sveta res kako formalno hibo, vendar bi v zvezi temu prišlo do pogodbe, ako bi se nihče ne bil pritožil proti sklepu občinskega odbora. Ponudba je bila za mestno občino tako ugodna, kakor v doglednem času ne bo nobena več in jasno je, da noben Ljubljčan, ki mu je mari blagor tega mesta, ne smel ugovarjati proti — četudi formalno morda pogrešnemu — sklepu občinskega odbora. In žalostno je, da se je našel Ljubljčan, nad vse žalostno, da se je našel slovenski človek, ki je prevzel to nalogo. Ako bi to storil kak nemški nacionalec, ki mu je boj proti vsemu slovenskemu princip, bi se nič ne čudili. Toda Nemci so v tem slučaju imeli toliko lokalnega patriotizma, da so pustili zadevo mirovati. Bil pa je slovenski, ljubljanski obrtnik, ki je hotoma in namenoma škodoval mestni občini ljubljanski. (In obrtnikom!)

Ali naj dalje spominjam ljubljanskega davkoplačevalca novega cestnega zakona, ki je za ostalo kranjsko deželo koristen, ki pa je ravno za Ljubljano nad vse krivičen, ker nalaga našemu mestu večji del stroškov in izdatkov za vse deželne ceste v naši kronovini? Ako se bodo zaradi tega novega bremena morale zvišati doklade ljubljanskim davkoplačevalcem, tedaj se bodo imeli na tem zahvaliti edino le brezobzirni in napram Ljubljani neizprosní deželnozborski večini Kranjske.

Pa če pogledate deželni proračun, ali najdete v njem kako postavko za Ljubljano? Bivši deželni glavar pl. Šuklje konstatira v svoji znani brošuri, ki je po pravici povzročila ogromnega mačka S. L. S., da se kmetskemu — seveda le klerikalnemu — prebivalstvu kranjskemu deželne doklade, ki jih mora plačevati, vračajo zopet v obliki podpor, raznih subvencij itd. Za Ljubljano nimajo niti vinarja.

Odrekli so celo podporo za državno obrtno šolo, ki so jo bili prvotno celo obljubili dati. Torej tudi za zavod, ki ni strankarski zavod, zavod, ki je velikega pomena ne samo za Ljubljano, ne samo za Kranjsko in za ostale slovenske dežele, ampak za ves slovenski jug, zavod, čigar pomen v današnjih naših razmerah celo presega pomen kake slovenske pravne fakultete, tudi za ta zavod deželnozborska večina nima denarja. Nima ga, ker nima srca za zavod, ki stoji v Ljubljani, nima ga, ker — da gremo globlje — mora kot klerikalna stranka biti proti vsemu, kar diši po višji izobrazbi.

Ravno današnjega dne in prav ob tej uri, ko tu zborujemo, je vredno, da se spominjamo dogodkov pred štirimi leti osorej. Ne bomo raziskovali, kdo je povzročil dotične dogodke in kaj jim je bil vzrok, danes samo lahko konstatiramo, da se je one demonstracije takrat po vsem slovenskem svetu, ne izveniši klerikalcev, splošno smatralo za slovenske patrijotične demonstracije in da je bila po nedolžnem prelita kri, ki je takrat orosila ljubljanske ulice. Temu dokaz je bila ona velikanska, srce pretresujoča manifestacija vsega naroda slovenskega, brez razlike strank ob pogrebu septembrskih žrtv; temu je priča narodni odbor, ki se je konstituiral takrat iz pristašev obeh političnih strank in so končno živa priča obtoženci in obsojenci, ki jih je častita mati justica takrat bila vzela v svoje naročje.

Ako so klerikalci sedaj po štirih letih vzlic vsemu temu moža, današnjega kandidata Ribnikarja, ki se je baje tudi udeležil takratnih demonstracij, denuncirali državnemu pravdniku, je sicer to velika podlost, a se končno temu dosti ne čudim. To leži v klerikalni krvi.

Ali — in to hočem poudariti s temi izjavami, — da so oni našli ta žalostni pogum in iz samogoltnosti daleč po širnem svetu potem denuncirali vso Ljubljano kot mesto antimilitaristično, nepatrijotično, antinastično in bogve kaj še vse, sebe pa proglasili kot prestolu in državi edino zveste Slovence, to jim mora zameriti ne samo vsak Ljubljčan, nego vsak pošten Slovenec.

In kako zopet so rovarili proti Ljubljani, ko je prišlo do poloma nekaterih denarnih zavodov v Ljubljani, med temi tudi zavodov, s katerimi naša stranka absolutno ni imela nobenega stika. Kako so razblinjali te slučaje, kako jih je izkoriščala njihova žurnalistika in pošiljala v svet najgorostasnejše stvari — vse z namenom, diskreditirati ljubljanski trg, izpodkopati ljubljanskemu trgovcu in obrtniku njegov, doslej trdni kredit. Žalibog se jim je to posrečilo v mnogih slučaji.

In sedaj vprašam, ako ima Ljubljana škodo, kakor pravijo v svojem volilnem oklicu, kdo je zakrivil to škodo, kdo ji je bil prizadejal in jo še prizadeva našemu mestu? Ali niso to oni sami, ki uprav sistematično oškodujejo Ljubljano?

In vprašam te zopet, ti ljubljanski trgovci in ti ljubljanski obrtniki, pa če si tudi pristaša S. L. S., ali moreš spriču vsemu temu hoditi skozi drn in strn s stranko, ki hoče le škodo mestu, ki imaš v njem svojo obrt in svoj trgovski obrat in ki s tem, ko škoduje mestu, posredno škoduje tudi tebi? Ali moreš z mirno in čisto vestjo oddati svoj glas kandidatoma, kot zastopnikoma stranke, ki se še ponaša s tem, da je nasprotnica Ljubljane.

A kot državni poslanec, tedaj kot klasična priča, vprašam vse naše uradništvo, tudi ono, ki je zgolj iz sebičnih razlogov — če tudi le formalno — preko noči postalo pristaša S. L. S., ali more slediti stranki, ki se je v državnem zboru pokazala kot očitna in strastna sovražnica uradništva?

In ti, slovenski učitelji, ali boš res toliko zaslepljen ter hodil za stranko, ki te hoče telesno in duševno izstradati?

Vseh teh stanov klerikalnih pristašev odgovor na ta vprašanja bi bil pri vseh ljubljanskih volitvah kaj enostaven, ako imajo ti pristaši v sebi kaj časti in kaj ponosa.

Pa grem še dalje in pravim, da je spriču velikanski škodi, ki jo ne samo žele, ampak jo v resnici delajo klerikalci naši beli Ljubljani, naravnost brezprimerna drznost, da si sploh upajo postavljati samostojne kandidate v Ljubljani, to je mogoče le zategadelj, ker vedo, da smejo slepo grešiti na lahkovernost in brez-značajnost nekaterih svojih ljubljanskih volilcev.

Deželni zbor kranjski, kakor tudi občinski svet ljubljanski smatram poglavitno za gospodarski korporaciji; volitve v ti korporaciji so — v nasprotju z volitvami v državni zbor — gospodarskega značaja.

Gre za to, da to, deloma vsled slabega gospodarstva, deloma vsled slabega finančnega sistema bedno deželo dvignemo gospodarsko, oziroma da ji pomoremo, da se dvigne gospodarsko sama iz sebe. Prepričanja sem namreč, da bi imela Kranjska vsled svojih prirodnih zakladov dovolj sile in moči, da bi z dviganjem gospodarske sile svojega prebivalstva lahko premagala vse finančne težkoče. To pa bo mogoče le tedaj, ako na tem delu sodelujejo vzajemno in sporazumno vse stranke deželnege zboru.

Žalibog temu po krivdi pristašev S. L. S. ni tako. Napravili so iz zgolj gospodarske korporacije velik politikum; ne skrb za blagodat kranjskega prebivalstva preveva mogočnike v deželni dvorcu, ampak politična strast je temelj njihovemu takozvanemu gospodarskemu delovanju. To dokazujejo brezštevilne sinekure v deželni dvorcu, to spričuje — kakor to izrecno konstatira pl. Šuklje — zloraba deželnege denarja v strankarske namene; to nam kaže dejstvo, da oni nočejo nobenega sodelovanja drugih strank, ampak so vzeli v zakup vse delo in gospodarstvo, ki je takorekoč brez vsake kontrole poverjeno deželnemu odboru.

Da to, nam Ljubljčanom ne more biti vse enako, je umevno; saj po večini je naš, ljubljanskega davkoplačevalca denar, s katerim šarijo in gospodarijo v deželni dvorcu. Zato si lastimo, in to upravičeno lastimo, kontrolo nad tem gospodarstvom in zato utemeljeno pravimo: Dobro, ako nočete vzajemnega sodelovanja tudi v zgolj kulturnih in gospodarskih stvareh, pa vam prepričamo tudi vso odgovornost, toda pravico imamo do kritike tega vašega gospodarstva. V protokolih deželne zbornice mora biti pribito ad aeternam memoriam, da bodo še pozni rodovi lahko čitali, na kak način je prišlo do gospodarskega poloma

kranjske dežele, in na kateri strani so bili svarilci pred polomom.

Odločitev pri teh in vsakterih ljubljanskih volitvah ni težka: Kdor se je odločil voliti klerikalna kandidata, se s tem le izjavlja, da se hoče udeleževati boja proti koristim in interesom glavnega mesta vojvodine Kranjske. Kdor pa ima srce za Ljubljano in njen dobrobit, ta ne more oddati svojega glasu drugemu, kakor za napredna dva kandidata. (Pritrjevanje.)

Zaključujoč zborovanje, je izpregovoril nato burno pozdravljen še gosp. župan

dr. Ivan Tavčar.

Čenjeni somišljeniki! Mislim, da govorim vam vsem, ki ste se udeležili današnjega shoda, iz srca, če proklamiram kot kandidata narodno-napredne stranke gg.

profesorja Josipa Reisnerja in

tržni nadzornika Adolfa Ribnikarja.

Pri tej priliki se moram dotakniti še nekaj javnih natolcev, ki jih je izpregovorila v zadnjem času socialnodemokratska »Zarja«, ki je, odkar je odšel Etbin Kristan, nekam robato urejevana. Ne vem, kje so to staknili, morda kje v Šiški ali na Glincah, da se vrši v eksekutivnem odboru narodno-napredne stranke nekaka kravja kupčija med Ribnikarjem in deželnim poslancem dr. Ravniarjem, da bi zamenjala mandate. Ribnikar naj bi postal državni poslanec, dr. Ravniar pa naj bi si dal odsekati nekaj glave ter naj bi postal deželni poslanec. Ni vredno govoriti javno o takih čenčah, ker čenčarije moram imenovati tako pisarjenje, kakoršno bi se pod Etbinom Kristanom gotovo nikdar ne zgodilo.

Sedaj, ko je dognano, kdo bo kandidiral, se bo seveda pričela v prihodnjih dneh znana grda žeha naših kandidatov, na katero pa noben razsoden človek ne more polagati nobene važnosti. Vem tudi, kako bo govoril v nedeljo na shodu deželni glavar dr. Šusteršič. Vem, da bo naprosil prijatelja Dermastijo za ono piščalko, na katero je na shodu zaupnikov nekoliko zapiskal, kakor otrok na konjička. Vem, da bo padlo tudi mnogo denunciacij na političnem shodu, kjer ostane pa najgrši človek denuncijant, vem da bodo imenovali liberalce nepatrijotične in protidinaistične, dasiravno bodo sami prepričani, da lažejo.

Eno stvar pa hočem še poudariti. Ne gre za osebe pri teh volitvah. Volitev ni volitev gotovih oseb, volitev je taka, da se borite za svojo lastno čast.

Vaša izvoljena poslanca sta bila izbacena iz deželnege zboru samo za to, ker ni imela večina nobenega čuta za pravico in dostojnost. Ta izključitev pa ni bila toliko udarec za poslanca Reisnerja in Ribnikarja, marveč vam udarec v obraz od klerikalne strani. Zato morate voliti dne 24. t. m. vsi kandidata narodno-napredne stranke, ki sta

profesor Josip Reisner

in
tržni nadzornik Adolf Ribnikar.

Nova ministra.

Dunaj, 20. septembra.

Jutrišnja uradna »Wiener Ztg.« bo publicirala cesarska lastnoročna pisma, s katerimi se oprošča trgovski minister dr. vit. Rössler urada ter imenujeta dr. Schuster pl. Bonnot za trgovskega in dr. Franc Zenker za poljedelskega ministra.

Imenovanje novih ministrov je vzbudilo v političnih krogih precejšno presenečenje. Oba nova moža prevzajata resorte, ki pravzaprav ne odgovarjajo dosedanjemu delokrogu novih ministrov in celo imenovanje precej očitno kontrastira s Stürgkhovim kapacitetnim načelom, s principom, da treba oddati ministrske portfelje izvrstno kvalifikovanim strokovnjakom, ter tako nadomestiti politično slabost ministrstva s silo imponujoče stvarnosti.

Resnica je, da spadata oba nova ministra med najodličnejše reprezentante avstrijskega uradništva, novi trgovski minister je zaslužni organizator svetovnega instituta avstrijske poštna hranilnice, kateri načeljuje od l. 1905 in sicer kot gubernator.

Dr. Zenker je eden najodličnejših sodnikov, strokovnjak na polju upravnega prava in dolga leta senatni predsednik upravnega sodišča.

Ko se je šlo za to, najti naslednika dr. Rösslerju se je splošno poudarjalo in vlada sama je to v svojih organih opetovano naglašala, da treba trgovski resort izročiti možu, ki bo odlični večak na polju trgovske politike, temeljiti znanec trgovskih pogodb in poznavalec naših gospodarskih stikov z inozemstvom ter predvsem tudi našega gospodarskega razmerja napram

»boljši« polovici — Ogrski. Grof Stürgkh se je delal, kakor da bi oddajal trgovinski resor na nepregledno dobo let, saj nastaja kritična doba za našo trgovinsko politiko šele, kadar se bližamo obnovitvi avstro-ogrske nagodbe (l. 1917.). Tem globkejši je bil torej vtisk, da se nadeja Stürgkhovo ministrstvo še prav dolgega življenja in tu in tam je padla že beseda o »stabilizaciji kabineta«. Parturiunt montes...

Po cele tedne smo imeli skoraj vsak dan nove odlične kandidate, kateri so prihajali v poštev — dokler se grof Stürgkh ni ustavil pri uradniku, katerega ni dotedaj nihče štel med možne aspirante za trgovinsko ministrstvo. Naravno; javnost je iskala med onimi, katerih kvalifikacija je odgovarjala razbodbam zahtevam, grof Stürgkh pa je iskal le »Lückenbüsserja«, da navidezno nekoliko pomladi svoj kabinet. In da to lückenbüssarstvo ne bi bilo preočito, je vzel moža, ki je bil kot uradni odlično kvalificiran ter znan tudi širšemu svetu. Vzel ga je tem rajše, ker so mu ga priporočili veliki gospodje; dr. Schuster-Bonnot je sodnik bivšega ministra Witteka, katerega protekcija je ena najsolidnejših, kar jih je mogoče najti v Avstriji. Dr. Schuster je bil svojčas res v trgovinskem ministrstvu, vendar so mu precej tuje skoraj vse agende, ki se nanašajo na trgovinsko-politično in narodno-gospodarsko-pogodbeno plat tega resorta, torej baš one agende, glede katerih se je zahtevalo, da jih mora novi minister obvladati ex ff. Dr. Schuster je napravil takorekto celo svojo karijero v poštni službi, iz katere je prestopil k poštni hranilnici.

Skoraj še bolj čudno je imenovanje dr. Zenkerja za poljedelskega ministra. Ta odlični uradnik je delal celih 34 let izključno na jurističnem polju, in težko je najti zvezo s poljedelskimi zadevami. Bil je dolga leta prezidijalist v justičnem ministrstvu, grof Schönborn ga je vzel po svoji demisiji seboj v upravnem sodišču, kjer se je izkazal kot sijajni večak na polju upravnega pravosodstva. Danes je pri tem sodišču prvi senatni predsednik. Od nekdaj je bil dr. Zenker zaveden Čeh in Nemci ga dolžijo, da je eden glavnih »čehizatorjev« na Dunaju. Za njegovo imenovanje je bilo merodajno pač dejstvo, da se grofu Stürgkhu ni posrečilo najti v češki javnosti kanquata, katerega bi odobraval vse stranke. Vzel je zato uradniško kapaciteto, čeravno jo je moral poiskati v precej oddaljenem resortu. Dr. Zenker je prevzel, kakor se zahtuje, ministrski portfelj le pod pogojem, da mu ostane mesto pri upravnem sodišču rezervirano in da se lahko vrne v svoj stari delokrog, čim bi bilo konec njegovega ministrovanja.

Iz predstoječega je jasno razvidno, da se spopolnitev kabineta ni izvršila v znamenju stabilizacije Stürgkhove vlade, temveč da je le ad hoc izvršena kompletacija, ki prav ničesar ne spremeni na provizoričnem značaju sedanjega ministrstva.

Tudi celotni značaj kabineta ostane v bistvu stari. Dr. Rösslerja nadomesti dr. Schuster, kar pomeni za nas Slovence skorajda spremembo in peius, kajti dosedanja gubernator poštna hranilnice je opravljal svoj posel v zelo nemškem duhu; znane so one neverjetne jezikovne afere, ki so se baš v zadnjem času dogajale s tem inštitutom. Z Brávo-vim naslednikom dr. Zenkerjem pa bomo morda tudi mi Slovenci zadovoljnejši, pravijo, da pozna precej tudi naše slovenske razmere, in hvalljo ga, da je jako energičen mož, ki se zlasti dr. Hohenburgerju ne bo preveč vdajal ter se bo precej ustavljal sistemu, katerega vzdržuje justični minister. Če je to res, potem nam je treba imenovanje dr. Zenkerja pozdravljati v nadi, da se novi češki minister ne bo interesiral le za nacionalne zadeve svojega lastnega naroda, temveč da se izkaže tudi kot slovanski minister, kateri ne pozablja, kako globoko rane je vsekal sistem — Bienenrth - Hohenburger-Stürgkhov zlasti nam Slovincem.

Deželnozborske volitve v Ljubljani.

V torek stopijo ljubljanski volilci ponovno na volišče, da si izberejo dva svoja zaupnika, ki naj zastopata njih interese v deželnem zakonodajnem zastopstvu.

Narodna-napredna stranka priporoča svojim somišljenikom, naj oddajo svoje glasove gospodoma Josipu Reisnerju in Adolfu Ribnikarju, možema, ki jih smatra stranka itak že za zakoniti in pravoveljavno izvoljena ljubljanska poslanca v deželnem zboru.

Oba sta bila lani že izvoljena za poslanca. Volitve so se vršile po zakonitih predpisih in pri teh volitvah

sta zmagala z absolutno večino imenovana dva kandidata.

Dasi je volitev kot zakonito priznala vlada sama, dasi proti izvolitvi Reisnerjevi in Ribnikarjevi ni bil podan nobeden protest, vendar je klerikalna deželnozborska večina brez vsakega najmanjšega zakonitega vzroka razveljavila izvolitev obeh naprednih poslancev, ne da bi si slabotna in pod klerikalno kuratelo stoječa deželna vlada upala nastopiti proti temu nečuvnemu nasilstvu in očitnemu zakonolomstvu.

In vendar bi bila vlada moralno primorana se z vso odločnostjo upreti klerikalnemu atentatu, to tem bolj, ker so klerikalci vzeli za povod razveljavljanja Reisnerjeve in Ribnikarjevega mandata odločitev deželne vlade same v volilnem postopanju, da okoliščini, ki ne biva jo v Ljubljani in ne plačujejo predpisane 8kronskega direktnega davka, nimajo volilne pravice v ljubljanskem mestu za deželni zbor.

Čeprav je bil klerikalni ukrep, da se razveljavi Reisnerjeva in Ribnikarjeva izvolitev, indirektno naprten tudi proti vladi, vendar le-ta ni ganila niti z mezinem, da bi varovala svojo avtoriteto, marveč je strahopetno zlezla pod klop ter mirno trpela, da so klerikalci proglašili načelo, da ima deželnozborska večina pravico poljubno po svoje interpretirati zakone, dočim mora vlada k vsemu temu enostavno molčati.

Klerikalna deželnozborska večina je torej proglasila svojo suverenost nad deželno vlado, a ta ni samo k temu molčala, marveč se je celo tako daleč spozabila, da je sama pljunila na svoje prejšnje stališče ter aktivno pomagala, da je postalo zakonito, kar je preje ona sama smatrala in proglašala za protizakonito.

In na podlagi tako zvarjenega volilnega reda, ki je napravil iz nezakonitosti zakonitost, se vrše sedaj v tork dopolnilne deželnozborske volitve.

Z našega stališča je bilo potem-takem razveljavljanje Ribnikarjeve in Reisnerjeve izvolitve neveljavno, zato je tudi naše prepričanje, da nista Reisner in Ribnikar vkljub klerikalni amovaciji nikdar prenehala biti pravoveljavno izvoljena poslanca.

Ako torej stopimo v tork znotraj k volilni žari in glasujemo kot en mož za gori navedena naša kandidata, storimo to ne zbog tega, ker smatramo, da sta njiju mandata vsled razveljavljanja ugasnila, marveč da s svojo soglasno volitvijo manifestiramo proti klerikalnemu nasilstvu ter s to volitvijo izrečemo protest proti temu, da bi se v naši deželni kranjski razpasla navada, da bodi volja deželnozborske večine ne glede na pravičnost že tudi pravoveljavni zakon!

Zato pozivamo vse svoje somišljenike in jih rotimo, naj v znak protesta in ravnanja se po strankarski disciplini oddajo v tork kot en mož svoje glasove kandidatom, ki jih jim priporoča stranka in eksekutiva!

Volilci naprednjaki, v tork vsi na volišče in volite tako, kakor vam svetuje in priporoča vaša stranka in zmaga naša je zagotovljena!

Štajerski deželni zbor.

Maribor, 19. sept.

Zastonj ugrabite, zastonj... Nemci in Slovenci o »delazmoznosti štajerskega deželnega zbora« — ker naš slavniti Ščavničar in voditelj dr. Tone Korošec »noče« delazmoznosti, in če on noče, pač delazmoznosti ne bo! To je žalibog gola resnica!

Da noče, ste menda videli v teku štirih let večkrat. Večkrat bi se bil že lahko sklenil mir pod dostojnimi pogoji, pa naš »vodja« ni hotel. Zato tudi ne poslušajte nasvetov tovarišev!

In zakaj noče? Zato noče, ker hoče — postati deželni odbornik. In to hoče postati prejel ko mogoče; noče čakati še dve leti. Zato hoče imeti tudi prej ko slej nove volitve. Ali se merodajnim krogom vsaj zdaj že kaj svita? — Že pred štirimi leti je nogo podstavil zaslužnemu našemu zastopniku Robiču, pa takrat je bilo grozdeje še prekišlo; volilci so rekli: »holt!« in Ščavničar je moral nogo odmakniti. Zdaj pa upa, da bo šlo. — Da je Korošec res že samo »na skoku v Gradcu«, kaže tudi dejstvo, da nima v Mariboru pravega stanovanja. Dasi so ga še pred leti odslovili kot »prefekta« iz dijaškega semenišča, je vendarle še tam obvisel v »spodnjem štibelecu«, kjer nemara pravi svojim častilcem in častilkam: »Ko pridem v Gradec, si najamem pa velik kvartir!«

Prazno slamo mlatiti, bi se reklo še več pisati o »delazmoznosti deželnega odbora«. Merodajni krogi naj se pripravijo!

XXVII. redna velika skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Jutri se vrši v Trstu XXVII. redna velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Zanimanje, ki vlada za našo prepotrebno šolsko družbo, upravičuje, da navajamo v pojasnilo nekaj števil iz družbine bilance.

Račun prispevkov podružnic izkazuje 72.289 K 18 v dohodkov in sicer s Kranjske 19.792 K 69 v, Štajerske 13.004 K 96 v in Koroške 235 K ter z Gorške 7400 K 49 v, iz Trsta 31.087 K 84 v in Istre 154 K 40 v. Podpore občin znašajo 1990 K, one posojilnic 1060 K in družtev 316 K 12 v. Slovenci v Ameriki so darovali 3404 K 66 v. Iz nabiralnikov je imela družba 13.799 K 62 v dohodkov, iz zbirke časnikov pa 3112 K 82 v, med njimi od »Slovenskega Naroda« 2999 K 41 v. Vžigalice so dale 7440 kron, drugo blago 4495 K 66 v, narodni kolek 4661 K 46 v, računski listki 7059 K 64 v, dohodki za Ciril-Metodov obrambni sklad so znašali 27.229 K 83 v, drugi razni dohodki 34.890 K 29 v. Dohodki iz volila M. Vilhar znašajo 112.400 K, iz drugih volil 1769 K 62 v, tedaj vsi dohodki leta 1911 skupaj 297.173 K 18 v. Poleg tega je družba dvignila iz K. Kotnikovega sklada 342.281 K 96 v, iz pokojninskega sklada 1112 K 50 v in iz glavnice 400 K. Blagajniški ostanek leta 1910 je znašal 4572 K 85 vinarjev.

Izdanki so bili sledeči: Za deško ljudsko šolo v Trstu 28.934 K 58 v, za dekliško ljudsko šolo istotam 19.280 K 87 v, za dekliško ljudsko šolo šolskih sester v Trstu 17.007 K 53 v, honorar arhitektu za novo stavbo šolskega poslopja v Trstu 3240 K, za otroški vrtec v Rojanu 5057 K 58 v, za otroški vrtec pri Sv. Ivanu poleg Trsta 1696 K 16 v, za otroški vrtec v Rocolu 1682 K 25 v, za oni v Škedenju 24.029 K 42 v, v Verdli 1228 K 51 v, v Pevmi 1425 K 26 v, pri M. Magdalenji Zg. in Spodnji v Trstu 1000 K, za šolstvo v Krmini 4379 K 63 v, za vrtec v Trzicu 1558 kron 13 v, na Savi 2999 K 47 v, na Jesenicah 933 K 38 v, za šolstvo v St. Rupertu pri Velikovicu 8972 K 43 v, v Mariboru 2168 K, za ljudsko šolo na Muti 3668 K 69 v, za otroški vrtec v Celju 1253 K 7 v, v Gubriju pri Celju 1230 K 21 v, v Hrastniku 1970 K 95 v, v Ormožu 1333 K 63 v, za posestov v Studencih 13.862 K 33 v, za ono v Slov. Bistrici 469 K 40 v, za šolstvo v Gorici 27.931 K 29 v, za šolsko stavbo v Vodičji vasi 9055 K 48 v. Drugi stroški so znašali 48.604 K 55 v. Izredni stroški pa so bili: volila po pokojnem K. Kotniku 194.270 K in pristojbine in davki 64.576 K 67 v. Izdatki znašajo tedaj 494.219 K 37 v. Leta 1911 so bili plodonosno naloženi sledeči zneski na glavnico (pokroviteljine in razna volila 6597 K 87 v, na obrambni sklad 27.229 K 83 v, na sklad M. Vilharjeve 112.400 K. Blagajniški ostanek leta 1911 znaša 5093 K 42 v.

Družba je imela leta 1911 dohodkov brez prebitka iz leta 1910 skupaj 297.173 K 18 v in sicer rednih dohodkov 150.945 K 48 v in izrednih 146.227 K 70 v ter stroškov 494.219 K 37 v in sicer rednih 234.972 K 70 v in izrednih 259.246 K 67 v, tedaj skupnega primanjkljaja 197.046 K 19 v, pri rednih dohodkih je 84.027 K 22 v primanjkljaja, ki se je pokrnil iz K. Kotnikovega sklada in glavnice. Rednih dohodkov je bilo leta 1910 skupaj 164.622 K 90 v, leta 1911 pa 150.945 K 48 v, zmanjšali so se tedaj leta 1911 za 13.677 K 42 v. Družba je imela dohodkov brez volil in prehodnih prejemkov leta 1910 skupaj 225.865 K 59 v, leta 1911 pa 179.973 kron 85 v, tedaj leta 1911 brez volil za 45.891 74 v manj.

Družbena glavnica je znašala 31. decembra 1910. leta 39.104 K 3 v, prirastek leta 1911 znaša 13.757 K 78 v, odpadek pa 601 K 33 v, tako da znaša sedaj 52.260 K 48 v.

Pokojninski sklad za učitelje itd. je znašal 31. decembra 1910 skupaj 15.976 K 24 v, prirastki so znašali 10.176 K 70 v, odpadki 1112 K 50 v, tako da je sedanje stanje 25.040 K 44 vinarjev.

Obrambni sklad je znašal 31. decembra 1910 skupaj 86.958 K 66 v, dne 31. decembra 1911 pa 116.023 K 20 vinarjev.

V. Polakova zapuščina znaša 177.914 K 96 v, K. Kotnikova zapuščina 326.842 K 78 v, M. Vilharjeva zapuščina pa 112.400 K.

Družbena imovina obstoja iz posestev v vrednosti 349.300 K, raznih inventarjev, zalog in terjatev v vrednosti 12.170 K 84 v, iz brezobrestnega posojila v znesku 21.204 krone 54 v, iz družbene glavnice 52.260 K 48 v, pokojninskega sklada 25.040 K 44 v, obrambnega sklada 116.023 K 20 v, V. Polaka zapuščinskega sklada 177.914 K 96 v, zapu-

ščinskega sklada K. Kotnika v znesku 326.842 K 78 v in M. Vilharjevega v znesku 112.400 K ter iz blagajniškega ostanka 5093 K 42 v. Skupaj znaša aktivna imovina 1.198.250 K 66 v, pasivna 58.550 K 66 v, tedaj znaša čista imovina 1.139.700 K nasproti 963.995 K 47 v lanskega leta, tedaj se je čista imovina pomnožila za 175.704 K 53 v.

Proračun pa izkazuje 334.850 K stroškov in 140.000 K dohodkov, tedaj 194.850 K primanjkljaja, ki se bo pokrnil deloma iz glavnice, oziroma zapuščinskih skladov, deloma pa iz najetih posojil.

Omeniti je treba k dejstvu, da izkazuje bilanca letos za 45.891 K 74 v manj kakor lansko leto, brez volil in prehodnih prejemkov, da je dala lani jubilejna veselica sama 12.452 K 87 v in da je jubilej sam vplival kolikor toliko tudi na požr, tvovalnost občinstva, tako, da lahko rečemo, da znaša faktični izpadek 3334 K 78 v. Če upoštevamo očitno in skrito ruvanje proti družbi, nas ne morejo te številke presenetiti. Posebno pohvalno je treba omeniti Slovence v Ameriki, ki so družbi tudi letos prinesli lepo svoto, ki je samo za 257 K 25 v manjša kakor lansko leto. Vžigalice so nazadovale za celih 3028 K 80 v, kar je že zelo velika vsota, narodni kolek je nazadoval od 7138 K 6 v na 4641 K 46 v.

Zastaviti bo tedaj, kakor kažejo te številke, treba vse sile, da se odpro družbi zopet izdatni viri in s poudarjeno živavostjo bo treba složno delati za prosep naše prekornostne šolske družbe.

Narodnosocialna zveza.

O gibanju narodnega delavstva se sliši malokdaj kaj. Vsi drugi stanovni se tesneje organizirajo in umevajo bolj potrebo organizacije kot delavstvo in nižje uradništvo. Do raznih internacionalnih organizacij delavstvo nima in ne more imeti zapiranja, četudi gotove stranke mislijo, da so vzele v zakup vse slovensko delavstvo.

Zato je naša socialna demokracija še vedno na isti stopinji kakor je bila pred 20 leti. Klerikalci pa, četudi imajo nekoliko kalinov, sploh nimajo resnih namenov z delavstvom, ker so strogo agrarna stranka.

Zaradi tega se je vedno bolj kazala potreba po ustanovitvi narodnih strokovnih organizacij, ker je narodnost kot politični in socialni činitelj postajala vedno močnejši činitelj in stopala v ospredje tudi pri širših delavskih masah. Zato se je že pred več leti začelo gibanje za organizacijo delavstva, malega obrtništva in uradništva na narodni podlagi. Prvi so bili v tem oziru Čehi, ki že danes razpolagajo s tisoči in tisoči organiziranega narodnega delavstva, a tudi na jugu se je to gibanje razširilo ter imamo danes v Trstu mogočno Narodno delavsko organizacijo kot centralo raznih primorskih strokovnih organizacij, ki je res prava zaščitnica slovenskega delavstva ob naši obali. Tudi v Ljubljani smo imeli po vzoru Trsta N. D. O., katero je pa vlada po dveipolletnem obstoju razpustila. Po razpustitvi ljubljanske N. D. O. se žal ni resno mislilo na to, da bi se ustanovila podobna organizacija, ter so gotovi faktorji delali na to, da se ustanovi nova stranka, kar pa našim razmeram in potrebam gotovo ni odgovarjalo, ker se je tudi pokazalo s tem, da nikakor ni moglo uspevati in ni v javnosti zadobilo nikakega upoštevanja. Sploh je vse to gibanje, ki se je vršilo do letošnje spomladi, skoro bi rekli, da je stvari sami več škodovalo kot koristilo.

Potreba po organizaciji narodno čutečih delavcev je pa s tem postajala vedno večja, zato se je letošnje spomlad pričelo zopet ponovno gibanje, ki je merilo na to, da se je narodno delavstvo sploh strogo strokovno organiziralo. A tudi tu ni šlo vse tako gladko, kakor si je pripravljali odbor tega gibanja predstavljali, ker so nekateriki želeli za vsako ceno novo stranko, Nesoglasja v tem pripravljalnem odboru so bila radi tega večja in so postala že tolika, da smo doživeli pred kratkim časom prav nepotrebne in neljubne dogodke, katerih pa nečemo tu opisovati, saj so bili itak predmet časnikarski polemiki.

Toda ideja za dobro in koristno stvar radi tega ni trpela. Nasprotno! Tu smo se šele natančno spoznali, ter vkljub cepitvi v dva tabora, delali na to, da se združimo in skupno delujemo v korist narodnega delavstva. Uspehi niso izostali, ker danes že lahko poročamo, da je vsaka nadaljna cepitev izključena, ter smo se pristaši obeh strank zedinili za ustanovitve strogo strokovne narodne organizacije, kar naj bo Narodna socialna zveza.

Narodna socialna zveza (N. S. Z.) je torej gotova stvar, ter se vrši ustanovni občni zbor v nedeljo, dne

6. oktobra t. l. dopoldne ob 9. uri v ljubljanskem Narodnem domu.

Z ustanovitvijo N. S. Z. bode gotovo ustrezno splošni želji po taki strokovni organizaciji, ter pričakujemo, da se vsi narodno čuteči delavci, nižji uradniki, kakor tudi vsi oni, ki jim je narodno delavstvo pri srcu, zanimajo in pridružijo temu delu, vstopijo v krog agitatorjev kakor tudi voditeljev, ker ravno teh v Ljubljani najbolj pogrešamo. Tudi po deželi, posebno po industrijskih krajih, naj se deluje na to, da se ustanove podružnice, nujno potrebno je tudi na Štajerskem in Koroškem to gibanje, ker se ravno na obmejnih krajih naše delavstvo najbolj potuje. Ni dovolj, da se ta ideja enemu ali drugemu dopade, vsaj to ve vsakdo, da je nujno potrebna, dolžnost vsakega zavednega prijatelja delavstva in našega naroda, da z vsemi silami deluje na to, da se N. S. Z. kolikor mogoče razširi in utrdi.

Narodna socialna zveza ni politična organizacija, pač pa strogo stanovska organizacija, ona naj bode nekaka delavska »Matrica«, v kateri se ustanavljajo posebne strokovne skupine. N. S. Z. skrbi za zboljšanje delavskih razmer, goji med člani narodno, stanovsko in družabno zavest, skrbi za njihovo strokovno in splošno izobrazbo, posreduje moralne in gnotne podpore itd.

Delokrog N. S. Z. je zelo obsežen in koristen za vsakega člana. Opozarjamo torej še enkrat na ustanovni občni zbor z željo, da se ga tudi somišljeniki z dežele udeležijo ter sploh vsi, ki simpatizujejo z narodnim delavstvom.

Proč torej z vsemi pomisleki, dolžnost naša je, da delujemo za zboljšanje položaja slovenskega naroda in ravno delavstvo je važen in največji del slovenskega naroda, in ko bode to delavstvo zavedno in trdno organizirano, bode velika korist in opora našemu narodu.

Delavci! Prijatelji delavstva! Vaša dolžnost je sedaj, da se organizirate narodno, pokažete, da razumete veliki pomen N. S. Z. Kritika, katere je pri nas vedno dovolj, bode pozneje brezpomembna, ker sedaj je čas, da si izvolite vodstvo, katemu bode te zaupali, in katerega bode dolžnost, storiti vse v dobrobit slovenskega delavca. Mi zahtevamo naravnost, demokratizem in socializem — v tem se zrcali vsa naprednost, in kot taki gremo v novo življenje, v svesti si, da ni naprednega človeka, ki nas ne bi podpiral. Dosedaj smo držali roke križem, odslej pa na delo, na delo in zopet — na delo!

R. J.

Štajersko.

Do glavnega zbora Narodne stranke v Celju dne 6. oktobra sta le še dva tedna. Vsi strankini zaupniki naj se torej podvizajo z agitacijskim delom, da bode udeležba na glavnem zboru strankinem tem večja in dostojnejša.

Imenovanje. Gospod Milan Vršič iz Ljutomer, absolvent učiteljske akademije na dunajskem pedagogiju, je imenovan za strokovnega učitelja na meščanski šoli v Krškem.

Iz Celja. Nek nemški meščan nam piše: »Deutsche Wacht« je objavila pred nekaterimi tedni, da bo Nemško društvo sklicalo javen shod celjskih meščanov, na katerem se bode protestiral proti nečuvnemu postopanju tukajšnjega davčnega referenta dr. Pototschniga glede letošnjih odmer osebnodohodarskega davka, ki so nas, manjše obrtnike, hišne posestnike in trgovce zadele posebno trdno. O shodu pa ni sedaj sluha ne duha. Menda se nas je volilce in dovkolpačevalce zopet pošteno potegnili za nos. Gospodje, ki delajo v našem mestu politiko, se očividno bolj boje zamere pri davčnem referentu, ko pri onih volilcih, ki so jim do moči pripomogli. — (Tak shod tudi lahko skliče kdo izmed meščanov samih, če si tega gg. dr. Ambrožič in dr. Jabornegg ne upata, kar je žalostno dovolj. Op. ured.)

»Südsteirische Post« — redniva? V »Slogi« čitamo dopis iz Celja, v katerem se poudarja potreba nemško pisanega, pa Slovence branečega nestranskarskega lista. To potrebo priznavamo in bi kako tako podjetje toplo podpirali — pripomnimo pa, da je moral ravno lani v Celju tak list »Südsteirische Volksstimme« prenehati, ker je bilo zanj premalo zanimanja in gnotne podpore, dasi ni bilo prav nič strankarskega na njem in je skušal objektivno opisovati naše narodnostne boje in razmere. Posameznik — gosp. dr. Kuvkovec — se ni mogel sam žrtvovati za tako podjetje, mnogi drugi pa so samo govorili in hvallili, pa nič dali. Zato dvomimo, da bo došlo do drugega poskusa.

Varujte se klerikalnih poslancev. »Slov. Narod« je v št. 204. z dne 6. t. m. poročal o aferi g. Grisold

da z Račjega, ki je bil obsojen zaradi poročila, ki ga je napisal klerikalnemu poslancu Pišku o postopanju vojaštva. V dotični notici je bilo rečeno, da je g. Grisold klerikalni posestnik in da se mu prav zgodi, da je bil obsojen, če je poročal neresnico. To notico je treba deloma pojasniti, deloma popraviti. Neresnično je namreč, da bi bil g. Grisold klerikalen posestnik, marveč je on odločno naroden mož, ki z vnuem in požrtvovalnostjo sodeluje pri raznih narodnih društvih. Kar se tiče obsojbe g. Grisolda, je pa stvar sledeča: g. Grisold in poslanec Pišek sta nekako sosed. Dan po šulvereinski veselici sta se slučajno srečala in g. Grisold je povedal Pišku, kako so vojaki pomagali nositi zastave in druge stvari na prostor šulvereinske veselice, kako so sploh sodelovali pri šulvereinski veselici in kako so se te veselice udeležili vojaki in dva oficirja. Poslanec Pišek je naprosil g. Grisolda naj mu napiše vse to in še druge pritožbe, kar jih je proti vojaštvu v Račah, češ, da bo potem ukrenil vse potrebno. G. Grisold je posl. Pišku izkazal to uslugo in je še tudi navedel, da rači oficir ne naročuje potrebščin pri domačih trdkah, ki so svedske, nego pri tujih nemških trgovcih na Pragerskem. Navedbi dejstev je dodal kritiko, češ, da je to »taktloses Vorgehen« in »feindliche Animosität gegen die Slovenen«. Posl. Pišek je to, njemu za informacijo pisano pojasnilo porabil tako, da je original tega pisma poslal ministrstvu. Na podlagi tega je bil g. Grisold tožen. Pripravljen je bil nastopiti dokaz resnice, kajti v svojem pismu je navedel le dejstva, ki so do pičice resnična in se dajo vsak čas dokazati. Toda sodnik sploh ni dopustil dokaza resnice, nego je g. Grisolda kar obsodil. Gosp. Grisold se je seveda proti tej obsodbi pritožil in torej v tej stvari še ni izrečena zadnja beseda. Prihajamo torej, da g. Grisold posl. Pišku ni poročal neresnice in se mu godi krivica, da je bil obsojen.

Iz Gradca. Kakor ste včeraj med brzojavkami poročali, so prodrl pri občinskih volitvah iz 3. razreda socialisti na celi črti. Ako se izvrše volitve v 1. razredu v smislu kompromisa med nemškimi nacionalci in klerikalci, bo sedelo v novem graškem občinskem svetu 16 socializtov, 28 nemških nacionalcev in 4 klerikalci. Nemškonacionalna posest ostane torej le še 2. razred. Od 8396 volilnih opravičencev 3. razreda se jih je udeležilo volitev 5218 t. j. 62,1%. Bila je to najvišja udeležba, kar se jo je doseglo zadnja leta pri občinskih volitvah v Gradcu. 16 socialističnih kandidatov, med katerimi so dr. Schacherl, Pongratz, Muchitsch, Ausobsky, in dr., je bilo izvoljenih s 2640 do 2725 glasovi; nemški nacionalci so dobili 2412 do 2490 glasov. Socialistom je pri volilni agitaciji dobro služil nemškonacionalni kompromis s klerikalci in pa znani davčni načrti nemškonacionalne večine. Kakor se kaže, je absolutni vladni nemških nacionalcev v Gradcu za vselej odklenalo. Novi občinski svet se bo imel tudi izraziti o novem poročnem občinskem volilnem redu za mesto Gradec, ki bo sedanje razmere spremenil v toliko, da bo ojačil klerikalno zastopstvo na stroške nacionalcev in socializtov. Po tem izidu graških občinskih volitev se bodo nemški nacionalci težko odločili za nove deželnozborske volitve.

Iz Maribora. Z m a g a s o c i a l i s t o v pri občinskih volitvah v Gradcu je nedvomno vzbudila pri tukajšnjih nemško-nacionalnih prvkih prav neprijetne občutke. Saj je gotovo, da se bodo vrgli mariborski socialisti z večjim pogumom na III. razred tudi v Mariboru. Vprašanja, kako taktiko naj pri tem priporočamo slovenskim volilcem, danes ne bomo natančno pretresali — ali premišljevali in sklepati nam bode v najkrajšem času o njem. »Marburger Ztg.« sedaj ponosno zatrjuje, da mariborski nemški nacionalci ne bodo tako zabiti kakor graški, da bi sklepali s klerikalci kompromise. Da pa takim zatrditvam ni veliko verjeti, kažejo zadnje državnozborske volitve. Za opozicijo pridejo resno v poštev v Mariboru samo socialisti in neklerikalni Slovenci. To bo treba imeti našim ljudem, ko se bodo posvetovali o mestnih občinskih volitvah, pred očmi.

Iz Maribora. (V Studencih) se bodo vršile v kratkem občinske volitve. Sedaj sede v občinskem odboru socialisti in nemški nacionalci. Slednji imajo večino. Zadnji ponedeljek so sklicali nemški nacionalci v Studencih nekaj volilni shod, na katerega so povabili tudi svoje socialistične tovariše iz občinskega odbora. A ti so se za povabilo zahvalili in izjavili, da bodo sklicali poseben shod, na katerem bodo sami polagali račun o svojem delovanju v občinskem odboru.

Vkljub temu so se nacionalci na svojem shodu obnašali sila krotko, zlasti se niso upali kritizirati ali napadati socializmov. Pravijo, da je povod te nemškonalne ponižnosti slaba vest in strah pred grozečo needinostjo v lastnem tabornu. Skoda, da so mestni Slovenci opustili vse delo v Studencih. Ko se je pričelo, je obetalo lepe sadove. Pa tako je pri nas vedno: tisti, ki bi mogli, nočejo, drugi pa si ne upajo, ker vedo, da bi jih v slučaju potrebe nikdo ne branil.

Maribor. Trije »štajgari« so vzeli v Rušah v roke popotni les in cesto pod noge in šli na ljubo zeleno Pohorje. Tam so se v gostoljubni hiši zastopali v celo brez »trinkelte« prav dobro imeli in v svoji prekipeli navdušenosti pisali ubogi pari v dolino krasno razglednico, na kateri se berejo podpisi: »Dr. Krek m. p., pomožni škof lavantinski«. — »Dr. Korošec m. p., stolni župnik ljubljanski«. — »Dr. Hohnjec m. p., kronprince«. — — — (Ostalo smo črtali. Naši mariborski dopisniki so sicer vedno prav dobro poučeni; o resničnosti predstojnega dopisa so nam pa vendar prišli dvomi, in prosimo torej imenovane gospode (identiteta je nedvomna!) nujno za popravek, da ni res! Opazka ured.)

Mariborska Ciril-Methodova moška podružnica je poslala v Ljubljano sledeče prispevke: Narodni davek (nabr. g. Rosina) 12 K; nabiralniki v Nar. domu 10 K, v Medenovi gostilni 3 K, v Amrovi gostilni pri Sv. Martinu 1 K in oni gospice Vlaste Vertnikove 6 K. Namesto nagrobnega venca za umrlega poštnega nadkontrolorja Frana Pavliča nabrali mariborski poštarji 24 K; za nagrobni venec umrle gospice Petovarjeve iz Ormoža darovala gospica Posebova 3 K (60 K se je v ta namen že družbi prej poslalo), skupaj 59 K. — Za obrambni kamen 410 poslali »Mariborski napredni dijaki« (g. Maks Kovačič) 213 K 98 v. To je za letos že drugo večje darilo naših mladih rodoljubov, ki si takorekoč od vsakdanjega kruha pritrjujejo bore vinarje, samo da izpolnijo svojo narodno dolžnost. Hvala jim pri srčno!

Za slovensko šolo v Mariboru je daroval 100 K veliki prijatelj mariborske, posebno studenske šolske mladine. Da bi ga posnemali tudi drugi! Pri tej priliki bodi omenjeno, da nas je z začetkom tega meseca zapustil in se v Ljubljano preselil g. Drago Rosina, ki je nabiral tukaj narodni davek in se sploh veliko trudil pri raznih društvih. Kako priljubljen je bil in kako težko ga povsod pogrešamo, izkazala je dovolj lepa odhodnica, ki se mu je bila pridila. Spominjamo se ga torej še na tem mestu in mu želimo tudi v Ljubljani enake uspehe!

Št. Peter v Sav. dolini. Zaradi narodne slavnosti v Celju preloži gasilno društvo šentpetersko svojo veselico na dan 13. oktobra.

Iz Št. Jurja ob Juž. žel. Meseca oktobra se bodo vršile v trški in okoliški občini občinske volitve. Vzpriči nezadovoljnosti s sedanjim klerikalnim režimom v trgu in okoličici utegne priti do prav vročega volilnega boja.

V prid braslovškemu Sokolu je bil v gostilni gosp. Plaskana v Braslovčah zabavni večer, pri katerem sta koncertirali gđni. Katra in Jelica Florijanovi iz Kranja, pri katerem se je nabralo 20 K. Hvala vrlima gospodičnima.

Iz Slovenjgradca nam pišejo: V nedeljo dne 15. septembra je zmrazil na gori Uršuli drvar Gutnik. Mož se ga je nalezal v neki gostilni pod goro, obležal v pol metra visokem snegu in zmrazil.

Selnica ob Dravi. Novo sokolsko društvo se snuje v Selnici, v najbolj nemškutarski vasi Dravske doline v mariborskem okraju. Dne 1. septembra ne sme prezreti slovenska sokolska in obrambna kronika, ko se je sešlo 16 selniških mladenčev pri g. Mesariču, ki so si osnovali odsek pod okriljem mariborskega Sokola. Br. P. iz Maribora je polagal našim fantom v svojem nagovoru na srce, kako delo ina selniški Sokol pred seboj in izpregovoril nam je o ciljih in uspehih slovenskega Sokolstva. Novi Sokol je pričel takoj s telovadbo in pričakuje pomoči od mariborskega močnega brata. Telovadni prostor, ki je precej ugoden, je dal društvu g. Mesarič na razpolago. Tako se je torej uresničila največja želja pokojnega Br. Sagaja, nekdanjega načelnika Jutomerskega Sokola, ki se je bil priženil pred tremi leti v ta krat popolnoma nemškutarsko Selnico in ki je letos poleti nenadoma umrl. Br. Sagaj je pokazal, kaj premore tiho in neumorno sokolsko delo celo v najbolj zanemarjenem kraju. — Mlademu Sokolu, ki si je svest svoje naloge, kličemo Na zdar!

Počasnost finančnih uradov in namestništva na Štajerskem. O tej nam pišejo iz Maribora, da je naravnost neznosna. Stvar se mora temeljito preiskati. Ako leži krivda v osebah uradnikov, treba je spoditi lenuho in nezmožneže. To velja za finančno okrajno in še bolj za finančno deželno ravnanjstvo ter za namestništvo. Ako pa preiskava dožene, da je za opravke dosedanje število uradnikov nezadostno, pomnožiti se mora njih število. V enem ko drugem slučaju pa se mora namestiti toliko slovenskih uradnikov, kakor jih zahtevajo slovenski akti. Prestavljanje spisov iz slovenščine na nemščino za uradne namene mora nehati. To je potratna plača za prestavljalca, v stvari pa krivica Slovincem, katerih ne puščajo k finančnemu in političnemu konceptu. Omeniti moramo o tej priliki gorastano prednost, katere se ravno sedaj daje po razpisu vojnega ministrstva kandidatom vojaškega sodništva (avditorijata) nasproti kandidatom civilnih državnih upravnih strok, ki potrebujejo izprašane juriste; pravosodstvo, finančna in politična s policijsko konceptno službo. Kandidatom avditorijata obetajo od začetka meseca po vstopu, torej takoj po sprejetju 1200 K na leto; v nevojaških jurističnih službah pa prvo leto samo nedeljski otroci dobijo podporo. Vojaštvo daje taka adjuta, ker avditore potrebuje. Isto je pri financi itd. — Se besedo o zavlačevanju rešitev pri graškem namestništvu. Od tega se rešitve v nekaterih rečeh skoro da sploh ne dočakajo, ako ne pride kaka odlična oseba stvari poganjati. To se sicer godi baje da tudi pri vas v Ljubljani. Nepristupno je tu kot tam. Spisi se morajo reševati točno, naj kdo poganja ali ne. Namestnik grof Clary je ob nastopu graškega namestništva v deželnem zboru obljubil »ekspeditivno« obravnavanje njemu podrejenih uradov. V resnici pa stvari zaležavajo pri namestništvu in pri financi, katere predsednik, če tudi samo po imenu, je c. kr. namestnik. Treba je izdatnih prenašanj v poslovanju. Službena pragmatika naj bi tudi dolgočasnost, sramoten tok časa odpravila iz uradov.

Drobne novice. V r e m e. Po dolgotrajnem deževju se je napravilo prve dni tekočega tedna lepo vreme in nepopoljšljivi optimisti so že upali na lepo vreme. Pa Jupiter Pluvius jim je hitro zmešal račun: v četrtek je jelo znova pošteno deževati. Vinarji pravijo, da bodo pisali po stopi za grozdje. A tudi mi navadni zemljani, ki nimamo vinogradov, kolne moč čez slabe ceste in trdovraten prehlad ter štejeemo groše za premog in drva. Potočiči okrog Celja so znova napeli in opominjajo tako g. župana Jabornega na lepe obljube glede regulacije. Nekateri meščani, osobito na periferiji mesta, in prebivalci bližnje okolice, pa imajo že polne kleti — vode. — Iz Čmureka poročajo: Kočar Karel Glauninger v Logatcu je pil pri podoljanski južini sadijevec in pri tem požrl eno oso. Živalica ga je v grlu pičila. Možu je nato grlo tako oteklo, da se je zadušil. — Iz Rogaske Slatine poročajo: Nekemu tukajšnjemu hotelirju je kradel domači hlapec kure, katere je potem — hotelirski prodajal, češ, da so od njegove matere. Spravil je na ta način nad 70 hotelirjevih kur v promet, dokler ga niso pri tatvini zasačili. — Iz Maribora. Uradni prostori tukajšne c. kr. davkarje bodo prihodnji ponedeljek dne 23. in torek, dne 24. septembra zaprti zaradi snega. Opravljali se bodo le najnujnejši uradni posli. — Iz Št. Ilje v Slovenskih goricah poročajo: Naučno ministrstvo je podelilo šulferajnski šoli v Ciršaku pravico javnosti. — V Št. Jerneju pri Konjicah si je katoliško-narodna mladina ob priliki nekega plesa pri gostilničarju Juharju jako hudo segla v lase, Nekemu Jerneju Ribiču so nabudni pretepači odrezali desno uho, neko Ano Ratej je njen lasten ljubček obdelal z nožem po obrazu in roki, gostilničar Juhart je tudi težko ranjen. Sadovi dr. Krek-Hohnjecovih naukov pri Sv. Jerneju so torej zelo razveseljivi. Orožniki so vtaknili celo vrsto fantov v luknjo. — Živinske cene v Gradcu. (Tedenski sejm dne 19. septembra. Po uradnem poročilu.) Na sejm je bilo prignanih 1205 glav. Cene trdne. Plačevalo se je za 50 kg žive teže: pitani voli 51 do 56 do 58, napol pitani voli 47 do 50, suhi voli 44 do 46, pitane krave 41 do 47, napol pitane krave 34 do 40, suhe krave 27 do 33, bik 40 do 51 K. Tuji kupci s Češkega so kupili 733 glav.

Koroško.

Poštno in brzojavno ravnanjstvo v Celovcu. Cesar je dovolil z odlokom z dne 31. avgusta, da se ustanovi za vojvodinjo Koroško posebno pošto in brzojavno ravna-

teljstvo v Celovcu. Novo ravnanjstvo bo aktivirano, ko bo dovršena stavba, v kateri bo ravnanjstvo nastanjeno. Upajo, da bo stavba gotova do 1. oktobra 1913.

Potres. Iz Krškega poročajo, da so čutili v sosednjih vaseh 17. t. m. ob 7. jutraj dva precej močna potresna sunka in močno valovanje zemlje.

Ponarejeni petkronski tolariji so zopet začeli krožiti v Celovcu. Ponarejenemu denarju so prišli na sled v neki banki, kjer je oddal falsifikat neki trgovec. Tolariji so precej dobro ponarejeni, pozna se jih, da so napadli po pomankljivem obrobem napisu.

Slana je pokončala po mnogih krajih po Koroškem ajdo, tako da je ljudje ne bodo dobili niti za seme.

Požar. Pri Malem Šentpavlu je pogorelo celo posestvo Franca Sonnenbergerja. Ko je ogenj izbruhnil so domačini vsi spali, vendar se jim je posrečilo, da so se rešili. Živino so spravili z velikim naporom iz hlevov. Škoda znaša čez 15.000 kron, zavarovalnina je precej manjša. Kako je ogenj nastal, še ni znano.

Borovlje. V nedeljo 15. t. m. je boroveljska C. in M. podružnica priredila v Podjubijskem društvenem domu zelo dobro uspešno veselico. Tamburaši so pod vodstvom g. Mišica pridno igrali. G. župnik Armeš je spretno vodil pevski zbor. Gospodični Čemer in Rotar so pa marljivo razpečavale srečke in cvetlice ter s tem veliko pripomogle k gnetnemu uspehu. Vsem gre najlenska zahvala! — V Borovljah se je ustrlel v ponedeljek popoldne 20letni graver Emil Ganzer. V preveč prijateljsko razmerje se je spustil z omoženo D. narkar ga je mati ostro posvarila. Posledica je bil samomor.

Primorsko.

Ponesrečil se je na potovanju po Tolminskem neki Martin Heinricher. Padel je tako nesrečno z voza, da so ga morali peljati v goriško bolnišnico.

Na Barli pri Divači so ustanovili bralno in pevsko društvo »Novi Balkan«.

Napad v vinogradu. Včeraj je napadel neki neznanec, lepo oblečen človek v vinogradu pri Ročolu 24-letno kmetico Marijo Čobalovo. Udaril jo je po glavi z debelim pristrenim kamnom, da se je onesvestila in jo tolkel nato še po hrbtu in po ramah. Čobalovo so odpeljali v bolnišnico. Neznanec je izvršil napad brknotne iz maščevanosti, ker ga je Čobalova že večkrat preganala iz vinograda, kjer je kradel grozdje.

Poneverba. Tvrdba Tomasini v Trstu je poverila 27letnemu Josipu Pleničarju iz Novega mesta, da iztirja za tvrdo nekaj tirjatev. Pleničar je odšel z računi in se ni vrnil. Včeraj je dobil neki uradnik tvrdo v poštnem nabiralniku listek, ki ga je pisal Pleničar in ki prosi, da naj mu tvrdo oprosti, da si je prilastil 154 kron njenega denarja. Popoldne se je zglasil Pleničar sam na policiji, še predno je napravila oškodovana tvrdba ovadbo.

Goriški mesni svet. Včerajšnje seje mestnega občinskega sveta se je udeležilo 19 svetovalcev. Navzoč je bil tudi nam. svetnik Rebek. Na dnevnem redu so bile reklamacije, ki so bile vložene za volilni imenik za občinske volitve. Poročal je svetovalec dr. Pinavčig. Reklamacij je bilo vložnih 268. Poročevalec je predlagal, da se sprejmeta dve reklamaciji in sicer se izbršeta iz volilnega imenika Bozzini, ki je že umrl in dr. Michelini, ki se je preselil v Červinjan. Vse druge reklamacije pa naj se zavrnejo. Ta predlog je bil sprejet. Volitve se bodo vršile za 3. razred dne 30. septembra, za 2. razred dne 3. oktobra in za 1. razred dne 5. oktobra. S tem je bila javna seja zaključena in se je vršila nato tajna seja.

Zagoneten umor. — Samomor? Iz Zadra poročajo o zagonetni smrti stražnjega Glavača, ki je doma v Ratečah na Kranjskem. Glavač je poklical na dvorišče desetnika Wöll, ki je moral sam pod njegovim poveljstvom eksercirati s puško. Med vajo je vzel Glavač puško in nabil s patroni. Nato je ukazal desetniku Wöllu, da je pomeril na njegove prsi in mu komandiral ogenj. Strel je zadel in Glavač padel ter na mestu obležal mrtev. Desetnik Wöll je izjavil, da je bil trdno prepričan, da mu je Glavač nabil puško s prazno patrono. Vse kaže, da je Glavač izvršil na ta način samomor. Wöll je prišel v Zader, vendar pa ga niso aretirali.

Dalmatinska pristanišča. Včeraj se je vrnila v Trst uradna komisija, ki je imela nalogo preštudirati stanje dalmatinskih pristanišč. Na podlagi izvidov te komisije bodo potem določili, katera pristanišča se morajo popraviti ozir. razširiti. Komisija se je vozila ob dalmatinskem obrež-

ju z vladnim parnikom »Pelagoza«. Komisije so se udeležili sekcijški šef trgovskega ministrstva Riedl, sekcijška svetnika dr. Krenn in dr. M. pl. Wimmer, predstojnik hidrotehničnega urada v trg. ministrtvu dvorni svetnik Kuhn, višji stavbni svetnik pomorske oblasti v Trstu Colombichio in več drugih strokovnjakov.

III. Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani.

Vsesokolski zlet je največja in najvažnejša prireditve sokolske organizacije. Vsesokolski zleti se prirejajo v razdobju nekaterih let. V velikem skupnem nastopu vsega Sokolstva dotičnega slovenskega naroda naj pokažejo, koliko je to Sokolstvo napredovalo po številu, pa tudi, koliko je v tem času bilo napredka v njegovem važnem delu. Vse svoje moči ima zbrati ob vsesokolskih zletih Sokolstvo, da poda svojemu narodu čimlepši račun. Vsakega društva mora biti vsa skrb, udeležiti se vsesokolskega zleta s kar največjim številom, kar najbolje pripravljenega moštva: na veliki dan, ko ima skupno z vsemi drugimi društvi podajati račun, se ne sme izkazati kot veneča ali celo čisto suha veja na venkem sokolskem drevesu.

Mogočne manifestacije sokolske misli so postale vsesokolski zleti v slovenskih narodih. V grandioznih prizorih masovnih nastopov Sokolstva kažejo veličino sokolske misli, kažejo jo na velikih uspehih, ki jih vodi ta misel na polju telesne vzgoje, in obenem npravnstvene, narodne in demokratične vzgoje. Saj ti mogočni nastopi velikih mas niso možni in enotno ter harmonično izvedljivi, ne da bi bili sodelovalci telesno dobro izurjeni, krepki in zdravi, zmogni prenašati največji trud; — ne da bi imeli važne npravnstvene in duševne (veličine) vrline, kakor so vstrajnost in energija, vestnost in pazljivost, globok čut za odgovornost, zmognost samozatjevanja, potrpežljivost in disciplina. Niso pa ti nastopi tudi nemogoči brez globoke narodne zvestosti, ljubezni in navdušenosti za narod, ki mu je posvečeno vse delo sokolsko. In naposled niso izvršljivi, ne da bi telovadec prevečal duh demokratičnosti, ki povzroča, da bratsko drug drugega čuteči se vsi enake, delujejo pri velikem skupnem delu v toliki množini pripadniki najraznovrstnejših stanov in poklicev.

Lani je bil v Zagrebu II. hrvaški vsesokolski zlet, letos je bil v Pragi VI. češki in obenem I. vseslovanski zlet, drugo leto pa bo v Ljubljani III. slovenski vsesokolski zlet, v letu, ko dovrši slovensko Sokolstvo 50. leto svojega obstoja.

Velike, težavne in dolgotrajne so priprave za tako velikansko prireditve, kakor je vsesokolski zlet: Slovensko Sokolstvo se je že začelo pripravljati zanj.

Prve tehnične priprave. Prvi je začel delo za vsesokolski zlet tehnični odsek S. S. Z. Z. lani proti koncu leta je sestavil proste vaje, najvažnejše te vaje, to merilo za splošno izvežbanost vseh telovadcev. Težke so, toda namenoma težke! Z njimi je postavil tehnični odsek S. S. Z. slovenskim Sokolom zopet višji cilj, nego je z dokaj težkimi vajami za celjski sokolski zlet leta 1910. Sokolstvo, ki bi ne težilo vedno višje in višje, ne bi bilo pravo Sokolstvo. »Težko« pa tudi ni umeti tako, kakor bi se jih mogli naučiti samo izvoljenci. Nauči se jih lahko vsakdo, tudi vsak začetnik. Samo daljše priprave je treba, torej več dela, in tega se ne sme bati noben pravi Sokol. Več dela, zato pa tudi več uspeha, več koristi in časti Sokolstvu in narodu.

V mnogih društvih se zletne proste vaje že pridno vadijo. Večina sokolskih žup je že letos na svojih zletih nastopila uspešno z njimi. Da se tudi mlajša društva vsposobijo za nje, je tehnični odsek priredil letos od 25. avgusta do 8. septembra: tečaj za izobrazbo vaditeljev. Bil je izborno obiskan, kar priča o veliki zavednosti v mnogih naših sokolskih društvih. 33. večinoma mlajših društev, je poslalo 42 udeležencev. Vadili so se vztrajno 14 dni po 10, včasih tudi 11 ur na dan teoretično in praktično. Navadili so se temeljito prostih in redovnih vaj, pa tudi v drugih strokah izobrazili, kolikor je to v 14 dneh sploh mogoče. Tako je upati, da nastopijo na svojem III. zletu slovenski Sokoli dobro izurjeni in v številu, mnogo presegajočem skupno število slovenskih, čeških in hrvaških telovadcev, ki so izvajali proste vaje na zadnjem II. slovenskem vsesokolskem zletu v Ljubljani leta 1904 — proste vaje, takrat še tako lahke in priproste, da bi se jih dandanes branil izvajati sokolski naraščaj.

Načrt za ves ostali telovadni spored je že izdelan. O priliki bomo poročali o njem podrobneje.

Tudi druge priprave, netelovadne, so v teku. Takoj po praškem zletu je zvezno predsedstvo začelo organizirati delo. Ogrmno delo treba, da se porazdeli med mnogotere odseke. Predsedstvo je določilo te odseke ter jim natančno začrtalo delokrog. Ustanovilo jih bo po vrsti, kakor to nanese potreba za začetek dela. Dolej so konstituirani in že pri delu naslednji odseki: finančni (21 članov), stavbni (14 članov), stanovanjski (30 članov) ter tajniški in časniškarski odsek (23 članov). Vrhovno vodstvo ima zvezno predsedstvo, ki skupno s predsedniki odsekov tvori slavnostni odbor; odborovih sej pa se bodo udeleževali tudi tajniki odsekov.

Tako se bodo niti, izhajajoče iz predsedstva v posamezne odseke, stekale zopet k predsedstvu, oziroma slavnostnemu odboru, in tu združevale. Tako bo omogočeno enotno ter smotreno delo in vodstvo.

Cas zleta: Zveznemu odboru, sestojecemu iz župnih odposlancev, je sklenilo predsedstvo predlagati, da se zlet vrši tri dni: 15., 16. in 17. avgusta leta 1913.

Zletni lepaki: Osnutke zanj izdeluje akademični slikar g. Vavpotič.

Godbo za zletne proste vaje je zložil br. tSane Vidmar, zmagovalac v praški tekmi. Prvič so se izvajale zletne proste vaje ob tej godbi na zletu Ljubljanske sokolske župe v Šiški. Godba je krasno sestavljena in natančno izraža vse gibe in položaje. V kratkem izide prirejena za klavir. Cena 1 K.

Zletne razglednice izidejo prihodnji teden, nakar že sedaj opozarjamo članstvo in Sokolstvu prijazno občinstvo. Prva zgodovinska serija zletnih razglednic prinese naslednje slike: Predtelovadci-voditelji južnega Sokola leta 1864., članstvo južnega Sokola leta 1866., deputacija ljubljanskega Sokola v Varaždinu leta 1874., deputacija ljubljanskega Sokola na I. češkem vsesokolskem zletu v Pragi leta 1882. (kroj s klobuki), prvi vadiateljski zbor ljubljanskega Sokola pod načelstvom dr. V. Murnika leta 1896, dijaški vadiateljski zbor ljubljanskega Sokola leta 1898. (iz tega so izšli nekateri sedanji glavni vadiitelji Sokolstva), prvi ženski telovadni odsek (ljubljanskega Sokola) ob ustanovitvi leta 1898. in proste vaje članstva na II. slovenskem vsesokolskem zletu v Ljubljani l. 1894. Razglednice se naročajo pri finančnem odseku za III. slov. vsesokolski zlet v Ljubljani leta 1913. V založbi jih bodo imele tudi narodne trgovine s papirjem. Pri večjem naročilu velja naslednji popust: 100 do 200 razglednic 15%, 200 do 400 razglednic 20%, od 400 dalje 25%. Društva in privatniki morajo poslati znesek za naročene razglednice naprej, trgovci jih dobe v komisijso založbo. Posamezne razglednice se prodajajo po 10 vin. Vseh 8 razglednic v skupnem zavitku (cela zgodovinska serija) stane 60 vinarjev. Barvne zletne razglednice, ki jih izdeluje akademični slikar gosp. Vavpotič, izidejo takrat, kadar bodo razprodane zgodovinske (1. izdaja). Zatorej, bratje, širite zletne zgodovinske razglednice!

Sokolsko članstvo in slovensko občinstvo opozarjamo, da kupuje prave zletne razglednice, ki jih je izdelalo vodstvo III. slovenskega vsesokolskega zleta, kar je razvidno iz tiska na razglednicah. Nekateri nemške židovske tvrdke nameravajo izrabiti zlet v zasebne špekulacije in so izdale sokolske razglednice, ki so po izvršbi in oblike slabe in niso v nobeni zvezi s sokolskimi društvii in III. slovenskim vsesokolskim zletom. Od teh nima slovenska sokolska organizacija nobenega dobička. Zatorej kupujte in širite prave zletne razglednice, ki jih je oskrbelo vodstvo III. slovenskega vsesokolskega zleta v Ljubljani.

Poziv! Vse slovenske, Sokolstvu prijazne liste, prosimo, da ponatisnejo iz tega predelka poročila in notice o zletu.

Volilni shod!

Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj vabi na

volilni sestanek

ki se vrši danes, dne 21. t. m. ob pol 8. zvečer v gostilni g. Fr. Oblaka »pri Tončkovem Franceljnu« na Tržaški cesti štev. 22.

Na sestanku poročata g. deželni poslanec dr. Novak in g. tržni nadzornik Ribnikar.

Z ozirom na predstojče deželno-zbornske volitve pozivamo somišljenike v dvorskem okraju, da se tega shoda v čim največjem številu udeležijo!

Dnevne vesti.

+ Kdor izmed naših volilcev ni do danes dobil legitimacije in glasovnice za deželnozborsko volitev, naj se najkasneje do ponedeljka, dne 23. septembra zvečer zgleda pri deželni vladi, Simon Gregorčičeva ulica, I. nadstropje ter tam zahteva, da se mu izročijo volilni dokumenti. Pripominjamo, da se legitimacije in glasovnice na dan volitve ne bodo izdajale.

+ Volilci! Komur ni bila volilna legitimacija dostavljena, naj jo nemudoma dvigne pri c. kr. deželni vladi; istotam se dobe tudi duplikati. — Somišljeniki, hranite vaše legitimacije, do ugotovitve izida volitev dne 24. septembra za slučaj morebitne ožje volitve.

+ Napredno politično in gospodarsko društvo za I. poljanski okraj prosi svoje svoje člane in sploh vse somišljenike I. šolskega okraja, da se blagovolijo na dan volitve v svrhu boljše kontrole zgledati v agitacijskem lokalu, ki bo v gostilni pri »Križu«.

+ Sestanek volilcev s Karolinške zemlje, Illovice, Hauptmance in Črne vasi priredi jutri, v nedeljo ob 3. popoldne Gospodarsko napredno društvo za šentjakovski okraj pri Mokarju na Barju. Na shodu govorita oba kandidata. — Volilci, vsi na sestaneke!

+ Zopet po stari navadi. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah v Beli Krajini smo doživeli smešne intermezze. Klerikalci so kandidirali Dermastjo in sicer so ga proglašali za profesorja. Več tednov je bil njihov kandidat profesor Dermastja. Ker pa na Kranjskem sploh ni nobenega profesorja Dermastje in bi bile morda volilne komisije razveljavile glasovnice, odane na ime profesorja Dermastje, so klerikalci v zadnji uri opustili svojo »hochstaplerijo« in profesor Dermastja se je čez noč spremenil v učitelja Dermastjo. Pri sedanjih deželnozborskih volitvah v Ljubljani vidimo nekaj podobnega. Seveda so klerikalci zdaj, po bridki izkušnji z Dermastjo previdnejši. O klerikalnem kandidatu dr. Pogačniku u pišejo, da ima odvetniški izpit. Menda ga je napravil na tisti obrtni šoli, ki jo je absolvirala oče Ogrin takrat, ko je pomaranče prodajal. Dr. Pogačnik je pač v pisarni dr. Schweitzerja popisal nekaj papirja, pa je sam spoznal, da za odvetnika ni zmožen in je šel raje k deželnemu odboru. Odvetniškega izpita seveda nima, saj sploh ni bil toliko časa pri advokaturi, da bi ga smel delati. Z odvetniškim izpitom dr. Pogačnika je torej ravno tako, kakor z Dermastjevo profesuro. Kar se pa tiče dr. Pogačnikovega praktičnega izpita pri vladi, ima zapisano v spričevalu, da ga je napravil, a samo za avtonomne službe. To se pravi: za službo pri vladi ni sposoben, nego samo za službo pri dež. odboru. Kaj se klerikalci nikoli ne bodo odvadili svojega »švindlarenja«? Človek bi mislil, da jih bo blažma »s profesorjem« Dermastjo izpametovala, pa ne — zdaj smešijo zopet dr. Pogačnika.

+ V seji magistratnega gremija, ki se je vršila v petek 20. t. m. pod predsedstvom gospoda župana dr. Tavčarja se je sklenilo: Koncesija za prodajo sodavice na drobno se podeli Josip Kopaču na Dunajski cesti in Alojziju Gasparottiju na Marijinem trgu. Prostor se določi od slučaja do slučaja po tržnem nadzorstvu. Jakobu Vosporniku in Viktorju Izakariju se dovoli prenos kavarniške koncesije; pravemu na Sv. Jakoba trg, drugemu na Rimsko cesto. Za sražanje in posipanje cest, trgov in ulic se je izplačalo za čas od 31. avgusta do 6. septembra 4825 K 48 v in za čas od 7. do 19. septembra 3724 K 69 v. Alojziju Vodniku se izroči delo novih hodnikov in sicer na Poljanski cesti pri gimnaziji in Marijinišču na Karlovski in Resljevi cesti, iz Gradišča proti nemškemu gledališču, od Zvezde proti hiši gospoda Gjuda. Naknadno stavbeno dovoljenje se podeli Ivanu Šiški, tovarnarju v Metelkovi ulici za š. Ivan Bonaču, tovarnarju v Čopovi ulici za prireditev šupe v skladišče in napravo napisne table. Alojziju Zajcu v Kolodvorski ulici za napravo novih stranišč proti reverzu; Fran Andlovcu za preidek v Kolesjski ulici. Josipu Breznu na Hradeckega vasi se uporabno dovoljenje za podzemeljske prostore, prepeve in odrede, da ima ograjo nemudoma popraviti. Andreju Bouconu se dovoli uporabno dovoljenje salona na Sredini, Valentinu Mraku za nove prezidave v hiši na Rimski cesti, Uršuli Zalaznik na Karolinški zemlji za vporabo šupe in kozolca, Ivan Ogorelcu na Rimski cesti za vporabo gostilniških prostorov in Jano Česniku za napravo novih izložbenih omar v Linhartovi ulici. Mestnemu gozdarju se dovoli kredit 67

kron za nabavo novega orodja in potrebnih tiskovin.

+ Dr. Šusteršič na evharističnem kongresu. Med slavnostnimi govorniki na evharističnem kongresu je bil tudi kranjski deželni glavar dr. Šusteršič. Njegov govor je objavljen edino v dunajski »Reichspošte«, in zdaj, ko smo ta govor prebrali, se prav nič ne čudimo, da ga noben drug list ni hotel niti v najskromnejšem izveščku priobčiti. Pridiga je to bila, prav navadna pridiga, kakor jo zna spisati vsak boljši kaplan — a saj je že to dosti, da je dr. Šusteršič to pridigo skupaj spravil. Iz tistih časov, ko se je dr. Šusteršič učil krščanskega nauka, mu ta telološka frazeologija pač ni ostala v spominu, kajti v tistih časih se je vendar dr. Šusteršič iz cerkvenih nauk samo norca delal in se potrudil, da jih čim preje pozabi. No, in pozneje si pač tudi ni belil glave z bogoslovnimi študijami. Čitajoč ta govor, ima človek vtisk, da ga je dr. Šusteršič sestavil po različnih zbirkah pridig, ki jih je brez števila, kakor sestavljajo vojniki in kuharice svoja ljubavna pisma po različnih »Zbirkah ljubzenskih pisem«. Vojaki in kuharice pobere tu kako poetično frazo, tam kako romantično primerjo, pomešajo to s solzami in srčno krvjo, dodajo nekaj banalnosti iz svojega in pa šteta je gotova. In taki pašeti je podobna tudi pridiga, ki jo je imel dr. Šusteršič na evharističnem kongresu. Ne dvomimo, da se je dr. Šusteršič dobro naučil to pridigo, da jo je znal od besede do besede na pamet, toda česar je srce polno, to le prerado zdrkne z jezika tudi v najsvobodnejšem trenutku. In tako se je zgodilo, da je dr. Šusteršič, ki je bil naravno da ves vtroglav teh fraz, ki jih je stresal, nehote izrekel dragoceno priznanje, zaradi katerega je morda pozneje samega sebe lasal, ki se pa več ne da spraviti iz sveta. Glasom »Reichspošte« št. 422 stran 7, je dr. Šusteršič proglasil, da je klerikalizem »unbeugsam, freimüthig, fruchtlos in der Zertretung der Wahrheit.« — Zlato priznanje! Neustrašeno, drzno naklonljivo tepta klerikalizem resnico. Zertretung der Wahrheit — to mu je prvo. Sveto pismo sicer uči, da je resnica hčerka božja, a klerikalizem je pač spoznal, da z resnico nikamor ne pride in ničesar ne opravi; spoznal, da je resnica najnevarnejša sovražnica klerikalizma in zato ubija hčerko božjo. Na evharističnem kongresu je klerikalizem na usta dr. Šusteršica priznal, da je njegova naloga ubijati resnico: die Zertretung der Wahrheit.

+ Nemci denuncirajo že Poljake. Edini narod v Avstriji, ki je lojalen in patriotski, to so Nemci, po zarjevanju Nemcev namreč. Seveda lojalni in patriotski so v kljub temu, da prireja vsako leto romanja na bismarckov grob, navzlic temu, da zahtevajo javno po časopisih in shodih, da se mora Avstrija priklopiti Nemčiji, avstr. vladar pa postati vazalni knez nemškega cesarja. A ne glede na to, so Nemci vendarle patriote, vsi drugi narodi v Avstriji pa so izdajalci. Za take jih vsaj predstavljajo »patriotični« nemški listi. Kot take so oklevetali Čeha in Slovence. Hrvat in Srbe, samo Poljake so še pustili na miru. No, sedaj pa so prišli na vrsto tudi Poljaki. »Deutsches Volksblatt für Galizien« je namreč priobčil te dni to-le denunciacijo: »Nemci si ne morejo razlagati, zakaj avstrijska vlada ne nastopa proti velikopoljskim rovanjem, mareč Poljake še protežira in jim izpolnjuje vsako njihovo željo. Morda bo razgovor, ki sem ga imel pred nedavnim časom z nekim poljskim voditeljem, rešil to uganko. Dotični Poljak se je meni nasproti izrazil, da so Poljaki najboljši Avstrijci. Nato sem mu odgovoril, da so Poljaki najboljši Avstrijci samo tako dolgo časa, dokler dobe od avstrijske vlade vse, kar zahtevajo; danes so Poljaki v Avstriji narod, ki ga vlada najbolj odlikuje, toda vse ono, za čemer streme Poljaki, ni na korist avstrijske države, marveč služi samo blagru poljskega naroda in pospešuje težnjo po državni neodvisnosti njegovi. Na to mi je dotični Poljak odgovoril: »Res je, saj tega tudi ne prikrivamo. O tem smo se že mnogokrat razgovarjali na Dunaju. Saj lahko osnujemo poljsko kraljestvo pod Habsburžanom, ki ga imamo že itak v svoji sredi.« — Pri tem je mislil na nadvojvodo Štefana v Sajbušu. Kakor vse kaže, se dejansko pred očmi avstrijske vlade deluje na to, da se osnuje poljsko kraljestvo, na čegar čelu bi naj bil katoliški poljski kralj Habsburžanom. Nemčija in Rusija naj pazita, da ne bosta prepozno razbili načrte, ki jih proti njim kujejo v Avstriji Vsepoljaki. — Ali so ljubenzivi ti ljubni nemški patriote. Ker Poljakov ne morejo očrniti, da škilijo v Rusijo, Srbijo ali Bolgarijo, jih denuncirajo Rusiji in Nemčiji, češ, da se hočejo osvoboditi ruskega in nemškega gospodstva ter osnovati svojo državo, na katere čelo hočejo postaviti Habsburžana kot kralja. Proba-

tum est. Če se Poljakom ne more škodovati v Avstriji, jih je treba primerno očrniti vsaj v Rusiji in Nemčiji!

+ Kako so podkovani v zemljepisju. Nemški listi vedo veliko povedati, kako slabo so Francozi podkovani v geografiji. O tej francoski slabosti pripovedujejo celo vrsto anekdot. Toda Nemci bi semtertja lahko tudi pometli pred svojim pragom, predno postavljajo na sramotni oder Francoze, zakaj tudi Nemci niso tako imenitni geografi, kakor se delajo. V dokaz tega bomo navedli samo en slučaj. Med najuglednejše nemške dunajske liste spada gotovo »Die Zeit«. In o takih veleuglednih listih je prepričana vsa javnost, da zajemajo vso znanost in modrost z največjo žlico. V včerajšnji »Die Zeit« pa čitamo: »Aus Ristowatz in Albanien wird gemeldet.« In veste, kje je Ristovac? Ristovac je obmejna železniška postaja proti Turčiji v Srbiji in leži par sto kilometrov daleč od Albanije!

+ Napredno politično društvo za kolizejski okraj priredi v soboto dne 21. t. m. ob 8. uri v salonu »Pri Levu« svojim članom in po njih vpleljenim gostom društven sestanek. Spored: Odgovoritev društvene knjižnice, razgovor o deželnozborskih volitvah, prosta zabava. Vstop prost.

+ Iz deželnega šolskega sveta. Za nadučitelja v Kovorju je bil imenovan gosp. Pavel Lavrič; za učiteljico v Malenskem vrhu pa gđc. Tezija Rantova.

+ Na naslov poštnega ravnateljstva v Trstu. Iz Most nam pišejo: Tu imamo pismo, ki je strasten klerikalec. Kakšnega mišljenja je, mož, nas nič ne briga, odločno pa zahtevamo, kadar je v službi, predvsem pa, da izvršuje svoj posel strogo nepristransko tako, kakor je predpisano. Tega pa se o pismošni ne more trditi. V dokaz navajamo samo en slučaj. Moščanski pismošni je dobil v uradno dostavo tudi nekaj legitimacij in glasovnic, nanašajočih se na ljubljanske deželnozborske volitve, za one volilce, ki stanujejo v Mostah. Zgodil pa se je slučaj, da nekemu volilcu volilnih dokumentov ni dostavil, dasi je dotičnik osebno pri njem škrat, na pošti sami pa 2krat povprašal po njih. Volilec je na to dobil volilne dokumente pri deželni vladi, na kuvertu pa je bila uradna opomba, da je dotičnik v Mostah — nepoznan. Prosimo energične remede!

+ Novoimenovanemu častnemu meščanu ljubljanskemu g. Vaso Petričju izročil je g. župan v spremstvu gospoda podžupana v torek 17. t. m. diplomu častnega meščanstva. Diplomou izdelal je akad. slikar Maksim Gašpari. Gospod župan je pri izročitvi diplome povdarjal izredne zasluge, ki se jih je stekel novi častni meščan kot mnogoletni občinski svetovalec in podžupan za mestno občino ljubljansko ter osebno kot predsednik mestne hranilnice za važni ta zavod — zasluge, katere je opravičeno priznal tudi sedanjí občinski svet s tem, da je soglasno podelil najvišje odlikovanje, s katerim razpolaga avtonomno zastopstvo mestne občine. Gospod Vaso Petrič je hvaljeval se je v toplih besedah za odlikovanje ter je pri tej priliki izročil gospodu županu znatni znesek, ki se ima po intencijah plemenitega darovalca porabiti v to, da se v zimskem času nabavi kuriva najprejnejšim rodbinom. — Istega dne izročila je ta deputacija častno diplomu drugemu častnemu meščanu Francu Doberletu. Pri izročitvi te diplome, ki jo je izvršil akad. slikar prof. Saša Šantelj, omenjal je gospod župan velike in trajne zasluge, ki si jih je stekelina kranjskih gasilcev pridobil z ustanovitvijo mnogoštevilnih gasilskih društev na Kranjskem in na slovenskem jugu, vsled česar po vsej pravici nosi ime »očeta gasilstva«. Mestna občina, ki ve visoko ceniti te izredne zasluge, podelila mu je s soglasnim sklepom častno meščanstvo ljubljansko ter je gospod župan izrekel željo, da bi se mogel starina Doberlet še mnogo, mnogo let veseliti tega odlikovanja. Odlikovanec, zahvaljeval se za čast, ki mu jo je skazal občinski svet, izrekel je, da smatra odlikovanje, namenjeno v prvi vrsti vsemu ljubljanskemu gasilstvu ter je izrazil željo, da bi prostovoljno gasilstvo napredovalo ter razvijalo se, kar je pa le mogoče, ako bodo posamezna društva podpirali in pristopili k njim zastopniki vseh slojev, osebno tudi iz meščanskih slojev. — Tretjemu častnemu meščanu prof. Maksu Pletersniku bode se diploma kasneje vročila, ko se gospod profesor zopet povrne s počitnic v Ljubljano.

+ Narodno - obrambna razstava nam določa s svojimi stvarnimi podatki mesto, katero zavzema po svoji važnosti kmečko vprašanje v našem narodnem življenju. Vidimo namreč zvezo med izseljevanjem kmečkega prebivalstva in med padanjem števila Slovencev, kar nas

opozarja, kje bi se dalo temu padanju naloziti odpora: z modernimi organizacijami kmetij. »Slovenski Dom« pravi: jedro slovenskega vprašanja »nora« postati kmečko vprašanje s tremi glavnimi nalozami. I. omejitve izseljevanja, II. omejitve potujčevanja, III. ohranitev in dviganje narodovega zdravja t. j. dviganje biološke ali življenjske izdatnosti z bojem proti pijančevanju, spolnim boleznim, z delom za zdrava stanovanja, za dobro oskrbo otrok, za ohranitev kmečke hrane itd. — Vse to se bo pa moglo začeti izvajati šele tedaj, kadar se poloti podobnih vprašanj kmečka organizacija sama v prvi vrsti. Zato podpirajmo z naročanjem in razširjanjem »Slovenskega Doma« vzbujanje zanimanja med kmečkim ljudstvom po deželi. Razširjanje časopisa je prvi korak na gori označeni poti. Dokler naš kmet ne bo bral, ne bo imel zanimanja in smisla za organizacijo, a dokler ne pridemo do organizacije in s tem do iniciativnega dela na kmetih, ne pomagamo vse narono - obrambno delo dosti. Šele tedaj, kadar se začne med širokimi sloji lastna iniciativa za splošno, posebno gospodarsko napredovanje, bo narodno - obrambno delo rešeno sisofovega dela pomagati z nezadostnimi sredstvi povsod. Šele tedaj bo imelo izpolnjevati le tu in tam kako vrzel, ter tako moglo svoje naloge zmagovati, Razširjajmo torej med ljudstvom »Slovenski Dom«.

+ Mestni dekliški licej ima letos vseh 6 razredov in 4 vspretnice. Vpisalo se je 347 javnih gojenk in 2 privatistki. I. razred šteje 52 gojenk, II. 44 + 1, III. A 36, III. B 39, IV. A 34 + 1, IV. B 32, V. A 29, V. B 27, VI. A 27, VI. B 27. Vpisovanje v trgovski tečaj se vrši 29. septembra od 9.—11. dopoldne.

+ Neka inozemska tvrdka »Elektrosan G. m. b. H. in München« prav usiljivo hvali in pripo-roča galvaničen aparat proti splošni oslabelosti, živčnem razdraženju in cerebralni nevtrasteniji. Ta aparat zamore slično, kakor že leta 1909 z ministrsko naredbo z dne 21. aprila (drž. zak. 67) prepovedani Energospaparati, škodljivo učinkovati na človeško telo, in je zato c. kr. ministrstvo za notranje zadeve z razpisom z dne 20. avgusta 1912, št. 9211/8 ex 11 prepovedalo tudi razpečevanje in prodajo »Elektrosan-aparatov«.

+ Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 8. septembra pa do 14. septembra šteje Ljubljana 16 novorojencev, 3 mrtvorojence in 13 umrlih. Izmed umrlih je 6 domačinov in 7 tujecev. Umrli so za jetiko 4, med temi 2 tujsca, in ostali za raznimi boleznimi. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: 2 za škrlatno, 3 za tifuzom, 1 za egiptovsko očesno boleznijo in 1 za vratnico. Oni trije, ki so oboleli za tifuzom, so tujsci in so jih prepe-ljali z dežele v ljubljansko bolnico.

+ V mestni klavnic v Ljubljani so zaklali od 1. septembra pa do 8. septembra 77 volov, 2 bika, 5 krav, 250 prašičev, 194 telet, 49 kostrunov in 1 kozlička. Vpeljali so v klavnico 451 kg mesa, 1 zaklano govedo, 1 prašiča in 24 zaklanih telet.

+ Aljažev dom v Vratih ostane, ker je pričakovati, da še nastane lepo vreme, do vštete 6. oktobra odprt in oskrbovan.

+ Z evharističnega kongresa. Ne vemo, ali je ironija usode ali prst božji, da je ravno za kongres tako prijetno lilo iz neba na Dunaju, da se marsikateri kesa, da ni rajši ostal doma, kjer bi prezeboval in se zmočil lahko zastoj. Komu se je dobro godilo na kongresu, lahko posname-mo iz pisma dveh deklet, ki ju je kaplan zvalil na Dunaj. Pisali sta med drugim tole: »Zelo se kesave, da sva se dali pogovoriti od gospoda kaplana, ki so na Dunaju kmalu izginili z večjo družbo duhovnov, naju pa pustili, da sva tavalj v dežju in mrazu. Komaj sva našli gospo iz naših krajev, kjer sva si malo odpohčili in pogreli itd.« Če je tako storila večina dušnih pastirjev, potem ni težko uganiti, komu se je dobro go-dilo na kongresu, pastirjem ali ovčicam.

+ Tečaj za krojenje in izdelovanje perila, katerega je priredil tukajšnji »Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem«, se zaključi v nedeljo, dne 22. septembra ob 11. dopoldne v prostorih »Slovenske trgovske šole«. Kongresni trg št. 2. Obenem se otvori razstava v tečaju izgotovljenih del, ki ostane občinstvu brezplačno na ogled ta dan do 6. zvečer in v ponedeljek, dne 23. septembra od 9. dopoldne do 6. popoldne.

+ Christofov oblastveno potrjeni učni zavod bo tudi letos dobro obiskani, ker se je vpisalo že lepo število gojenk in gojencev, dokaz, da je ta zavod na dobrem glasu. Opozarjamo še enkrat na večerne steno-grafske in strojepisne tečaje tega uglednega zavoda.

+ Cvetlični dan v Škofji Loki. Na cvetličnem dnevu nabrana vsota je znašala 370 K 77 v. (ne pa 352 K 97

vín.); sodelovala je tudi gđc. Pavla Miklavčič.

+ Nesreča. V predoru pri Novem mestu rušijo sedaj gorenji rov in družijo tako oba rova v predor. Pri tem delu je zdrsnil zaposlen delavec z višine par metrov. Oprijel se je za kamen, ki se je pa rušil z njim v globčino in ga tako težko poškodoval na desni strani, da je vsled poškodbe drugi dan umrl v moški bolnici v Kandiji.

+ V Nestopli vasi pri Semiču je umrla 80letna Neža Jurman, katero je pred mesecem napadel Maks Erhard, da bi jo oropal in jo pri tem ranil. V mrtvašnici v Nestopli vasi se je podala sodna komisija, da dožene, če je Neža Jurman umrla naravne smrti ali vsled poškodb, zadoblenih od Erharda. Erhard bi moral priti že pri zadnjem porotnem zasedanju na zatožno klop vsled poskusa roparskega umora, a se je obravnava preložila, ker ni mogla priti Neža Jurman k obravnavi. Če je sedaj Neža Jurman umrla vsled Erhardovih poškodb, bo tožen roparskega umora, ki se kaznuje z visilicami.

+ Novice z Jesenic. Vtopljenca so našli v Savi pretečeni torek med Hrušičo in Plavčev. Baj je neki 40 do 45letni golcar iz Kranjske gore. Moral je že dalj časa v Savi ležati, ker mu je manjkalo več kot polovico glave. — Evharistični shod sta tudi obiskala dva mlada katoliška fantiča in nezakon-ska očeta Janezek in Tonček s Save. Kakor čujemo, bosta v kratkem imela v »Katoliškem domu na Savi« predavanje o znamenitostih tega shoda! Morda dasta tudi nekaj anekdot »Aus dem Wienernachleben in der Leopoldstadt«! — za nameček! — Katoliškega delavskega doma na Savi oskrbnik se je pretekli teden, ko je ravno njegova boljša zakonska polovica morala za nekaj tednov rajžati v Rim, splašil in zgubil. Šele v pozni uri po noči so ga potem našli pri sosedu na stranišču z neko 60 let staro babo iz Kranja! — Radi tega sedaj nepopisljivo ogorčenje med mladimi in starimi tercijalkami na Savi! — V zdravstveni zastop je poklical deželni odbor znane-fajmoštra Škubica! Ker se je ta mož v vseh drugih zastopih že neštevilmokrat blamiral, pričakujemo da bo Škubic saj v temu zastopu mož na prostoru! — J es en i š k a o b č i n a pobira že mnogo let pasjo takso od psa K 20 v od posestnikov. No temu nimamo nič oporekati, ker se morda na celim Gorenjskem ne vidi kmalo toliko pinčev, kakor ravno na Jesenicah in na Savi. Vendar pa moramo slavni občinski odbor povprašati, kako da samo nekateri posestniki psov takso plačujejo, drugi pa ne in zakaj se nobeno leto proti nim, kateri se vpirajo to takso plačevati, ne postopa po zakonitih predpisih v svrhu iztirjanje pasje takse? — Na šolsko mašo je pozabil župnik Škubic v ponedeljek na Savi v tovarniški cerkvi šolarjem nemške šole. Se vidi, da se šola tudi lahko pričenja brez Škubica in blagoslova!

+ Ko se je začela vpeljavati pri nas Kolinska kavna primes, si je kaj hitro pridobila krog zvestih prijateljev med slovenskimi gospodinjami, ki je vedno bolj in bolj naraščal, in danes že ni skoro najti slovenske gospodinj, ki bi ne bile odjemalke Kolinske kavne primesi. Vzrok temu je seveda ta, da je Kolinska kavna primes v resnici najboljši kavni prida-tek, kar vsak lahko spozna, če le enkrat pokusi kavo, kateri je pridejana Kolinska kavna primes. Nobena druga nima tako izvrstnega okusa, prijetnega vonja in lepe barve, kakor ta, ki jo zaradi teh njenih priključljivih lastnosti vsak najraje pije. — Obenem z izvrstno kakovostjo pa je pomagalo Kolinski kavni primesi do tako velike razširjenosti in priljubljenosti dejstvo, da je ta kavni prida-tek pristno domače blago. Slovenske gospodinjje vedo, da je njih sveta narodna dolžnost, da kupujejo domače blago, ker le na ta način se bomo Slovenci gospodarsko okrepili, to pa je zopet podlaga politične veljave in kulturnega napredka. Tem raje pa kupujejo slovenske gospodinjje Kolinsko kavno primes, ker ni samo domače blago, temveč ima od njega direktno korist premnogo naše narodno društvo, v prvi vrsti naša prekoristna »Družba sv. Cirila in Metoda«, kajti Kolinska tovarna, v svesti si dejstva, da je domače podjetje, vsako leto prispeva od prodane kavne prime-si znatne vsote v naše narodne namene. Slovenske gospodinjje, kupujte torej in razširjajte povsod Kolinsko kavno primes, ki je izvrstno in pristno domače blago!

+ Svoje stare laži pogreva zopet in zopet »Naša Moč«, da so idrijski naprednjaki s svojim hujškanjem odpravili osmi razred za deklice pri-nunah. Večkrat smo že zavrtni to klerikalno laž, toda »Naša Moč« je lažeh hujša od cigana. Resnica je, da je osmi razred pri idrijskih uršulin-

kah odpravila šolska oblast sama, ker je bil pouk v tem razredu škandalozen in so bile nune nekvalificirane poučevati v osmem razredu. Naprednjaki so se v občinskem zastopu zavzeli edino za to, da se na idrijski rudniški dekliški šoli otvori osmi razred, kar je edino smiselno. Da še danes ni na tej šoli osmega razreda za deklice, dokazuje le to, kako malo je bilo klerikalcev na tem ležeče, da se ohrani osmi razred. Njim so mar samo nune, osmi razred jim je pa deveta briga. Če bi jim bila res na srcu večja izobrazba deklic, ne bi jim bilo težko doseči osmega razreda na rudniški dekliški šoli. Če rudniški erar lahko troši za nune tisočake, bi lahko utrpel tudi mnogo manjše stroške za osmi dekliški razred na svoji šoli. Če bi Idrija ne imela tako žalostnega poslanca v državnem zboru, kakor je Gostinčar, bi imela tudi že davno osmi dekliški razred. Tudi Gostinčarju so v prvi vrsti mar nune in on skrbi le za te, tem bi rad izročil vso dekliško šolsko vzgojo, drugo šolstvo pa mu je deveta briga. To je gola resnica, klerikalne laži pa, da so naprednjaki odpravili dekliški osmi razred, dobro preračunjeno agitacijsko sredstvo, ki pa bo pri razumnih ljudeh malo zaleglo. Klerikalci očitajo naprednjakom, da pošiljajo svoje otroke v nunske otroške vrtce. Kam pa naj jih, če ni drugega otroškega vrtca v Idriji. Bolje manjši zlo od večjega. Zakaj pa rudniška uprava ne ustanovi otroškega vrtca s posvetnimi učnimi močmi. Naj stori to, pa se bo videlo, kje bo večje število otrok. Kaj morejo naprednjaki za to, da rudniška uprava na vseh koncih in krajih podpira klerikalizem v Idriji. Sicer pa tudi nune same ne vzdržujejo otroškega vrtca, marveč dobivajo lepe nagrade od rudniškega erarja, se morejo torej enako upravičeno posluževati otroci naprednih staršev otroškega vrtca, kakor drugi. Če se pa ne hočejo šopiriti nune v Idriji, naj se le, toda z lastnimi sredstvi, a ne eraričnimi.

Zopet cipe. Piše se nam: Notica »Cipe« v »Slov. Narodu« dne 3. t. m. je prijatelj tega lova vradostila. Upali so, da bo vprašanje glede letošnjega lova cip v kratkem ugodno rešeno. Do 1. oktobra je le še 10 dni in nobenega znamenja ni: se bo li smelo ob seziji cipe loviti ali ne... Prav za prav ni sedaj nobene veljavne postave, ki bi lov cip prepovedala. Lovski zakon iz 1. 1908 — ki oporoča zajca in varuje cipe — ni zadobil najvišjega potrjenja, torej ni postal zakon in ostal je veljaven stari zakon, ki zajca varuje, cipe pa ne. Lani je deželni zbor lovsko postavo predelaval in pri tej priliki sklenil: naj bo lov na cipe zopet prost kakor je bil od nekdaj. Toda tudi ta sklep še ni polnomočen, ker postava še nima sankcije. Potemtakem je lov cip dovoljen, zajca pa varovan. Kdor bi neopravičen zajca streljal, zapade kazni in to le zato, ker postava zajca varuje. Po isti postavi je cipa prosta in nikdo nima pravice cipji lov zabraniti, dokler tega ne prepoveduje zakon. Oblasti so se gotovo prenašale, ker so iz ozirov na deželno-zborski sklep cipji lov prepovedale in celo lovsko opravilo zaplenile, če so tudi lovci ciparji plačane licence imeli. — Lovci na zajca se za sklep dež. zbora niso ozirali in so prej ko slej onega preganjali, ki je neopravičen zajca streljal. Prav so imeli! Dokler ni nove postave, velja stara... Drugače se je postopalo proti ciparjem. Dasi ni veljavne postave, ki lov cip prepoveduje, se je ta lov vendar brezobzirno zabranil od strani, ki v to ni bila opravljena. Faktično je danes veljavna stara postava, ki zajca varuje, cipe pa ne. Če se pa še upošteva, da je isti dež. zbor, ki je 1. 1908 cipji lov prepovedal, istega v lanskem zasedanju dovolil, ni logičnega ugovora, da se smejo letos cipe brez posebnega dovoljenja loviti, kakor je bilo to od nekdaj v navadi. Cipar potrebuje le dovoljenje lastnika zemlje, na kateri se lov vrši.

Kolesar povozil. Ko se je včeraj popoldne peljal s kolesom po hodni poti na Poljanski cesti neki mesarski pomočnik, je pred Cuzakovim hišo prišel iz dvorišča 10letni deček Mirko Jerič, katerega je kolesar podrl na tla. Pri padcu se je deček poškodoval na obrazu in desni nogi.

Iz službe so spodili znanega ravnatelja šentjanske premogokopne družbe Ernesta Gmeinerja.

Zamenjal je neki gospod v četrtek, dne 19. t. m. v kavarni Evropa staro pelerino za novo. Dotičnik se prosi, da jo odda kavarnarju, kjer dobi svojo.

Med ženskami. V Hradskega vasi je včeraj jutraj nastal prepir med delavko Apolonijo Avšič in šiviljo Franciško Pengov. Vročekrvna Avšič je med prepriro zgrabila za neko palico in udarila nasprotnico ž njo po glavi s tako silo, da jo je znatno telesno poškodovala. Poslednjo besedo bode imelo sodišče.

Lase ukradel. V Hrenovi ulici je bilo iz nekega dvorišča ukradenih po neznatem storilcu za 10 K ženskih las.

Nevaren berač aretovan. Včeraj popoldne je bil v Prešernovi ulici aretovan neki 52letni možki, ki je od hiše do hiše beračil. Na policiji je aretovanec prvotno rekel, da se zove Ivan Tonni in da je rodom iz Lukovice. Pozneje pa je dejal, da je njegovo pravo ime Ignacij Dobovšek ter da je rodom iz Čepelje pri Kamniku. Dobovška, ki je preganjan v policijskem listu zaradi tatvine so izročili sodišču.

Nepredviden voznik. Ko je včeraj popoldne pripeljal v naglem diru proti mitnici na Marije Terezije cesti neki voznik je od zadaj zadel mitniškega paznika Jožefa Zupančiča in ga podrl na tla. K sreči se Zupančič ni drugega pripetilo, kakor da si je raztegal suknjič pri čemur ima 2 kroni škode.

Izgubljeno in najdeno. Posestnica Marija Hladnik je izgubila denarnico z večjo vsoto denarja. Realec Viljem Sekula je našel srebrno dolgo ovratno verižico s priveskom.

Poskušeni in izvršeni samomor. Sinoči se je v svojem stanovanju v Pražakovi ulici ustrelil 1898. v Sv. Lorencu pri Ptuj na Štajerskem rojeni kavarnarski vajenec Anton Kleinschek. Dal je s samokresom tri strele in se je le z enim zadel v desno stran čela. Padel je na tla in takoj začel klicati na pomoč in tarnati, čes, kaj sem storil, potem se je pa onesvestil in so ga prepeljali z različnim vozom v deželno bolnišnico, kjer upajo, da še okrevaja. — Tragično smrt je pa storil prekaljevalec mesa Oton Hartmann. Le-temu je pred nekaj časom umrla žena in se je pred kratkem oženil drugič. Včeraj popoldne je pa uredil vse račune, potem pa šel na pokopališče v Štepanji vasi ter se na grobu svoje pokojne žene ustrelil. Njegovo truplo so položili v mrtvašnico v Štepanji vasi, kjer bo tudi pokopano. Vzrok ni nam znan v nobenem slučaju.

Elektrodiograf »Ideal«. Večerne predstave od 7. do pol 9. in od pol 9. do 10.; ob nedeljah od 6. do pol 8., od pol 8. do 9. in od 9. do pol 10. s popolnim sporedom. Spored za soboto 21., nedeljo 22. in ponedeljek 23. septembra 1912: 1. Gdasko. (Krasna potovalna slika.) 2. Župnik in kleptulje. (Krasna ameriška veseliga.) 3. Vohunka. (Ameriška vojna in jahalna drama.) 4. Nemški prestolonaslednik telesni stražnik. 5. Velika cirkuška privlačnost. (Cirkuška artistovska drama. Svetovna učinkovitost Nordiskfilm Co. v treh dejanjih. Senzacionalni skok iz gore čez hiše in senzacionalni smrtni skok konja z jahačem raz kupolo cirkuša.) — Samo zvečer. 6. Viljeva žrtve. (Velekomično.) V soboto, 28. septembra: »Njegova Svetost papež Pij X. in Vatikan« (Prvo avtorizirano kinematografsko posnetje Njegove svetosti papeža.) Dalje jako lepo kolorirana učinkovitost »V deželi levov« in »Euharistični kongres na Dunaju« z Njegovim Velicanstvom cesarjem Francom Jožefom I. in celim dvorom kakor tudi z Eminenco kardinalom van Rossumom itd.

Izpred sodišča.

Klerikalne volilne sleparije v Mostah. Danes se je vršila pred ljubljanskim deželnim sodiščem obravnava, ki je zopet razkrinjala dva klerikalna mogotca in vneta prijatelja in agitatorja klerikalnega župana Oražma v Mostah. Ivan Orehek, paznik prisilne delavnice v pokloju in kleparski mojster Ivan Wostner v Novem Vodmatu, sta ta junaka, ki bodeta pomnožila z dvema listoma krono klerikalnih mučnikov volilne sleparije. Povodom volitve v Mostah sta se menda ta dva možakarja pridružila, da mora v Mostah zmagati klerikalni zmaj. Zato sta delala oba na vse kriplje, da pridobita čim več glasov za klerikalce. Ob sta občinska odbornika. Obetala sta vse hiše in se odlikovala z vso klerikalno predrznostjo. Na tej trnjevji poti sta prišla tudi v stanovanje železničarja Bajca. Moža ni bilo doma. Žena, bolna v postelji, jima je izročila glasovnice, prazne, in ta dva sta ji dala že tiskane s klerikalnimi kandidati. Obja obtoženca tajita popolnoma ligurijansko, da se o tem sploh nič ne spominjata. Pričevanje je dokazalo, da sta možakarja prav pošteno lagala. Žena, konfrontirana z obtožencema, je povedala klerikalnima junakoma v brk, da sta bila oba dva pri njej. Tudi priča Peklaj je potrdil, da sta bila oba obtoženca v vseh hišah, razun pri njemu, torej tudi pri Bajčevi.

Obja obtoženca, Orehek in Wostner, sta bila obsojena zaradi volilne sleparije vsak na 5 dni strogega zapora, poostregega s postom. — Škof ljubljanski je spisal že veliko prav potrebni, oziroma nepotrebnih knjižic in brošuric; vsa polja je že obredel in vse tako delikatne probleme je rešil. Evo tu je novo polje, kjer se škof zopet lahko poskuša, da reši svoje revne ljube ovčice, in jih pouči, kako naj agitirajo in goljufajo, da ne bodo hodili kar zapored v zapor zaradi volilne sleparije v prilog klerikalne stranke.

Razne stvari.

*** Dvoboj.** V Požunu je prišlo zaradi političnih preprirov do dvoboja s sabljami med okrajnim sodnikom dr. Szegojem in šolskim nazornikom dr. Heinrichom. Pri dvoboju je bil okrajni sodnik dr. Szego težko ranjen.

*** Pozdrav s Tripolisa.** V Iseri v Gornji Italiji so ujeli lastovko, ki je imela navezan na nogi majhen listič, na katerem pošilja laški vojak v Tripolisu pozdrave svojcem v Gornji Italiji. Čuden slučaj je, da je lastovka priletela res prav blizu vojakeve domovine, kjer so jo slučajno ujeli.

*** Zagoneten samomor — žena morilka.** Pred kratkim so našli ustreljenega v svojem stanovanju asistenta Friderikovega muzeja v Poznanju dr. C. Bluhmeja. Oblasti so zadevo kratko končale — mož je izvršil samomor. Našli pa so se prijatelji pokojnika, ki si niso mogli razlagati to kot resnično in so začeli zadevo sami preiskavati. Dognali so, da je imela žena pokojnika, ki je priznana krasotica, v zadnjem času ljubavno razmerje z neko visoko stoečo osebo. Umevno je torej, da ji je bil mož, ki je bil poleg tega zelo tolerant in jo je kljub temu ljubil, zelo na poti. Posrečilo se jim je tudi, da so dognali, da pri mrtvecu, katerega so našli ustreljenega v desno senco, niso našli nobenega orožja. Vse to je kazalo, da se mož ni sam usmrtil, marveč je bil ustreljen in je njegov morilec pozabil mu podtakniti samokres, če že ne v roke, vsaj poleg njega ali na bližnjo mizo. Na podlagi teh poizvedb so aretirali njegovo ženo, ker je sum povsem upravičen, da je ona morilka svojega moža.

*** Roparski napad na ekspresni vlak.** Blizu postaje Memphis so ustavili in napadli roparji ekspresni vlak iz New Yorka. Oropali so potnike in si prilastili nad 1 milijon 200.000 dolarjev denarja.

*** Obsojena detomorilka.** Pred dunajskim porotnim sodiščem je bila obsojena 18letna Marija Hübscheva, ker je zastrupila svojega novorojenčka z lizolom, na tri leta težke ječe.

*** Železniške nesreče.** Iz Bruslja poročajo, da je na kolodvoru v Marbehanu trčil osební vlak v tovorni vlak, pri čemer je bilo na mestu mrtvih več oseb, 36 pa jih je težko poškodovanih. Kaj je povzročilo nesrečo, še ni znano. — Železniška nesreča pri Dittonu na Angliškem je zahtevala 16 žrtev. Več oseb pa je težko ranjenih in bodo imele poškodbe trajne posledice. V naročju neke mrtve mlade matere so našli dojenčka, ki je spal na materinih prsih in je bil popolnoma nepoškodovan. Več oseb je tako ožganih, da jih ne morejo spoznati. Nekateri anglički listi trdijo, da je nesrečo povzročil strojevodja. Vlak je imel namreč nekoliko zamude, katero je hotel strojevodja s hitrejšo vožnjo izravnati.

*** Prepovedano kratko strelno orožje.** S 1. oktobrom bi moral stopiti v veljavo zakon glede omejitve uporabe kratkega strelnega orožja. Zveza avstrijskih trgovcev z orožjem je prosila vlado, da bi se ta zakon ne uveljavil. Ta prošnja bo imela morda toliko uspeha, da s 1. oktobrom zakon še ne pride v veljavo, vendar je pa izključeno, da bi se zakon razveljavil. V tem smislu je odgovoril deputaciji zveze trgovcev z orožjem tudi minister za notranje zadeve baron Heinold.

Telefonska in brzojavna poročila.

Delegacije.

Dunaj, 21. septembra. Vojni odsek avstrijske delegacije se sestane v sredo dopoldne k seji z dnevnim redom: Mornarica.

Budimpešta, 21. septembra. Skoro gotovo je, da pride en del ogrske opozicije pod vodstvom grofa Mihale Karolyja na Dunaj k seji delegacij. Grof Karolyi bo plačal baje tudi stroške bivanja na Dunaju. Vlada skuša vsako demonstracijo udušiti, zato bodo uporabili v ogrski palači ogrsko policijo, na cestah bo pa skrbela dunajska policija za red in mir. V to svrhu pride tudi nadinspektor Pawlik na Dunaj. Ker je dvorana precej majhna, ni mogoče, da bi bili opozicijski poslanci ob istem času navzoči. To okolnost bo večina uporabila, da bo zasedla vso dvorano s svojimi člani. Če bi prišla opozicija kljub temu, bodo z njo ravnali kakor z drugimi razgrajaji, kar je naloga

ogrske državne policije. Odseki bodo najbrže proglasili svoje seje za zapune.

Budimpešta, 21. septembra. Grof Karolyi je izjavil, da hoče na vsak način priti s svojimi tovariši na Dunaj, da demonstrira, tudi če bi bilo treba na cesti. Za kavcije za one, ki bi bili eventualno aretirani in za odvetnike je denar pripravljen.

Budimpešta, 21. septembra. Vest, da je nadinspektor Pawlik že odpotoval na Dunaj, se ne potrjuje, pač pa ni izključeno, da odpotuje že prihodnje dni.

Deželni zbori.

Dunaj, 21. septembra. Današnja »Wiener Zeitung« priobčuje cesarski patent, ki sklicuje še za september več deželnih zborov. Sklicani bodo deželni zbori za Koroško in Šlezijo za 24. september, za Dolenjo Avstrijsko za 25. september in za Predarlško za 30. september.

Škandali v dunajskem občinskem svetu.

Dunaj, 21. septembra. Včerajšnja seja občinskega sveta na Dunaju se je končala s tem, da sta bila izključena socialno - demokratični voditelj Schuhmeier in napredni občinski svetnik Hohensinner, vsak za 4 seje. Debata se je vršila o predlogu, da naj se dovoli subvencija 1000 K za dan katehetov. Nato so se začeli škandali, katerih konec je bila izključitev dveh članov. Socialni demokratje in naprednjaki so protestirali proti uporabi občinskega denarja za klerikalne namene. Prišlo je do rabuk med majoriteto in opozicijo, vendar je bila subvencija dovoljena. — Schuhmeier je zaklical županu: »Vi ste sramota za Dunaj! Za Luegerjem tak človek!« Klubu meščanov je zaklical: »Spravite se z županom!«

Volitve v Gradcu.

Gradec, 21. septembra. Nemška nacionalna stranka kandidira v II. razredu vladnega komisarja, ki sedaj vodi posle župana pl. Underrheina. Istega kandidirajo tudi za župansko mesto.

Češko - nemška sprava.

Praga, 21. septembra. »Union« poroča, da se je situacija do sedaj tako razjasnila, da bo mogoče določiti že v kratkem čas, ko se bodo pravne konference zopet začele.

Praga, 21. septembra. Včeraj se je predsedstvo nemških deželnih poslancev oglasilo pri namestniku knezu Thunu, da mu pove svoje pritožbe. Gre jim namreč za oddajo posestva Graslice in za nastop namestništva v celi vrsti minoritetnih stvari ter tudi Hochenburgerjevega fermana. Namestnik je izrekel upanje, da bo mogoče v kratkem končati pravna pogajanja. Zlasti se je z njimi posvetoval o vprašanju učiteljskih plač.

Volilna reforma za Galicijo.

Lvov, 21. septembra. Posvetoovanja poljskih strank zaradi vprašanja volilne reforme so trajala včeraj pozno v noč ter so bila brezuspešna. Dr. Leo hoče danes še enkrat poskusiti doseči sporazum, vendar so v poljskih krogih prepričani, da se bodo pogajanja razbila.

Situacija na Ogrskem.

Budimpešta, 21. septembra. Poslanec Zoltan Desy je izjavil, da vztraja pri trditvi, da so rabili za zadnje volitve defraudirani državni denar. Če se oficijalno namigava, da bo imel v kratkem priliko, zagovarjati svoje trditve, se bo veselil te priliko.

Stražnik Poljak.

Budimpešta, 21. septembra. Proti stražniku Poljaku je bilo uvedeno disciplinarno postopanje. Včeraj se je že sestalo disciplinarno sodišče.

Budimpešta, 21. septembra. Disciplinarni senat državne policije je obsodil Poljaka, da izgubi službo.

Dvoboj.

Budimpešta, 21. septembra. Ob 1. popoldne se je vršil včeraj dvoboj na pištole med poslancema Jurjem Smrecsanyjem in Pavlom Szaszom. Vsak je streljal enkrat. Smrecsanyi ni zadel, Szaszu se pištola ni sprožila.

Predsednik magnatske zbornice.

Budimpešta, 21. septembra. Predsednik magnatske zbornice grof Albin Csaky je v Szepesmindssentu težko zbolel.

Mirovno vprašanje.

Carigrad, 21. septembra. Ker se zunanji minister ni udeležil predvčerajšnjega ministrskega sveta, bo ministrski svet obravnaval mirovne preimarinije šele v soboto. Poroča se, da je imel takrat zunanji minister največ posla z dešifriranjem brzojav in s končno redakcijo črnogorsko turškega protokola za regulacijo meje. Uradno se zatrjuje, da je pričakovati v kratkem tudi ugodne rešitve vprašanja zveze bolgarsko-turške železniške zveze.

Albanija.

Solun, 21. septembra. Albansko prebivalstvo v okraju Korici v bitoljskem vilajetu se brani staviti rekrute ter se ustavlja oblastim. Bolgarske čete so deloma razdejale hišo Izmail bega v okolici Perlepa. V Galinzi so Bolgari baje nečloveško razmesarili 4 Bošnjake. Bolgarska četa obstoječa iz 30 mož je vdrla v vas Radomir ter odpeljala od neke svatbe tri goste v gore. Odpeljali so tudi topolčanskega župana in več drugih veljavnih oseb.

Carigrad, 21. septembra. Malisori so opetovano poskusili napasti Skader, da rešijo iz ječ svoje pristaje.

Boji pri Tuziju so od 17. t. m. naprej prenehali, ker je Črna gora zaprla mejo.

Vzrok vstaje leži v tem, da je turška vlada odposlala toliko vojaštva, da je to vzbujalo splošno nezadovoljnost. Če vdoro Malisori v Skader, bo prišlo do resnih dogodkov.

Bolgarska.

Sofija, 21. septembra. Poročilo, da je sklenil bolgarski ministrski svet odpreti inozemski kredit 35 milijonov za oboroževanje in obnem z diplomatsko akcijo vzpizoriti velike manevre, da na ta način z nekat grožnjo pomagajo bolgarski vladi do zmage, označuje »Agence telegraphique bulgare« kot v vseh delih izmišljeno.

Sofija, 21. septembra. Vlada je sklenila, da se manevri pri Sumni v ponedeljek prekinijo, ker vlada neče izmučiti vojaštva. To dejstvo je napravilo velik vtisk.

Srbsko.

Belgrad, 21. septembra. Vest, da bo skupščina sklicana za 23. september, je imela za posledico razne druge vesti, zlasti da hoče začeti Srbija že prihodnji teden z vojnimi operacijami. Govorilo se je, da bo dne 23. septembra mobiliziranih tudi več divizij in da je vojna akcija že pripravljena. Vsled tega je kupčija nekoliko stagnirala in celo borza je bila nekoliko vznemirjena. Zato je vlada tudi kategorično dementirala vse vesti o mogoči vojni.

Dunaj, 21. septembra. Srbski poslanik Simić gre v pokoj. Njegov naslednik bo sedanji ravnatelj srbski državnih železnic Mihajlo Popović.

Obsedno stanje v Carigradu.

Carigrad, 21. septembra. Vlada je razglasila nad Carigradom tridnevno obsedno stanje.

Bomba v mošeji.

Carigrad, 21. septembra. Neki armenski list poroča iz Calaba v jedrenskem vilajetu, da je v tamošnji mošeji eksplodirala bomba, ki je 50 oseb ubila in 20 oseb težko ranila.

Anglija in Nemčija.

Berolin, 21. septembra. »Berliner Tageblatt« prinaša na vodilnem mestu članek neke visokostojee osebe, ki se bavi z razmerjem med Anglijo in Nemčijo ter konča z gorlim apelom, da naj bi prišlo med obema državama do sporazuma. Če bi bila Anglija zvezana z Nemčijo, bi ji ne bilo treba resignirati na Maroko in Perzijo in bi tudi ne morala prepustiti stražo Srdozemskega morja drugi vevlesli. Sporazum med Anglijo in Nemčijo bi prinesel obema državama finančialne olajšave poleg tega pa bi lahko zaukazale obe vevlesli za Evropo sveti mir, kar bi imelo nov kulturni napredek za posledico.

Rusija, Anglija in Perzija.

London, 21. septembra. Sasonov je dospel včeraj v London, da konfirira z angleškimi državniki zlasti glede Perzije. Gre namreč za to, da Rusija trajno zasede sever, Anglija pa jug Perzije. Obravnavalo se bo tudi vprašanje transperzijske železnice in nje zveze z indijskimi progami, s Tibetom in Kitajsko. Razgovor se bo bavil poleg tega tudi z Bercholdovimi nasveti.

Rusko posojilo.

Bruselj, 21. septembra. Francoško - belgijski bančni konsorcij je prevzel novo veliko rusko posojilo 1200 milijonov frankov. Subskripcija se vrši meseca oktobra ter obrestna mera še ni določena.

Društvena naznanila.

Za zgradbo Sokolskega doma »Sokolu I.« prireja sobotni kegljaški klub pri g. Draščku v Bohoričevi ulici št. 9 kegljanje na dobitke. Kegljanje se bo zaključilo jutri in se bodo razdelila darila t. j. prvo darilo lep koštrun, drugo 10 K, tretje 5 K. Vsi prijatelji kegljanja in brati Sokoli se opozarjajo na to važno prireditve, ki bo donesla lep prispevek vrlenu »Sokolu I.« za zgradbo prepotrebne lastnega doma. Kegljanje se prične vedno točno ob 7. uri zvečer.

Koncert slovenskega pevskega društva »Ljubljanski Zvon« (5. okto-

bra t. l.), obeta biti zanimiva redkost v življenju naših pevskih društev, ker so točke sporeda docela vzete iz najnovejših slovenske glasbene literature. Zastopani so moški zbori, mešani zbori, okteti, ženski dvo-
spospev in samospeli. Zanimale bodo morda najbolj 3 še nenatisnjene, jako originalne skladbe plodovitega skladatelja Emila Adamiča. O sporedu nameravamo v kratkem več poročati. Opozorjamo le že naprej ljubljansko občinstvo, da koncertu posveti zaslužen pozornost.

Danes 14 dni zvečer ob pol 9. bo v »Mestnem domu« koncert slovenskega društva »Ljubljanski Zvon«. Kdor pozna življenje naših pevskih društev, mora priznati, da je »Ljubljanski Zvon« pevsko društvo, ki je že nešteto krat s svojimi nastopi dokazalo, da resno goji petje, da se je že kdaj otrslo negovanju raznih starokopitnih »ha-uerjev« ter da stremi po napredku in izpopolnjevanju. Dokaz temu bo gotovo tudi zgoraj omenjeni koncert, ki ima na sporedu same nove, krasne skladbe, ki deloma niti še natisnjene niso. Pevski zbor »Ljubljanskega Zvona« se marljivo pripravlja in upamo, da bomo imeli priliko o uspehu koncerta poročati.

Prosveta.

Slovensko gledališče. Vodstvo slovs. gledališča je objavilo pred par dnevi načrt za repertoar v bodoči sezoni. Načeloma ga ni našopirilo za reklamo, nego je podalo samo resen in primeren okvir, v katerem se hoče gibati po najboljši volji. Brez kričavosti in brez fanfar, ker ne mara metati občinstvu peska v oči in obetati več nego bi moglo v danih razmerah res izvršiti. Že s tem, da je ljubljansko gledališče prvi slovenski zavod za dramatično umetnost, mu je začetna kulturna smer: oprizarjanje klasične, dobre domače (slovenske in slovanske) in tuje literature. Z »literaturo« pa nikakor ne namerava uesti na naš oder dolgega časa in puščobe, pač pa hoče dokazati, da je dobra drama, vestno nastudirana res tudi zabavna in pristopna pojmovanju vsega občinstva in jo vživa lahko po svoje najrazvejanejši gurman kakor zadnji galerijski gledalec. Med resno in dobro dramo pa šteje tudi vesela igra do najrazposajenejše burke, tako da bo prišel na svoj račun tudi tisti, ki noče v gledališču drugega nego smeja. Naš okvir je dovolj širok, da ga izpolnimo z vsestransko ustreznimi vsebinami, in nadejamo se, da nas bo občinstvo s svojo dobro voljo moralno in gmotno podpiralo.

Narodna obramba.

Ciril - Metodova podružnica za Begunje - Breznico ima svoj občni zbor dne 22. septembra v Begunjah v gostilni gosp. Ivana Avenika. Vabimo člane najljubše, da se ob občnega zbora zaradi važnosti dnevnega reda gotovo udeležijo.

C. M. podružnica na Savi priredi 13. oktobra veliko ljudsko veselico z jako raznovrstnim sporedom, prosto zabavo in velikim japonskim plesom v narodnih nošah. Vstopnine ne bo nič: več povedo lepaki.

Zahvala. Odbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Savo, Javornik itd. se iskreno zahvaljuje kinematografičnemu podjetju na Savi za prireditve dveh predstav v prid otroškemu vrtcu na Savi, ki je družbi prinesel nekaj svetlih kron kot čist dobiček. Ker ima podjetje vedno svetovne slike na sporedu, se slavnemu občinstvu priporoča, da posebej te predstave. — Predsednik Anton Ravnik. Tajnik Ignacij Koritnik.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Jos. Mohorko rev. južne želez. na Zidanem mostu 8 K 8 v, katere je nabrala marljiva nabiralka ga. Mara Gostiša pri veselih kegljalnih večerih v gostilni Krajšek na Zidanem mostu. Ker je sedaj odšla v Trst, se ji kegljalci za njeno marljivost najtopleje zahvalujemo z željo, naj bi tudi tržaške kegljalce tako pridno obirala, kakor je nas.

Za »II. cvetlični dan v Ljubljani«: Gosp. profesor Rajko Perušek 12 K, ker se ni mogel udeležiti tega dneva in »Rodoljub«, ki vsled odpo-
tovanja ni bil navzoč na cvetličnem dnevu v Ljubljani 20 K. Skupaj 32 kron.

Živeli nabiralci in darovalci!

Današnji list obsega 18 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 19. septembra: Neža Javornik, žena hišnega posestnika, 51 let, Poljanska cesta 55. — Karolina Fashing, ključavničarica, 71 let, Ozka ulica 4. — Anton Orehek, bivši krojač, 67 let, Radeckega cesta 11. — Bernardina Poznič, usmiljenka, 40 let, Radeckega cesta 11.

Dne 20. septembra: Vida Fischer, hči krojaškega pomočnika, 3 mesece, Hrenova ulica 17.

Dne 20. septembra: Leopold Manfreda, sin strojnega paznika, 5 let, Zalokarjeva ulica 13. — Avgusta Valenta, hči poštnega uslužbenca, 7 mesecev, Cegnarjeva ulica 10.

V deželni bolnici:

Dne 16. septembra: Ana Kramar, rejenka, 24 dni.

Ježni odsek tel. društva »Sokol«

Ljubljani

naznanja bratom članom, da se vrši nameravani **sestaneček v soboto dne 21. t. m. ob 9. uri zvečer v restavraciji »Narodnega doma«**. Na zdar!

Pešizlet Štepanjskega Sokola v Bizovik

Telovadno društvo »Sokol« v Štepanji vasi priredi v nedeljo dne 22. t. m. pešizlet v Bizovik k bratu Francu Čerinu. Odhod točno ob 2 uri popoldan iz telovadnice brata Jos. Anžiča skozi Štepanjo vas, Hrušico, in v Bizovik, kjer je določil odbor 2 urni odmor spojen z javno telovadbo na drugo in bratli. Vabimo vse brate in prijatelje Sokolov, da se tega velevažnega izleta v velikem številu udeležijo, ker mlado še društvo Štepanjskega Sokola hoče tudi sosednemu zasednemu ljudstvu pokazati svoj obstanek enoletnega dela in napredka. Na zdar!

Najvišja odlika. Svetovnoznana Singer & Co., deln. družba šivalnih strojev, katere fabrikati so bili že mnogokrat najvišje odlikovani, je dobila v priznanje izbornosti svojih rodniških in rokodelskih šivalnih strojev na obrtni razstavi v Badnu pri Dunaju 1912 prvo darilo, veliko zlato svetiljo.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkočam prebivanja in vsem posledicam mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav. neobhodno potrebno domače zdravilo pristni »Moll-ov Seidlitz prašek«, ki vpliva na prebavljanje trajno in uravnovolno ter ima olajševalen in topilni učinek. Skušajta velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošlji to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Moll-ov prašek, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 19

Epileptičnim

pomoč in ozdravljenje po novem zdravilnem načinu. Pomoči potrebam daje pojasnila Ordinačijski zavod v Budimpešti, V., Grosse Kronengasse. 18 3409

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 369,2		Srednji zračni tlak 736 mm			
sept.	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
20.	2. pop.	740,7	7,3	sl. jug	dež
	9. zv.	741,2	6,1	sl. zah.	
21.	7. zj.	740,8	3,8	sl. ssvzh.	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura 6,5°, norm. 14,2° Padavina v 24 urah 16,3 mm.

Eksotične ptice

dobavlja Josip Mahorsich
zoologična veletrgovina v Trstu.
Cenovniki gratis in franko.
Da pride žival živa se jamči.

Oddam po ugodni ceni vsako množino žlahtnih namiznih

jabolk.

Pojasnila daje Franjo Mlakar, Lesce, Gorenjsko. 3462

Čevljarskega pomočnika

na novo delo sprejme takoj
Andrej Klavara, Bovec, Goriško.

Plača od kosa, ali na teden do 12 kron. 3461

Hiša z gostilno v Ljubljani

pripravna za vsako podjetje, se vsled gospodarjeve bolezni pod jako ugodnimi pogoji **proda ali pa da v najem.**
Vprašanja pismeno na »poštni predal 123«.

3131

Spretni šivilje

in vajenka
se takoj sprejme

Kongresni trg 6, II. nadstr.

Nakupovalce krompirja

na Kranjskem išče tržaška izvozna trdka.

Reflektira se samo na osebe z dobrimi referencami. 3185

Pisma pod »Hugo«, Trst, glavna pošta, poste restante.

Mesečna soba

v prijaznem delu mesta, se odda :: le boljše, starejšemu gospodu. :: Naslov se poišče v upravištvu »Slovenskega Naroda«.

3410

I posušena goveja čreva

večja partija, dobavlja po najnižjih cenah veletrgovina s črevi Jakob Kohn v Trstu. 3452

Dijaki, dijakinje ali gospodične

se sprejmejo na lepo stanovanje in hrano v sredini mesta po nizki ceni.
Gradšče št. 15, III. nadstr. levo. 3447

Ženitna ponudba

Mlad, izobražen gospod trgovskega stanu, se želi v svrhu samostojnosti seznaniti z gospodično ki bi imela veselje do trgovine ter nekoliko premoženja vsaj K 10000. Starost 20—30 let mirnega značaja ter dobrega srca. Z dežele imajo prednost. — Poročitev prej ko mogoče.

Tozadevne ponudbe naj se blagovoli poslati pod šifro »lepa bodočnost« na upravištvu »Slov. Naroda«.

3456

Posestvo

je na prodaj v Kandiji pri Novem mestu

na najlepšem kraju novomeške okolice; meri približno 16000 m² z hišo vred ali pa se oddajo tudi posamezni stavbni prostori. Pogoji ugodni — Pojasnila daje pooblaščenec g. Lavoslav Ropas, tajnik mestne hranilnice v Novem mestu. 3442

V ponedeljek dospó

pravi pariški, dunajski in berlinski

modeli

damske konfekcije.

Angleško sklad. oblek D. Bernatovič.

Ljubljana, Mostal trg 5. 3446

Dr. Foedransperg

Stari trg 30

ordinira zopet.

3448

Velika, svetla, zračna 3453

mesečna soba

z malo predsobo, posebnim vhomom z razgledom na trg, na novo opremljena, se odda dvema gospodoma event. tudi s hrano na Turjaškem trgu št. 1, II. nadstr. levo.

I^a lipove špilje

bele, gladke, ki se prav rade lomijo, 3 vrste debelosti, dobavlja specialna tovarna 3438

B. Kosina, Týnišče n. D. Češko.

Stanovanje

z 2 sobama, 3342

se odda z novembrom mirni stranki v Prisojni ulici štev. 5.

Gospodična

3437

izurjena v vsem gospodinjstvu, kakor v kuhi, šivanju in drugih gospodinjstkih stvarih **želi službo** pri boljši rodbini v mestu ali na deželi. Razume se tudi na trgovino. — Ponudbe na upravištvu »Sl. Naroda« pod šifro A. M. 25.

Min in žaga

je na prodaj oziroma se da v najem z večjo ekonomijo, ali tudi brez nje

Posestvo je dobro ohranjeno in se nahaja na Juž. Stajerskem v lepi ravnini, v bližini prometnega kraja z železniško postajo. Pogoji za razvoj obrti so dani in kupna cena je zelo ugodna. Natančnejše informacije daje prodajalec. — Naslov pove uredn. tega lista. 3459

Za samostojno vodstvo

zaloge, ki naj bi jo ustanovila v tukajšnjih krajih dunajska tvornica, se išče spreten, inteligenten gospod. Letni dohodki, seveda ob primerni spretnosti

15.000—20.000 K.

Samo solventni gospodje, tudi častniki in državni uradniki i. s., ki imajo lastnega tekočega kapitala 8000—10.000 K, da si morejo držati zalogo, naj natančne ponudbe z navedbo starosti pod šifro »R. S. 62731« pošljejo na anončno ekspedicijo Henrik Schalek, Dunaj I., Wollzeile 11. 3455

Drž. izprašana učiteljica italijanskega in francoskega jezika,

ki je 7 let živela v Florenci, daje ure (jezikovne tečaje).

Prijave od 26. septembra naprej: Dalmatinova ulica št. 5. (Naslednica gđc. Mayer.) 3388

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, I nadstropje, levo. 3417

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

ima veliko izbiro mest za kuharice, hišne, bone, pestunje za Ljubljano, Zagreb, Beograd, Trst, Reko itd. — Več v pisarni.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi znamka za odgovor.

Deklica, 14 let stara, ki je dobro dovršila štirirazredno ljudsko šolo, želi vstopiti za

vajenka

v trgovino. Prednost ima kraj, kjer bi mogla še nadalje obiskovati kako trgovsko ali obrtno nadaljevalno šolo. Najraje bi šla v kako trgovino v Ljubljani. 3444

Natančnejše pogoje pove iz prijaznosti Jakob Žebre, šolski vodja in nadučitelj v Starem trgu pri Ložu.

Krasno posestvo

dobičkanosno, z 38 orali zemljišča, hišno in gospodarsko poslopje itd. je v bližini Maribora za 70.000 kron na prodaj. 3407

Prometna posredovalnica »Rapid«, Maribor.

Dober obstanek

se nudi spretne, pridne gospodu, ki ima energijo, popolnoma samostojno voditi podjetje. Ob primerni pridnosti neprestano rastoč

letni dohodek okoli 10.000—15.000 K.

Strokovnega znanja ni treba, torej dobro tudi za častnike in uradnike v p. Gospodje, ki imajo lastne govine 3000—5000 K, naj natančne ponudbe pod navedbo starosti itd. pod »W. V. 1337« pošljejo na Rudolfa Mosse, Dunaj I., Seilerstätte 2. 3450

Maks Podlesnik

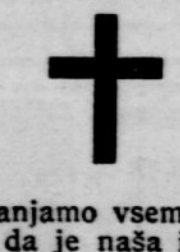
trgovec

Ljuba Podlesnik roj. Hinčič

poročena.

Radeče pri Zidanem mostu, dne 22. septembra 1912.

(Mesto vsakega drugega obvestila.)

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je naša iskrenoljubljena mati, teta in tašča, gospa

Alojzija Antonija Plankar

posestnica in gostilničarka

danes zjutraj ob pol 6. uri, v starosti 48 let, previdena s tolažili sv. vere, mirno in vdano preminila.

Pogreb nepozabne rajnice se vrši v nedeljo, 22. septembra t. l. popoldne ob 5. uri iz hiše žalosti, Dolenjska cesta na pokopališče k Sv. Križu.

Posmrtna maša se bodo služile v raznih cerkvah. Bodi ji prijazen spomin!

V Ljubljani, dne 21. septembra. 3360

Josip Plankar, soprog. — Alojzija Anžič roj. Plankar, hči. — Pavel, Danica, Josip Anžič, nečaki.

Cementne cevi
v vseh dimenzi-
jah, barvaste
plošče itd.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

Ljubljana.

Stopnice,
balkone, spo-
meniki, stavbni
okraski itd.

Glasovir izvrsten, malo rabljen (Mignon) 3370
Lestenc zelo lep, za veliko sobo ali dvorano
Zaluzije za okna, 145—75 cm velika se prav ceno prodaja.
Josip Oblak, Selenburgova ulica št. 1, Ljubljana.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:
1 kg sivca, dobrega, pu-
ljenega 2 K; boljšega 2 K
40 h; prava polbelega 2 K
50 h; belega 4 K; belega,
puhastega 5 K 10 h; 1 kg
velikotnega, snežnobelega,
puhastega 6 K 40; 8 K;
1 kg puha sivca 6 K;
7 K; belega, linega 10 K;
najfinjši prvi puh 12 K. — Kdor zame 5 kg dobi franco.

Zgotovljene postelje

iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rmenega nan-
kinga, pernice, 180 cm dolga, 120 cm široka, 2 2 glavni-
koma, vsak 90 cm dolga, 60 cm široka, napolnjen s novim,
sivim, jako etnovitnim puhastim posteljinim perjem 16 K;
napolnjen 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K;
14, 16 K; glavnički 8 K, 8 K 50 h, 4 K. — Pernice 200
cm dolge, 140 cm široke K 19—, K 14 90, K 17 80 in
K 21—; glavnički 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4 50, 5 20
in K 5 70; podpernica iz močnega rtičastega gradla, 180
cm dolga, 116 cm široka, K 12 50, K 14 50. Razpoložanje
po povzetju od 12 K naprej franco. Dovoljeno je zame-
njati, za neugajajoče se vrne denar.

S. Benisch, Dešenice, št. 953, Češko.

Bogato ilustriran cenik zastoj in franco.

Jabolka! Jabolka!

Imam 5—10 vagonov otrešenih

jabolk

različne vrste za oddati do 15. oktobra
tega leta. 3449

Ponudbe z navedbo cen pod šifro
„Jabolka H. K.“ na upravništvo
»Slov. Naroda« do koncem t. m.

Spretnega stenografa
ohenem strojepisca s pisarniško prakso
sprejme takoj **dr. Karl Triller,**
odvetnik v Ljubljani. 3412

Kovačnica se odda v Krškem 107
V kovačnici je nekaj orodja, ki se tudi
lahko prevzame, eventualno se orodje
tudi prodaja. Več pove 3395
Franc Lopič v Kranju št. 183.

Proda se
hiša z gostilno in trgovino
ter vrtom za zelenjavo na Rečici blizu
kolodvora na Bledu. 3443
Več se poizve pri lastniku Franc
Rovtarju na Rečici, pošta Bled.

Potnika za špirituoze
na Kranjskem v vseh malih mestih
dobro uvedenega, išče „PATRI“,
delniško društvo za industrijo konjaka
v Zagrebu. 3423

Zlatarski vajenec
iz dobre, poštene rodbine 3427
se takoj sprejme. se
Lud. Černe, Ljubljana Wolfova u. 3.

Moderno 2245
stanovanje
s 4 oziroma 5 sobami in drugimi
pritiklinami se odda za avgustov rok
Poljanska cesta št. 22.

Notarski kandidat
z večletno prakso
se išče za notarijat v Mirski Bistrici.
Ponudbe z zahtevo plače. 3176

Sprejme se takoj
učenc
ki je star 14 let in je dovršil ljudsko
šolo z dobrim uspehom
v trgovino z mešanim blagom in železnino.
Franc Guštin v Metliki. 3383

Gospodična
večja slovenskega, nemškega in italijan-
skega jezika v govoru in pisavi
želi premeniti službo v kak komptoar.
Naslov pove iz prijaznosti upr. »Slov.
Naroda« pod št. 3384.

Lepa družinska najeminska hiša
davka prosta, 6% čistega donosa, se ceno prodaja
v Mariboru, imenovanem štajerski Meran. Vpra-
šanja ustmeno ali pisмено na hišnega posestnika
v Mariboru, Nagyjeva cesta št. 19.

Ob glavni cesti v Sp. Siški se odda
gostilna
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«. 3290

Išče se v najem
dobro idoča 3351
gostilna
tako ali za november.
Porudbe sprejema
Franc Zahkar, gostilničar, Dunajska cesta 52.

Prodaja 3382
hrastovih debel.
Hrvaška poljedelska banka v Zagrebu
prodaja na svojem posestvu **Lepači,**
na teritoriju mesta Reke, 1857 kom-
dov hrastovih debel. Izvaža se les lahko
po cesti skozi Jelenji dol na Čavljce in
dalje. Reflektanti na gornji les naj
podajo svoje ponudbe Hrvatski polje-
delski banki v Zagrebu. Natančnejši
pogoji pri imenovanem zavodu in pa
pri upravi graščine Lopače, p. Jelenji dol.

Dve ali 3 elegantne sobe
nemeblowane, brez kuhinje, prikladne
za pisarno, v sredini mesta,
se takoj oddajo. se
Kje, pove upravništvo Slov. Naroda, 3414

Trgovsko obrtna zadruga v Gorici
reg. zadruga z neomejenim jamstvom
v likvidaciji

ponuja v nakup te-le svoje nepremičnine:
enonadstropno hišo
v ulici sv. Ivana št. 7 v Gorici, ki je
zelo prikladna za mesarsko obrt.

Enonadstropno hišo z vrtom
v ulici Capitan Vandola št. 6 v Gorici,
prikladna kot stanovanje za boljšo
družino. 3435

Enonadstropno hišo
v Velikem Dolu na Krasu,
ki je prirejena za prodajalno. Ker ni
v tem kraju prodajalne z jestvinami,
se priporoča v nakup ta hiša zlasti
mladim trgovcem, ki se hočejo z
manjšim kapitalom osamosvojiti.
Ponudbe sprejema likvidacijski
odbor v Trgovskem Domu.

Novost!

Patent!

Edino prodajo za Kranjsko odličnega, po vseh državah patenti-
ranega množinskega predmeta, neutrpljivega vsakemu telefonskemu na-
ročniku, nameravamo oddati solventnemu trgovcu ali zastopniku.
Ponudbe pod „Rentabilität 33“ na anončno ekspedicijo M. Du-
kes Nachf d. d., Dunaj I/V. 3451

Šolske potrebščine

vseh vrst, kakor tudi potrebščine za urade
priporoča po nizkih cenah 3276

Marija Tičar, trgovina s papirjem in galant. blagom
Ljubljana, Sv. Petra cesta 26 (nasproti „Zlate kaplje“).

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga
FR. KAPUS

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 11, Kolizej.

Solidno blago, postrežba točna! 3408 Cene nizke!

Iščem dobro idočo 3415
trgovino ali gostilno
sploh trgovsko podjetje v najem.
Kolar pri gosp. Glücks Gradec, Keplerstrasse 43.

Hiša na Vrhniki
pripravna za vsako trgovino in malo
obrt, poleg ceste in cerkve se prodaja.
Izve se pri g. Ivanu Kosu, go-
stilničarju in mesarju na Vrhniki.
3431

Iščem več 3434
krojaških pomočnikov
in učencev
Zglasiti se je pri Brata Wokač,
Selenburgova ulica št. 5. ali pa
na konfekejsko delavnico
Wokač, Zagorje št. 116.

Agentura
za Ljubljano in okolico se odda
kot postranski posel
pri dobro vpeljani zavarovalni družbi,
ki se peča z vsemi zavarovalnimi
strokami. V slučaju sposobnosti stalna
plača. — Ponudbe naj pošljejo reelni
prosilci z dobrimi zvezami na „poštni
predal št. 111 v Ljubljani“. 3433

Okrožni zdravnik v Ložu 3454
dr. Andrej Jenko
ordinira od 22. t. m. dalje vsak dan od 8. do 11. ure dopoldne
v vili ge. Neubergerjeve.

3283
Šola je tu!
Predno si nakupite šolske in uradne potrebščine, oglejte
si mojo veliko zalogo, kjer boste nele solidno ampak
tudi najceneje postreženi.
Trgovina šolskih in uradnih potrebščin
IV. Bonač
nasproti glavne pošte.

Narodna kavarna
prične zopet prirejati vsak dan
koncerte svetovnoznane, priljubljene
elitne damske kapele
R. H. Dietrich.
Začetek ob 9. uri. Vstop prost.
Ob nedeljah in praznikih začetek
ob 8. uri.
Slavnemu občinstvu in rodoljubom
z dežele se priporoča za obilen obisk
3404 **Fran Krapež.**

Ni več beganja
kadilcev cigaret „Ottoman“

ker so s sodbo upravnega sodišča na Dunaju od 9. marca 1912 vse imitacije izbrisane.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrt z manjšajočimi se
101 vplačili.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi. . . .
Rezervni fond K 53.758.265-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115.390.603-61.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojma daj
cigar pisarne so v
lastne bančne hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podporo v narodne in občnkoristne
namene.

„Lepi striček“.

Maupassantov roman »Lepi striček« (Bel - Ami), ki je izhajal tetos v podlistku »Slovenskega Naroda«, je sedaj izšel v posebni knjigi. Ta lična knjiga obsega 526 strani in velja broširana 3 K 50 vin., vezana 4 K 50 v, s pošto 30 vin. več.

»Ljubljanski Zvon« piše v svojem zadnjem zvezku o tem romanu sledeče:

»Ko je izhajal »Lepi striček« v listku »Slovenskega Naroda«, je našel mnogo zvestih čitateljev, ki so vsakikrat radovedno čakali nadaljevanja; kajti čudovita življenjska zgodba Georgesa Duroya, prepletena z raznimi dogodoljaji, je pripovedovana s tako živimi barvami, kakor pač to razume mojster francoske novele Guy de Maupassant.«

To naznanilo je nekoliko sumarično in ker je Maupassant med Slovenci le malo znan, dasi so nekatere njegove novele izšle v feljtonih raznih listov in tudi v posebnih knjigah, se nam zdi potrebno, izpopolniti notico »Ljubljanskega Zvona«.

Guy de Maupassant spada med velike moderne francoske literature. Že pred leti je sam Jules Lemaitre proglasil Maupassanta za pisatelja, ki ga je šteti med prve klasičnike, kateri sodbi je ugovarjati le s tem, da ga ni manj dolgočasnega pisatelja od tega klasičnega realista, ki se je v vsakem novem delu lotil vedno večjih in težjih problemov.

Maupassant je bil rojen 5. avgusta 1850. Chateau de Miromesnil je njegov rojstni kraj. Bil je iz dobre rodovine in užival skrbno vzgojo. To je seveda močno vplivalo na vso smer in na ves značaj njegove literarne delavnosti. Srednjemu šolo je obiskoval v Yvetatu, a je bil zaradi svojega svobodomiselnosti in zaradi nekaterih frivolnih pesmic izključen. Nadaljeval je in končal je svoje študije na liceju v Rouenu, kjer se je seznanil z velikim mojstrom, očetom realističnega romana Gustavom Flaubertom.

Po končani francosko - nemški vojni l. 1870.—1871. je Maupassant stopil v državno službo. Najprej je šest let služboval v ministrstvu za mornarico, potem je postal prvi tajnik naučnega ministra Bardouxa, a se je čez dve leti odpovedal službi, da bi mogel živeti po svojih nagibih in se popolnoma posvetiti literaturi.

Bil je že trideset let star, ko je obelodanil svoje prvo delo. Zgodilo se je to leta 1880., ko je Zola izdal zbirko »Soirées de Médan«, pri kateri so razen Zole in Maupassanta sodelovali Huysmans, Cécile, Hennique in Aletis. V tej zbirki je Maupassant priobčil novelo »Boule de suif«. Pisana je v klasičnem slogu Gustava Flauberta. Snov ji je več kot pikantna, naravnost predrzna je, a Maupassant jo je obdelal s tako popolno umetniško nežnostjo in s tako ljubko navistnostjo, da je bilo vse čitačje občinstvo očarano, posebno še, ker je ta mali umotvor razodeval globoko etično pojmovanje in genialnost v razumevanju življenjskih pojavov. Ta novela je po svoji absolutni vrednosti daleč presegala vse druge objavljene v imenovani zbirki. S tem delom je Maupassant tako rekoč čez noč stopil med prve francoske pisatelje; med tisočimi talentov je bil priznan kot eden najznamenitjših.

Ta uspeh je bil sad dolgega in skrbnega pripravljanja. Maupassant je bil genijalen človek, a nikdar ni bil v francoski literaturi pridobil tako izredno odličnega stališča, da se ni tako vestno in temeljito pripravil za pisateljevanje. Že prej je bilo omenjeno, da se je že v mladih letih seznanil z velikim Flaubertom. Ta je bil prijatelj njegove zelo izobražene matere in pri njem se je naučil smatrati pisateljevanje za umetniško misijo. Sedem let je Maupassant pisateljeval, predno je kaj obelodanil. Vse svoje spise je prečital Flaubertu, jih po njegovih navodilih prenehal, popravljal in pilil in jih potem uničil. Flaubert ga je učil opazovati ljudi in življenje in piliti slog do popolnosti. To je zahtevalo mnogo časa in mnogo truda; a dasi je bil Maupassant rad vesel in je rad užival življenje, a pobohemil se ni — izrekel se je celo v pismih na svojo mater skrajno zaničljivo o bohémih, kakor Oskar Wilde, Verlaine, Murger in drugih, ki si z romantičnimi alurami hočejo pridobiti ugled, ki si ga s svojimi deli ne morejo — nego delal in delal, dokler ni bil sam prepričan, da je zrel za javnost.

Leta 1881. je Maupassant izdal dve zbirki novel, obsežajoči polno drobnih kratkih povestok — a kakih. Svet je strmel nad tako plodovitostjo in nad tako mnogostranstvo. Iz najpriprostejšega dogodka vsakdanjega življenja, je znal ustvariti dragocen umotvor, poln posebnosti njegovega talenta, poln posebnega čara in v okviru tako plastičnega popisa narave, kakršni popisi se niso posrečili

še nobenemu drugemu pisatelju. In vedno je popisoval samo stvari, ki jih je ali sam doživel, ali sam videl; nikdar ni popisoval dogodkov in ljudi, ki so se rodili v njegovi fantaziji, kakor je to Zola marsikdaj storil, vedno je stvari in ljudi, ki jih je sam opazoval, popisoval.

Maupassant ni hotel nikdar popisovati tipov, kakor si jih žele literarni zgodovinarji, nego se je držal Flaubertovega sveta, da se je oprijeti tega, kar daje vsaki stvari in vsakemu človeku poseben značaj.

Flaubert ga je učil: »Kar hoče pisatelj popisati, to mora tako dolgo in tako natančno študirati, da najde v tisti stvari, ali na tistem človeku, nekaj takega, česar ni na njem še nihče videl in česar ni nihče opisal. Tudi v najmanjši stvari in na najneznatnejšem človeku se dobi kaj takega in to je treba pisatelju poiskati. Za popis plamtečega ognja, ali cvečnega drevesa, je treba ta ogenj in to drevo toliko časa opazovati, da najdeš to, po čemer se razlikuje od vsakega drugega ognja in od vsakega drugega drevesa. Le pisatelj, ki tako dela, je originalen in če zna samo svojemu opazovanju dati umetniško dovršenega izraza, je res pisatelj. Na svetu ni dveh popolnoma enakih kamenčkov, ni dveh enakih muh, ni dveh enakih nosov. Najti te razlike in jih jasno in umetniško izraziti, to je glavna naloga realističnega pisatelja.«

In dalje ga je učil Flaubert: »Če vidiš branjeveca pred svojo prodajalno sedeti, ali hišnika, ki puši iz pipe, ali fijakerskega konja, popiši tega branjeveca ali hišnika, njegove kretnje, vse njegovo bistvo z enim samim stavkom tako, da teh mož ni mogoče zamenjati z nobenim drugim branjevcem, ali portirjem; pokaži mi z eno samo besedo, po čem se ta fijakerski konj razlikuje od petdesetih drugih.«

Kar hoče kdo popisati, za vse je samo ena sama beseda, da karakterizira dotično stvar in ji vdahne življenje. To besedo, ta glagol, ali ta pridevnik je treba toliko časa iskati, da se ga dobi. Primeren mora biti popolnoma, ne samo približno. Nadalje je treba paziti, da pride ta beseda na pravo mesto, da vpliva, da napravi vtisk, da izgleda, kakor bi bila nova in da kar zveni izmed drugih besed.«

Morda ga ni pisatelja, ki bi se teh večnih pravil tako zvesto držal, kakor Maupassant. Seveda, prav v tem, da je to mogel, se kaže njegova izredna nadarjenost, zlasti ker je v svojih delih obdeloval vedno le preproste snovi, iz katerih bi naveden, če tudi lep talent, sploh nič posebnega ne mogel ustvariti. Pri tem se je vedno ogibal tistega zbiranja in znašanja dokumentov in dejstev, ki so ga ljubili naturalisti, kakor tudi širokega analističnega popisovanja, po katerem se odlikuje Pavel Bourget.

Maupassant je vedno objektiv, časih celo hladen; kot pravi realista se zadovoljuje z vidnimi izrazi psiholoških dogodkov in prepušča čitatelju, da na tej podlagi razbere duševne motive.

Dejanje Maupassantovih spisov se vrši večinoma v Parizu; precej jih je, ki jih je pregrelo in ožarilo adgirske solnce, mnogo jih je, zlasti humoriističnega značaja, ki so zajete iz življenja v Normandiji in v Bretagni. Navadno je popisoval male meščane, male uradnike, lovce, ribiče in kmete in malopridne ženske v mestu in na deželi. Smatral je polnost za najmočnejši med vsemi faktorji, ki vplivajo na življenje in hotenje vseh ljudi in zato je v njegovih spisih toliko pikantnih konfliktov, ki so zlasti v prvih delih z navno predrznostjo popisani.

Maupassant je bil pesimist. V ideale sploh ni verjel, samo v instinkte in nagone, in v ljudeh je zasledoval ravno to, kar najbolj vodi posameznika pri vsem njegovem nehanju in delovanju. Ljubezen in poželjenja, laž, prevara, nezvestoba, sploh vsi grehi človeškega duha in mesa so mu dajali snovi za njegove spise. Nekaj posebnega sta njegov humor, za katerim se največkrat skriva ironična satira in njegovo popisovanje narave.

Maupassant ne poskuša nikdar brilirati z duhovitimi dosetkami; njegov jezik je vedno hladen in preprost.

»Lepi striček« spada med najznamenitejša Maupassantova dela. Službujoč v ministrstvu in pripadajoč najboljši družbi pariški, je spoznal vse tajnosti življenja politikov, ministrov, financirjev in žurnalistov, videl iz bližine njih velikanske boje za moč, za čast in za bogastvo ter spoznal tudi njih žensko družbo ter ustvaril po živih modelih pestro sliko kalejdoskopskih vrtincev in dogodkov iz tega miljeja. Roman dejstev je to, v katerem se zrcali Maupassantov velikanski dar opazovanja in umetniškega popisovanja.

Zase ni Maupassant nikdar iskal ne časti, ne slave. Živel je, zapustiv-

ši državno službo, največ sam zase. Raje, kakor v družbi, se je mudil v prosti naravi. Bil je lovec, ribič in veslač; jездil je in telovadil; cele mesece se je s svojo jahto vozil po morju in pisal.

Lotil se je naposled spisovanja velikega romana o francosko - nemški vojni, a predno je mogel vse svoje sile osredotočiti na to veliko delo, so ga zapustile moči. Roka, ki je zapisala toliko sijajnih misli, se je besno dvignila, da pokonča lastno telo. Izvršila tega ni, a duh je ugasnil. Dvanajst let je Maupassant pokladal v nesmrtna dela zaklade svojega duha, a ko je došel do vrhunca svojega umetniškega stvarjanja, se mu je omračil um. — Telo tako močno in utrjeno — duh blazen. Živega mrliča so ga spravili v blaznico in dne 6. julija 1893. ga je smrt rešila trpljenja.

Zakaj naj bi se ne skušalo doseči olajšanje, kadar prične človeka nadlegovati draženje h kašlju, zsluzženost in krčeviti kašelj, če imamo sredstvo, ki je dobro, okusno, zanesljivo in sigurno učinkujoče. To sredstvo je Thymomel Seillae iz lekarne Fragner v Pragi. Steklenica po 2 K 20 v se dobi skoraj v vsaki lekarni, pazi pa naj se strogo na ime pripravila in ime izdelovalca. IV. b

SUKNA, loden in modno blago za gospode in dame razposilja **Karel Kocian**, tvornica sukna v Humpolcu Vzorci franco. Tvorniške cene.

Eleganten in trpežen je pravi 3192

PALMA kavčukov podpetnik. Dobiva se v vseh tozadevnih trgovinah.

Proti 18 zoboholu in gnijlobi zob izborna deluje dobro znana **antiseptična** **Melusine ustna in zobna voda**

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodilom 1 krono. Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta štov. 1 poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu. V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani. **Melusine-ustna in zobna voda.** Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908. Blag. gospod lekarnar! Prosim ljudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborna delujoče **antiseptične melusine-ustne zobne vode**, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobohol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal. Spoštovanjem Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Vertex je trpežna in hrani tok

Ključavničarstvo **Ig. Faschinga vdova** **Poljanski nasip št. 8.** **Reichova hiša.**

Velika zaloga **štedilnih ognjišč.** **Izvrstno in solidno delo.** **Cene zmerne. Popravila se : : točno izvršujejo. : :**

Največja zaloga navadnih do najfinejših otroških vozičkov in navadne do najfinejše žime. **M. Pakič** v Ljubljani. Nezanem narotnikom se pošlje s povzetjem.

Josip Rojina krojač prve vrste se nahaja sedaj v lastni hiši **Franca Jožefa cesta 3.** konkurira z največjimi tvrdkami glede **finega kroja** in elegantne izvršitve. **Tvorniška zaloga najfinejših angl. in franc. specijaliteta blaga.** : **Zavod za uniformiranje.** :

Najboljši kosmetičski predmeti za olepšanje polti in telesa so: **da** milo po 80 h. **da** :: cream po :: 1 K; **da** :: Menthol :: **da** :: ustna voda po 1 K; **da** zobni prašek po 60h; za ohranitev in rast las: **da** lasna voda po 1 K; **da** lasna pomada 1 K. Ti izdelki »Ada«, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v **Orlovi lekarni** **Ph. Mr. Josip Cižmar** v Ljubljani. Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana **Prva kranjska** **tvornica klavirjev** **Ljubljana** **Hilšarjeva ulica 5** **Recherjeva hiša** **RUDOLF A. WARBINEK** **Jamstvo šest let.** **Eksport v vse dežele.**

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene **pianine, klavirje** in harmonije tudi **samoigralne** za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo. Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje. **Največja tvornica na avstrijskem jugu**

No torej... To so ja prave

Jakobi antinikotinske **cigaretne stročnice.** 1468—II **Na debelo: Adolf & Alexander Jacobi, Dunaj VIII.**

Svetovnoznan 2893 **tkano perilo** kr. saksonskih in kr. romunskih dobaviteljev **Mey & Edlich, Leipzig-Plagwitz**, je najlepše, najbolj praktično in najceneje perilo za gospode, dame in otroke, ki se na pogled ne razlikuje prav nič od platnenega perila. Kos stane samo par vinarjev. Iznoge se vsem neprimlikam, ki so v rzevi z pranjem in likanjem. Po obrabi se vže lahko proči vedno novo, brezhibno, izborno sedeče perilo, ki se obnese tudi pri močni transpiraciji. Ne more se pogrešati pri nobenem stanu, posebno pa na potovanju. Dobiva se v Ljubljani pri: **B. Götzlu, Mesni trg in P. Magdiču.**

Zajamčen uspeh ali denar nazaj. **Zdravniški izkaz** o izvrstnem učinku. **Bujne, lepe prsi** dobite ob rabi med. **Dr. A. Rixa kreme za prsi** oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh.** Rabi se zunanje. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8—Razpošiljanje strogo diskretno. 3069 **Kos dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E**

Gramofonske plošče **Triglav-Rekord in Sava-Rekord** z najnovejšimi slovenskimi posnetki so izšle in se dobe v **ateljeju za gramofone ::** **A. Rasberger, Ljubljana** **Sodna ulica št. 5.** **Največja zaloga godbenih avtomatov in gramofonov.**

Cen. gg. gostilničarjem posojujem godbene avtomate brez vsakega plačila in dajem še od nabranega denarja odstotke. — Kdor rabi tedaj avtomat, naj se zglaš — tudi pismeno. Ako imate gramofon, pišite po seznam naj-novejših plošč. :

Milijoni rabijo proti **kašlju** **hrpavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in oslovskemu kašlju, nego slastne** **Kaiserjeve** **prsne karamele** s „tremi jelkami“, **6050** not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov zamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni. **Zavitek 20 in 40 vin., škatlja 60 v. Prodaja jih v Ljubljani:** **Ubald pl. Trnkoczy, lekarna. Rih. Sušnik, lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna lekarna. Mr. Ph. And. Bohine, lekarna pri kroni. Mr. Ph. Jos. Cižmar, lekarna. Ant. Kanc, drogerija. B. Cvančara, drogerija „Adrija“.** **Daniel Pirce, lekarna Idrija. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andrijačič, lekarna. Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. V. pava. Mi an. Wach, lekarna. Metlika. A. Roček, lekarna. Radovljica. Hinko Brili, lekarna. Litija. Karel Savič, lekarna pri Sv. Trojici. Kranj. Fr. Baccarich, lek. Postojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych, lekarnav St. Loka. Mg. Ph. B. Lavica, lekarna. Tržič. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice. V. Arko, trgovce, Senožeče. Jos. Rudolf, drog. Litija. J. Kandušar, trg Menges. Jos. Ancik, lekarna v Ribnici. 1905**

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

3331 **Krasne novosti jesenskih oblek in površnikov**

domačega izdelka.

Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence.

Najnižje cene.

Solidna postrežba.

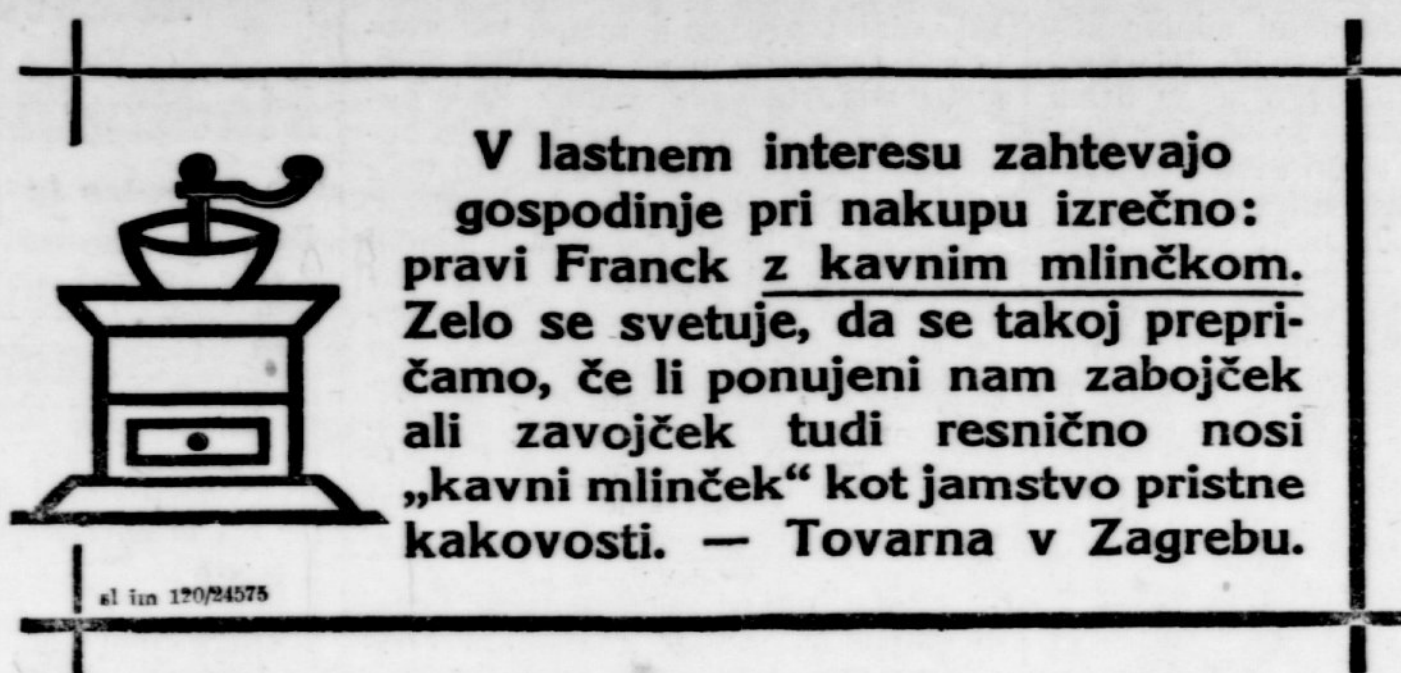
Učenca

sprejme v trgovino mešanega blaga
Peter Durjava v Škocijanu.

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove
vzorke 3 za 1 K, 6 za
1 K 80 h, 12 za K 3-40.
Ilustrovan cenovnik z
zdravniškimi nasveti
gratis in franko (zaprt
30 h) — I. Singer,
higienična manu-
faktura, Dunaj IX.,
Wiesingerstr. 8 F.

V lastnem interesu zahtevajo
gospodinje pri nakupu izrečno:
pravi Franck z kavnim mlinčkom.
Zelo se svetuje, da se takoj prepri-
čamo, če li ponujeni nam zaboječek
ali zavojček tudi resnično nosi
„kavni mlinček“ kot jamstvo pristne
kakovosti. — Tovarna v Zagrebu.

al in 170/24575

Drože (kvas)

iz vinskega cveta

zajamčeno čiste, brez vsakega drugega
dodatka, prodaja in razpošilja od
3 kg navzgor ceneje od vsake konku-
rence tovarna vinskega cveta in drož v
Račjem, (Štajersko). 3312

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
vibriruje. Vse puške so na c. kr. preskušene-
zalnici in od mene preizkušene. — Ilustro-
31 vani oeniki zastoj.

Stampilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Cerne
graver in izdelovatelj
kavčkovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franko. 235

Ceno reško posteljno perje
1 kg sivga očiščenega 2 K,
boljše K 2-40, napobelo K
3-60, belo K 4-80, prima mehke
K 6—, veleprima K 7-20. Naj-
boljše vrste snežno belo perje K 9-60. —
Izdelane postelje modrega, belega ali rme-
nega posteljnega inleta. Prav dobro napol-
njeno! Pernica ali blazina, 180 cm dolga,
116 cm široka K 10—, K 12—, K 15— in
K 18—, 2 metra dolga, 140 cm široka K
13—, K 15—, K 18—, K 21—. Zglavnik
80 cm dolg, 58 cm širok K 3—, K 3-50
in K 4—, 90 cm dolg, 70 cm širok K
4-50, K 5-50 in K 6—. Nepovojno se za-
menja ali denar nazaj. — Natančni ilustro-
vani cenik gratis in franko. 2915
Benedikt Sachs, Lobes št. 35, pri Plzinu na Češkem.

Ob pričetku šol

priporoča trdka 3297

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

svojo bogato zalogo vsako-
vrstnih zgotovljenih oblek za
dečke in deklice.

DIREKTI NAKUP **VELIK PRIHRANEK**
Kdor potrebuje
dobro in ceno plateno
in pavalno blago, naj piše za
dopisnico za cenik in vzorce svojih iz-
delkov, in ti so: kanafasi, platno, brisače
grizeti itd. itd.
Vsak ostanek 3—8 m dolg, stalne barve.
Pošilja se s povzetjem. Kar ne ugaja nazaj
Vzorci od ostanka se nepošiljajo.
40 m celotnega za srajce in obleke, barventov,
OSTANKA kanafasa, belega platna itd. K 18.
:: TRALNICA IN :: **JAN ŠKODA**
RAZPOŠILJALNICA
CRVENY KOSTELEČ, ČEŠKO.
Ta trdka se kar najbolje priporoča. 3000

Za nabavo vsakovrstne železnine se priporoča
veletrgov. z železnino Merkur
Peter Majdič :: Celje

Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana. Pod trančo 1
priporoča svojo bogato
zalogo naočnikov, šči-
palnikov, daljnogledov
in vse v to široko spa-
:: dajejo predmete. ::

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
43 novih in že rabljenih
VOZOV.

Velik semenj za posodo

na Resljevi cesti.

Porcelansko, stekleno, emajlno in luksusno blago.

Prodaja se od danes do 28. septembra.

Obilega obiska prosi

3338

Ivan Kus.

Plesni pouk.
Prednaznanilo!
Svojim cenj. podpornikom in znanec naznanjam, da pridem
pričetkom oktobra in zopet pričnem s plesnim poukom. Privatne
družbe, klubi itd., ki se nameravajo učiti, se vljudno prosijo, da se
do mojega dohoda za gotovo odločijo.
Gg. p. n. dijakom, ki se hočejo spojiti v klube, rad dajem po-
sebne olajšave.
Z velespoštovanjem
3391
Giulio Morterra
avtor. plesni učitelj.

Maslo, malisno štupo,

suhe gobe, vinski kamen

jabolka namizna in hruške za most, fižel,
oves, pšenico, ječmen, bučne peške, ko-
ruzno slamo, smrekove storže, želod,
krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor
tudi petrolejske in oljate sode, ter močnate
solne in otrobne vreče kupi vsako množino
veletrgovina **ANTON KOLENC,**
Celje, Graška cesta 22. 3095

Nadležne kocine
na obrazu ali na rokali
odstrani v 5 minutah
Dr. A. Rixa od-
stranjevalec kocin.
Zaj. neškodljivo, gotov
uspeh. Pušica za 4 K zadostuje. Raz-
2395 pošiljanje strogo diskretno.
Nos. dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz **Bremna** **New York**
s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.
Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.
Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri
EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica šte. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa
pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. —
Postrežba poštena, realna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor Colorado, Meksiko, Kalifornijo
Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naša družba posebna
ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Brem-
enkrat mesečno.
se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor
Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

:: tovarna zarezanih strešnikov ::
ponudi vsako poljubno množino patent. dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem MARZOLA“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.
Spretni zastopniki se iščejo.

Bojišča največjih vojskovodij.

Fr. Hrastovčan.

Abensberg - Eckmühl - Dunaj.

Po francoski zmagi in po premirju pri Slavkoveu sta sklenila Napoleon in avstrijski cesar Franc I. v Požunu dne 26. decembra 1805 mir. Avstrija je mogla odstopiti vsled mirovne pogodbe 40.200 štirjaških kilometrov z 2.130.000 prebivalci benečansko - italijanskemu kraljestvu. Morala je priznati bavarskim in vitemberskim izbornim knezom kraljevo dostojanstvo in vrhovnost, slednjo tudi izbornemu knezu bavarskemu. Zgubila je Tirolsko, Predarlško, Eichstätt in Pasovo, Breisgau, Konstanz itd. Slednjič je bila požunska mirovna pogodba prvi povod, da se je nehala tisočletno rimsko - nemško cesarstvo 6. avgusta 1806.

Toliko ponižanja ni mogla mirno prenašati nekdanja močna država in Angleška je izrabljala vse nepravilnosti in vporabljala vsa sredstva, ter hujšala izčrpano veselo proti francoski. Prilika je postala prav ugodna leta 1809, ker je imel Napoleon I. večino svoje vojske na Španskem in se je tudi osebno mudil na pirinejskem polotoku. Francoska je imela v severni Nemčiji le 60.000 mož, v južni 30.000.

Že leta 1808 je zvedel Napoleon na povratku iz Bayonne, da Avstrija oborožuje. Priliko čestitanja k Napoleonovemu godu prišlo je do opazke o govorici oboroževanja Avstrije. Avstrijski poslanik grof Metternich je poudarjal mirovno stališče zastopane dvora in zagotavljal, da oborožuje Avstrija le radi domobranstva. Napoleon je poslanika zavrnil, češ, da Avstrija nima niti najmanjšega povoda vznemirjati se. »Verjamem«, je nadaljeval francoski cesar, »da vaš cesar ne želi vojske, kajti zanesem se na njegovo besedo, ki mi jo je dal pri najinemu sestanku. On se ne more jeziti na mene. Jaz sem zasedel njegovo glavno mesto in večino njegovih dežel. Skoraj vse je dobil nazaj. Mislite, da bi zmagoval francoskih armad, ki bi si bil osvojil Pariz, tudi tako zmerno ravnal? Spletke vas vlečejo tja, kamor bi ne imeli iti. Angleži in njih privrženci predpisujejo vsa ta napačna vodila; že se veselijo v upanju, da bodo videli Evropo zopet v plamenih.« Grof Metternich je vztrajal pri tajitvi.

V začetku marca 1809, ko se je vrnil Napoleon iz Madrida in ko je poznal z gotovostjo sovražno gibanje Avstrije, je tajil grof Metternich sovražne namene ravno tako proti francoskemu ministru zunanjih zadev in se je zgovarjal na Napoleonovo molčanje in obnašanje. Champagny, minister zunanjih zadev, mu je odgovoril: »Kaj bi bilo to pomagalo? — (ko bi ga bil Napoleon namreč vprašal radi oboroževanja). Kaj so koristili enaki koraki pred petimi meseci? Cesar ne govori več z Vami, ker je govoril takrat zastoj, ker ste izgubili verodostojnost vsled varljivih obljub... Sploh pa ne zahteva cesar drugega, kakor zagotavljanje miru, ne želi vojne, jo bo pa vodil, če ga v to prisiliti. Jaz ne vem, kam bodo vodile vaše spletke; če bo prišlo do vojske, se bo zgodilo, ker ste jo hoteli imeti.«

Dne 14. aprila je predložil Champagny oba govora, ki sta jih imela cesar Napoleon in on z avstrijskim poslanikom, senatu.

Avstrija je imela na razpolago 300.000 mož infanterije, 51.000 konjikov, 14.000 mož artiljerije; skupaj nad 365.000 mož in približno 1000 kanonov. Svečana meseca 1809 je sklenilo avstrijsko vojni vodstvo napasti Južno Nemško, Italijo in Varšavo; glavno vojsko je nameravalo zbirati na Češkem.

Napoleon je pomnožil svojo vojsko v Južni Nemčiji do meseca aprila na 200.000 mož. Obenem je nabral knez Poniatovsky 30.000 mož v vodini varšavski.

Dne 9. aprila je napovedala Avstrija vojno in že 10. aprila je prekoračila avstrijska glavna vojska reko Ino.

Francoska je imela 10. aprila pri Ulmu 50.000 mož pod poveljstvom maršala Masséna; Vandamme je zapovedoval 11.000 mož pri Aalen am Kocher; Lefebvre je imel 32.000 bavarskih vojakov pri Monakovem in Landshutu; pri Avgsburgu je stal Quidnot z 38.000 mož vitemberskih zaveznikov; rezervna konjica in garde so se nahajale s poveljnikom Bessiéres v podolju Donave; Davout je marširal skozi Frankonijo proti Ambergu in Regensburgu. Vrhovno poveljstvo čez vsa francoska vojni moč je imel maršal Berthier do dne 17. aprila.

Napoleon je zvedel šele 12. aprila, da so prekoračile avstrijske čete reko Ino, in se je podal takoj k armadi. 16. aprila je bil že v Dellingenu, kjer je obljubil bavarskemu kra-

lju, da ga bo pripeljal v 14 dneh v njegovo stolno mesto, iz katerega ga je pregnal nadvojvoda Karel. Francoska armada je bila takrat 60 ur na daleč raztresena in v nevarnosti, ko bi bili Avstriji napadli in premagali posamezne voje kore. Avstrijskemu poveljniku je bil znan položaj in je vse sile napenjal, da bi bil vporabil ugodno priliko v svojo korist. Toda Napoleonov prihod je vse predrugačil. Predno je preteklo deset dni, izročil je bavarskemu kralju njegov prestol in 25. aprila je imel ta vladar slavnostni vstop v Monakovo.

Dne 19. aprila je zmagal Avstrijski maršal Quidnot pri Pfaffenhofenu. Ravno ta dan so bili premagani v bitki pri Thannu. 22. aprila je premagal Napoleon nadvojvoda Karla in generala Hillerja pri Abensbergu. Izgubila sta osem zastav, 22 topov in 1800 vjetnikov; boj pri Landshutu 21. aprila je popolnil poraz prejšnjega dne. General Mouton na čelu ene grenadirske kolone, je dirjal čez goreč most in svojim vojakom z gromčim glasom zapovedal: »Zmiraj naprej in ne streljajte!« V nekaj trenutkih je bil v mestu, vnel se je krvav boj in nasprotniki so bili primorani zapustiti Landshut.

Pri Regensburgu je varovalo tisoč francoskih vojakov most. Nadvojvoda Karel na čelu češke armade jih je vjel, ker niso hoteli zapustiti samovoljno v varstvo jim izročene prostora, celi armadi se pa ustaviti niso mogli. Ko je zvedel Napoleon njegovim zvestim sobojnikom storjeno sramoto (kakor hitro sprejme vojak v bojnem ognju krst, je v njegovih očeh vsak enakopraven), je bil njegov pregovor, zarotil se je, da bo tekla v 24 urah avstrijska kri v Regensburgu. Dne 22. aprila je marširal res proti mestu, prišel popoldne z vojnimi kori Lannes, Masséna, Vandamme in dvema oklopnimi divizijami nasproti vasi Eckmühl, 21 km jugovzhodno od Regensburga, in našel maršale Quidnota in Davouta v boju z avstrijskim vojnimi korom kneza Rosenberga. Po bitki pri Abensbergu je vznemirjal namreč francosko vojsko za hrabro nadvojvoda Karel s štirimi vojnimi kori, skupaj 110.000 mož iz svoje lege pri Eckmühl, glavne soteske v Regensburgu, ter nameraval se polastiti Donauwörtha. Francoska kora Davout in Lefebvre sta ga 21. aprila zadrževala v dovratnih načrtih. Maršal Quidnot je obkolil Avstrije ob levi, obenem so bili napadeni spredaj ter pregnani. Pri Eckmühlu so se postavili zopet v bojni red; vitemberska pehota je vzela vas z naskokom. Kmalom potem so bili pregnani iz gozda, ki je ščitil Regensburg. Obe oklopniški diviziji ter vitemberska in bavarska lahka konjica, skupaj 16 polkov, so premagale slednjič avstrijsko kavalerijsko polki. Napoleon je prišel sam, da bi vodil napad. Tu je bil zadet v desno nogo. Takoj se je raznesla vest v armadi in vojski so hoteli vznemirjeni skupaj. Komaj so prišli, je bila rana obvezana. Napoleon pa je zajahal zopet konja med živahnim veseljem in vriskom njegovih zvestih vojakov. Ni dolgo trajalo po tem dogodku, in mesto je bilo premagano. Kar se je ustavljalo, je bilo pomorjeno, ostanek 8000 mož pa vjetih.

Maršal Bessiéres je preganjal ostanke avstrijskih korov, ki so bili premagani pri Abensbergu in Landshutu, jih došel 24. aprila pri Neumarktu, zmagal in 1500 mož vjel.

V Regensburgu je izdal Napoleon 24. aprila naslednje vojno povelje: »Vojski! Vi ste moje nade opravičili, ste nadomestili število s hrabrostjo in pokazali na sloviti način razloček med vojski Cezarja in armadami Kserksa. V nekaj dneh smo zmagali v treh bitkah: pri Thannu, Abensbergu in Eckmühlu in v bojih pri Preisingu, Landshutu in Regensburgu. Posledek hitrosti vaših maršov in vašega poguma, je sto topov, 40 zastav, 50.000 vjetnikov, 3000 vozov in blagajne vseh regimentov. Nasprotnik, preslepljen po krivopri-sežnem kabinetu, je najbrže na vas pozabil; zbudil se je naglo; pokazali ste se mu strašnejši, kakor kedar-koli. Še pred kratkim je šel prek Ine in preplaval pokrajine naših zaveznikov; še pred kratkim je imel domišljijo, da bi zanesel vojsko v srce naše domovine. Danes beži premagan, ves osumljen, v neredu; moja prednja vojska je prekoračila že Ino; predno bo potekel en mesec, bomo na Dunaju.«

Že 23. aprila je odposlal Napoleon proti Dunaju vojne kore Masséna, Bessiéres, Lefebvre, Quidnot, Vandamme in cesarsko gardo. Lannes in Davoust sta zasedla Regensburg. Francoski glavni stan je bil 30. aprila

v Burghausenu, 1. maja v Riedu, 6. maja v samostanu Mölk, kjer je dobila francoska armada več milijonov steklenic vina — gotovo ne dolenjskega cvička slabe letine; gospodje menihi so preskrbljeni v večjo čast božjo navadno z boljše kapljico. Dne 8. maja je prišel glavni stan v Sankt Pölten in 10. maja ob desetih zjutraj je bil Napoleon pred Dunajem. Nadvojvoda Maksimilijan, brat cesarice, je mislil mesto braniti. Francozi so začeli napadati, toda brez uspeha. Francoski cesar je bil prisiljen zapovedati 11. maja ob 9. zvečer bombardovanje in je postavil dvajset havbic na nasipe. V štirih urah je padlo 1800 granat v mesto. Cel Dunaj je stal v plamenu, prebivalstvo je bilo zbegano. Ko je uvidel nadvojvoda, da je vsak trud zastoj in zvedel, da so prekoračili Francozi in rokav Donave, zapustil je ponoči Dunaj ter izročil kapitulacijo generalu O' Reillyu. Dne 12. maja zjutraj se je poklonila deputacija, na čelu ji dunajski nadškof, v Schönbrunnu cesarju Napoleonu. Zvečer je bila podpisana kapitulacija in 13. maja zjutraj ob 6. je vzel mesto v posest maršal Quidnot, na čelu njegovih grenadirjev. Obenem je bilo razglašeno vojno povelje: »Vojski! En mesec po prehodu sovražnika prek Ine, tisti dan, tisto uro, smo zasedli Dunaj... Jaz vzamem prebivalce v svoje posebno varstvo. Proti nemirnim in hudobnim ljudem bom vporabljal strogo pravico. Vojski! Bodimo prijazni z ubogimi kmeti in prizanesljivi temu ljudstvu, ki ima toliko pravic do našega spoštovanja. Ne bodimo ošabni z našimi uspehi...«

(Dalje prihodnjič.)

Ustna voda

KALODONT
Zobna krema

in modno blago za gospode in gospe pripomoček: ročna ležerna hila :
SUKNA **ZEFIRE**
Vzorci na zahtevo franco. zelo zmerno cene. Na željo da tukaj zapošteviti oblike za gosp.

Voda opazovana s povečalnim steklom.

Kapljica tekočine, ki se je vzela iz pljuč na sopilih trpečega človeka, in tretji dan po njegovi smrti, je vsebovala mikrobe, ki so tu narisani.

Goudron - Guyot usmrti te mikrobe v vodi kakor tudi v pljučih.

Pred kakimi 30. leti se je posrečilo H. Guyotu, znamenitemu lekarnarju v Parizu, kotran v vodi raztopiti.

Po tej iznajdbi se lahko dobi dandanes, pri vseh lekarnah pod imenom »Goudron-Guyot« neko s kotranom zmešano pijačo, ki v potrebi služi kot ako dobra kotranova pijača. Zadoštuje kozarce vode ali kakršne si bodi druge pijače pridati eno ali dve kapni žlici.

Rabljenje zdravila »Goudron - Guyot«, pri vsaki jedi, in sicer enakomerno in zaporedoma, zadoštuje, da v kratkem odpravi najhujši katar, kakor tudi vnetje sapnika.

S pomočjo tega zdravila zamore ozdraviti celo najhujša obolenja sopil, kajti kotran zadržuje razdelitev raznih mikrobnih vzboj, s tem, da uničuje mikrobe same. Ni mogoče si predstavljati bolj priprosto in uspešnejše zdravilo.

V slučaju, da bi se komu ponujalo kako drugo sredstvo, namesto pravega »Goudron - Guyot«, tedaj naj se v lastnem interesu vsakdo varuje.

Ako se hoče kdo zdraviti od vnetja v sapniku, od katarja, tedaj naj zahteva v lekarni le pravi »Goudron - Guyot«. Dobiva se tega iz neke posebne vrste smreke, ki raste na norveškem obrežju, in je napravljen lastnoročno od Guyota, izumitelja raztopljivega kotrana, in tako tudi uspešnejše kot vsa druga sredstva. Za odstraniti vsako pomoto naj se natančno pazi na znamko: Goudron - Guyotova nosi ime Guyot natiskano v velikih črkah svoj podpis v vijoličasti, zeleni in rdeči barvi, kakor naslov: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris. ... To zdravilo stane 10 vinarjev na dan in tudi ozdravi.

Oni, ki se ne morejo privaditi kotranovemu okusu, lahko nadomestijo tega Guyot s kroglicami Guyot, ki so narejene iz pravega norveškega kotrana, in katere se jemljejo 1—2 pred ali tudi med jedjo, so lahko prebavljive, koristne želodcu in stanejo jako malo.

Barva, pastil Guyot je bela, in vsaka je zavarovana s črno natiskanim podpisom »Guyot«.

Zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Pariz in v vseh lekarnah.

V Ljubljani se dobi v lekarnah: Gabr. Piccoli; Fr. Sušnik; U. pl. Trnkoczy; Ph. Mr. Jos. Čizmar.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospe in otroke je vedno na izbero.

Vsakična naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli v zorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK

pri c. kr. dež. sod. zapriseženi strokovnjak in koncesijonirani uglaševalec in trgovec glasovirjev

v Ljubljani, Poljanska c. 13.

Glasovirje, p'ane in harmonije iz prvovrstnih dvornih in komornih trvdik imam v lastni zalogi, bogato izbiro po solidnih cenah. Jamčim pismeno deset let! Tudi stare glasovirje imam vedno v zalogi. Uglaševanje vseh sistemov glasovirjev in harmonijev ter vsa popravila izvršujem precizno in ceno. Stare glasovirje ugodno zamenjam! — Svarim pred nakupom event. falzifikatov in navidezno cenega poletna, ter nudim vsakomur ogledati si mojo prvovrstno zalogo v Glasbeni Matici uglašuje izključno le G. F. Jurásek.

glasovirje imam vedno v zalogi. Uglaševanje vseh sistemov glasovirjev in harmonijev ter vsa popravila izvršujem precizno in ceno. Stare glasovirje ugodno zamenjam! — Svarim pred nakupom event. falzifikatov in navidezno cenega poletna, ter nudim vsakomur ogledati si mojo prvovrstno zalogo v Glasbeni Matici uglašuje izključno le G. F. Jurásek.

Svoji k svojim!
Zastoj
dobi vsak 1 ploščo in 200 igel, ako naenkrat naroči 6 plošč. ::

: Zastoj :
dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej
Automati že od 80 K naprej
tudi na prav primerne mesečne obroke. Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje. Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Glavni zastopnik največjih tvornic, kakor znamke Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

Preprodajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastoj.

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 9.

□□□□□□□□□□

Josip Stupica
jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-

ščine, že obrabljene vozove in ::

konjske opravne.

□□□□□□□□□□

Specialna trgovina
finih
ročnih del
TONI JAGER

v Ljubljani,

Zidovska ulica šte. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

Vinko Majdič
valjčni mlin v Kranju
(Kranjsko).

Največja proizvajanja priznana naj, boljših pšeničnih mlin in krmnih izdelkov ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospe pekove močnejše neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 34

V Ljubljani, Cerknici, Trnovem, Podgradu, Trstu, Pulju, Reki, Zadru, Spiljetu, Ercegnovem, Kotoru, Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu, Inomestu, Bolcanu in Trideatu.

Brzjav: Valjčni mlin, Kranj.

Lasne kite

najceneje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje vse po zmernih cenah priporočam

Stefan Strmoli,
brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Tranco št. 1,
(zraven čevljarkega mostu).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kit 3 K. Kupuje zmedene in rezane ženske lase po najvišjih cenah. 1788

KASLAJOCIM
otrokom in odraslim

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLAE

pomoček, ki razkroja in odločuje slez, lajša in pomirja dušljivi kašelj, odpravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje njih število. — Na stotine zdravnikov je že oddalo mnenja o presenetljivo točnem učinku Thymomel Scillae pri oslovskem kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.

Prosimo vprašajte svojega zdravnika.

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franco ako se pošlje naprej 2-90 K. 3 steklenice ako denar naprej 7-— K. 10 steklenic ako denar naprej za 20-— K.

Izdelovanje in glavna zaloga

B. Fragnerja lekarna

c. kr. dvorni dobavitelj

Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka, izdelovalca in na varstveno znamko.

V Ljubljani v lekarnah. Jos. Mayr, dr. G. Piccoli in Jos. Čizmar.

□□□□□□□□□□

Ranitve

vseh vrst naj so akurtno varujejo vsakega otročiča,

ker se s tem lahko najmanjša ranitve razvije do prav hudih, težko celjivih ran. Že 40 let se praško domače maxilo obnaša kot omejujoče obvezilno sredstvo, ki vleče la rane. Varuje rane, lajša vnetje in bolečino, hladi in pospešuje zarastanje in zacelitev.

Po pošti se pošilja vsak dan.

Cel lonček 70 hel. Kdor pošlje po pošti naprej 3 K 16 h dobi 4, kdor 7 K pa 10 lončkov poštnine prosto na vsako pestjo Avstro-Ogrske.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno samo po 70 h.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. k. dvorni dobavitelj,

lekarna pri „Grem Orin“, Praga, Malá strana ogel Nerudove ul. št. 203.

Zaloga po vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani lekarnah Jos. Mayr, dr. G. Piccoli, Jos. Čizmar.

4026

Zaradi opustitve

raznih vrst perila in švicarskih vezenin posameznih prtov in spodajjih kril, se prodaja po zelo nizkih cenah.

Opreme za neveste

Platno, šifon in švicarske vezenine se kupijo zelo ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtiči, oprave za kavo, nogavice in žepni robci.

Glavna zaloga c. kr. priv. tovarnen platna

in vseh platnenih izdelkov **Norbert Langer & Söhne**
znano najboljši izdelki, originalne tovarniške cene.

Opreme za novorojenčke.

Anton Šarc

Ljubljana, Sežen-
burgova ulica 5.

Svetovna znamka

LAURIN & KLEMENT

d. dr. v Mladi Boleslavi

AVTOMOBILI

Zastopnika: Nikodem & Wetzka — Gradec.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plašče za gospe, nepremišljenih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

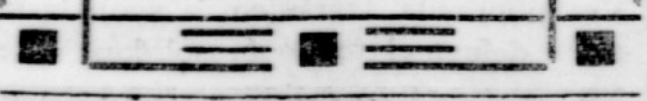
Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine
priporoča

klobuke slamnike

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovrtnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber
dežnikov in solčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Keil^{ov} lak

3070 Dobiva se vedno pri Leskovcu & Medenu v Ljubljani.

Skofja Loka: Matej Žigon.	Idrija: Valentin Lapajne.	Gruomej: Anton Zorc.
Radovljica: Oton Homan.	Kamnik: I. Petek.	Kranj: Franc Dolenc.
	Novo mesto: Ivan Picsek.	Kočevje: Franc Loy.

najboljši plesk za mehka tla.

Keil-ova bela glazura za umivalne mize	90 v
Keil-ova voščena pasta za parkete	90 "
Keil-ov lak za pozlatenje okvirov	40 "
Keil-ov lak za slamnike v vseh barvah	40 "
Keil-ova pasta za čevlje	30 "

Mihael Kastner

Najcenejši¹⁸² nakup za:

špecerijsko blago, kuhinjsko in živinsko sol. Petrolej, tudi v originalnih pločevinastih kanyljah, obdavčeni in neobdavčeni bencin (za motorje in avtomobile). Gasolin, Nigroin (za razsvetljavo). Kurilno olje za Dieslove motorje. Vseh vrst strojna olja. Parafin. Vse mineralne vode in vsi proizvodi izvirkov vedno sveži v zalogi.

Ljubljana, Kongresni trg 10.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet, zimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam
najbolj priljubljeni, lični in najboljše
kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJU STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

Najceneje³⁰⁰³ nove gibljive brzoparilnike

vse vrste slamoreznic

in vse druge

poljedelske stroje

ter

železnino

ponujata

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

Ljubljana

Dunajska cesta 16

Ljubljana

Ne zamudite zahtevati cenik!

Ne zamudite zahtevati cenik!

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparilniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York

je proga

Red Star Line Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snažnost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

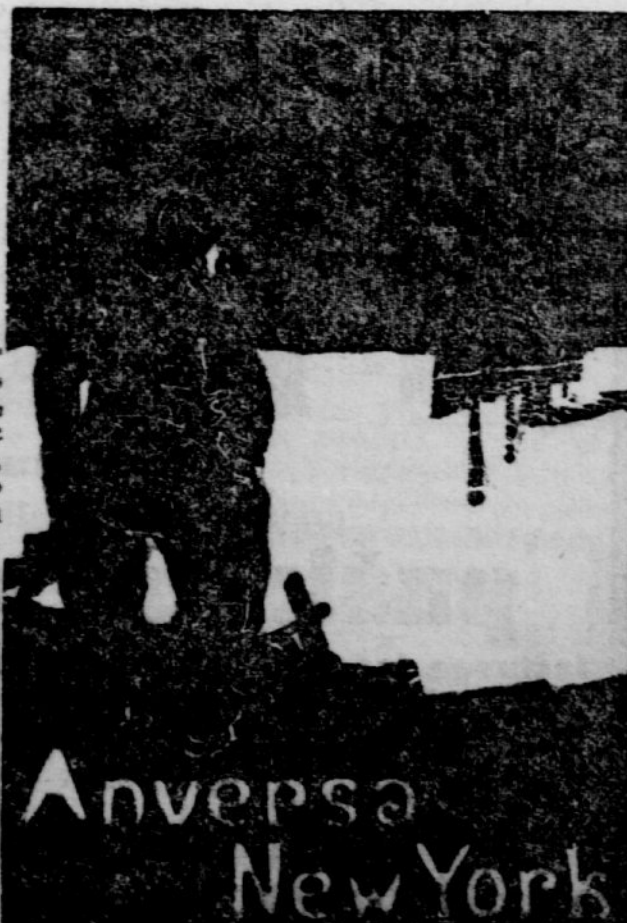
Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica

odsej **stev. 26,**

od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno "pri Starem Tišlerju"

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podporne trdote **daleč nadkriljujoči** dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslovitějšíh tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Edina zaloga izvirnih ameriških čevljev.

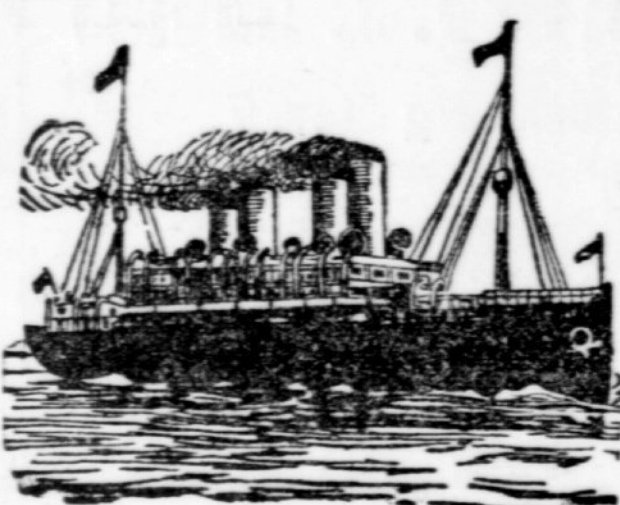
Avstr.-Ameriška zaloga čevljev

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50.

Samo 6 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najkrajša
vožnja čez

Havre v New York.

Veljavne vozne liste (šifkarte) za vse
razrede dobiš **edino** pri 3439

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna
pisarna v

Ljubljani, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetijske posojilnice, nasproti
gostilne pri „Figovcu“.

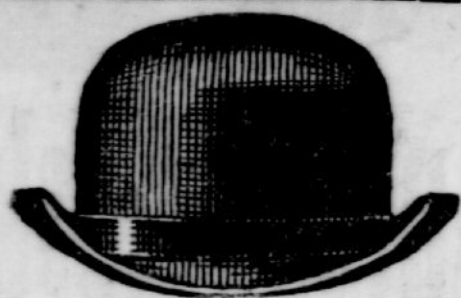
Vozne liste iz Amerike v staro
domovino po najnižji ceni. Izdaja
vozne liste po vseh železnica
za prirejanje zabavnih in romar-
skih viakov. Vsa pojasnila istotam
brezplačno.

August Repič

sodar v Ljubljani v Trnovem,
izdeluje in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11

priporoča

klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.

najnovejše fasone
po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Najcenejše

dežnike in solčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Najboljši in najcenejši nakup!

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Predno se obrnete drugam, oglejte si
mojo bogato zalogo pravih, najfinejših
švicarskih ur iz
zlata in srebra, ure
za dame z diamanti
in briljanti, zapest-
nice, uhane, vratne
verize, poročne
in druge prstane,
krasne nastavke iz
kina srebra, na-
mizna orodja itd.
Zahtevajte cenik,
pošljem ga zastoj!

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni
delavnici točno in solidno.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalce streh in klepar, vpeljalet
strelododov, ter instalater vodododov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
krivanje z angleškim, francoskim in
tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Natschek
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
parska dela v priznani solidni izvršitvi.
Mišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Tomasova : žlindra :

Znamke zvezde

je najcenejše in skozi desetletja preizkušeno najboljšo fosfornokislo gnojilo za
travnike, pašnike in deteljšča, pomnoži dvakrat do trikrat pridelek ter
izboljša tudi kakovost rastlin. — Ako se sedaj v jeseni trosi na grudo, učinkuje
vidno že pomladi. — **Svari se pred manj vrednim nakupom.** — Naročila
na cele vagone in na drobno sprejema

veletrgovina z železnino „Merkur“, Peter Majdič v Celju
kjer je zaloga in prodaja tvrdke Thomasphosphatfabriken, Berlin, W 35.

Triumph
Štedilnike, peči,
trajnošoreče vlože.
(za uzidat v lončene peči)

varstvena

znamka

ceniki zastoj!

Do bavnih nastolov se vsakemu razprši jo.

Triumph tovarna
Štedilnikov in peči z.z.o.z. Wels

Sorenje Avstrijsko.

Usta-
novljeno
l. 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
št. 154.

Brata

EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.

nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:

Igriška ulica št. 6.

Električna sila.

Pozor!

Velikanska zaloga! — Oglejte si!

Berite!

Alfonz

Breznik

zapriseženi strokovnjak c. kr. dež. sod. in učitelj Glasbene Matice.

»Zvezda« nasproti : nunske cerkve : Ljubljana, Kongresni trg št. 15 : »Zvezda« nasproti : nunske cerkve :

Za šolsko leto kupite na
obroke od 10—15 K naprej
klavir ali harmonij prvih sve-
tovnih tvrdk **Bösendorfer**,
Czapka, **Stelzhammer**, (nepre-
kosljivi klavirji) **E. Heitzmann**
(najboljši pianini ali amer. har-
monij) **Hörngel** (od 90 K naprej).
10letna postavnoveljavna ga-
rancija! Najemnik klavirja po-
stane lastnik istega dočim do-
seže najemnina višino kupnine.
— Uplaševanje in popravila
točno in ceno!

Violine, tamburice, strune in vse glasb. orodje po tvorniških cenah. — Solske muzi-
kalije kompl. v zalogi! — Zahtevajte **specijalni** cenovnik najboljših harmonik. —
Svarim pred nakupom event. **falsifikatov** in navidezno cenega **poštena**!
Največja in najsposobnejša tvrdka na avstrijskem jugu! — Prevzema sestave orkestrrov, tamb. zborov itd.

Prvi zaved za uniforme, krznar in izdelovatelj čepic

A. Kassig, Ljubljana, Židovska ulica

priporoča svojo največjo zalogo vsakovrstnih uniformskih predmetov za vo-
jake, uradnike, železnice, orožnike, gasilce itd.; kakor: čepice, čake,
sablje, rokavice, pasove, egalizirunge itd. itd. — Izdelovanje vsakovrstnih
vojaških, gasilskih, društvenih, civilnih, železničarskih, orožniških čepic itd.

Cene nizke, postrežba točna. 2913 Cene nizke, postrežba točna.

Cenike za gasilske in orožniške uniformske predmete zastoj in pošt. prosto.

Priporočamo špecijalno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Velika izbira najmodernejših

kostumov, oblek, jop, plaščev, kril in pelerin

v vsaki velikosti in fazoni, tudi po meri.

Bluze, nočne halje, predpasnike, perilo, modno in športno blago,
nanovo vpeljana **kožuhovina** po najnižjih cenah.

Otroške obleke, plaščke, pelerince, čepice in klobučke.
Higijenično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Ljubljana

Fr. Ševčik Židovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo
preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-
ročam lahke trocevke in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brez-
dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo.

Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
nega blaga.

Manufakturna trgovina

na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Bančno posredovanje.

Trgovci, tovarnarji in obrtniki dobijo predujme na izpostavljen račun, kakor se tudi eskomptujejo. — Obresti 6—6½%. — Postrežba točna in kulantna. —

Razpisanje a) za javne uradnike in častnike na 10 do 20 let event brez povračila kapitala. Mesečni obroki od K 490 naprej za K 1000—, tudi brez porokov.
b) Za javne in privatne uradnike, bančne, odvetniške, notarske uradnike brez predznambne plače. Mesečni obroki po 10 K za 1000 K. Strogo bančno 5½% obresti letno.
c) Vojaške ženitne kavcije. Priskrbitev in posojila do 70% brez police, brez predznambne, 5½%, brezplačno preskrbljenje polic za večkrat zavržene.
Vprašanja zaradi najnatančnejših informacij pod „poštni predal 45 v Ljubljani, glavna pošta restanje.“ 2974

KLOBUKI

moderno nakiteni, 3375
oblike, kakor vse potrebščine za modistke
prodaja najceneje
M. Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.
Popravila točna in cena.

Ustanovljeno: 1834.

Ustanovljeno: 1834.

Trgovsko učilišče in vzgajališče v Ljubljani.

Pričetek šole: 1. oktobra.

3377

Vpisovanja: od 27. do 30. septembra.

Artur Mahr ravnatelj.

STOCK
COGNAC
MEDIZINAL
parne destilerije
CAMIS & STOCK
Barkovlje
v uradno plombiranih steklenicah.
Dobiva se povsod!

FRANC KOS

Ljubljana, Sedna ulica št. 3.

Specijalna mehanična
pletilna industrija
in trgovina
za površne in spodne
jopice, modertke, te-
lovnike, nogavice, ro-
kavice, posebne oble-
ke zoper trganje plet-
ilni material i. t. d.
na drobno in debelo

Sivalni stroji od 70 K naprej,
pletilni stroj

patent »Wederman« je edina in naj-
uglednejša prilika za dober zaslužek,
poduk brezplačen, trajno delo zago-
tovljeno; ker se ne poslužujem agentur
so cene veliko nižje. — Stare nogavice
se ceno podpletujejo. 232

Podpirajte domačo industrijo.

Strogo solidna najstarejša domača tvrdka.
Juveli, zlatnina,
srebrnina ter razne ure.

Popravila in
nova dela po
najnižji ceni.

Edina zaloga ur
z znamko

„TUP“

Lud. Černe,
juvelir, trgovec z urami ter zapri-
seženi sodni cenilec.
Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.
Ceniki zastoj in poštne prosti.

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH in DRUG, Trst.

Vprašanja na **Teodorja Korna**, krovca in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovski,
kleparska in krovka dela iz različnega blaga.

Gospodinje!

Ne kupujte presnega masla ali nadomestila zanje, dokler niste poizkusile slovite splošno znane svetovne znamke

BLAIMSCHEINA

UNIKUM
MARGARINE

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejše go-
veje obistne tolsče z visoko
pasterizirano smetano, ima torej **največjo re-
dično vrednost** in je resnično zdrav.

„UNIKUM“ ni umeten, nego **najčistiši
naravni izdelek.**

„UNIKUM“ je **50% cenejši** od na-
za **50%** vadnega presnega
masla in zajamčeno mnogo izdatnejši nego to.

SAMO BLAIMSCHEINOV

„UNIKUM“ je resnično **edino** in
pravo nadomestilo za
presno maslo, ki daleč prekaša vse doslej hvalisano.

Izdelovanje

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“
je varovano s stalno državno kontrolo in je to
razvidno na vsakem zavrtku.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte se torej **begati** od drugih oglasov in rabite za nadomestilo presnega masla za

pečenje

praženje

kuhanje

maslen kruh

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ MARGARINO

Dobiva se povsod. — Poizkušnje gratis in franko.

Združene tvornice za margarino in presno maslo, Dunaj XIV.

Med bralce tega lista
razdelimo **3000 parov**

izbornih, velele-
gantnih čevljev iz
trpežnega usnja ka-
kor kažejo slike, ker
hočemo, da se spo-
zna našo firmo

Samo delo t. j. R 1375
za tri pare čevljev se plača
čevlji stanejo drugače K 42.—.
Pošljemo vsakemu
po izbi in na po-
polno zadovoljnost
3 pare moških ali
ženskih čevljev,
vsake številke.

Prememba dovoljena, radi tega nobenega rizika. Pošilja se
proti povzetju ali če se vplača denar naprej. Razposiljanje
po prvi katoliški eksportni hiši:
Frane Humann, Dunaj II. Aloisgasse št. 3/H 9.
Sele iz vašega priporočila pričakujemo dobiček.

Superfosfati

mineralni in živalski, najbolj preizkušeno,
najzanesljivejši in najcenejši gnojilo s fos-
forjevo kislino za vse

vrste zemlje

Vsebinsko strogo zajamčeno.

Najzanesljivejši in najhitrejši oživljenje
krmskih nasadov, doseženje velikih dono-
sov fosforovih soli polne krme.

Superfosfat

povzroča pri žitu in sočivju najpopolnejšo
tvoritev zrn in požlahtnenje sadu, tako tudi
pri krompirju, repi itd.

dalje amonijakove, kalijeve in solitrove

superfosfate

dobavljajo 4323

vse tvornice umetnih gnojil, trgovci, po-
ljedelske zadruge in društva.

Centralna pisarna: Praga, Příkopy 17/III

Od leta 1868 se Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

G. Hella & Comp.

ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih
državah z odličnim uspehom uporablja proti

vsake vrste izpuščajem

Istati proti kroničnim lišajem in paraz. izpuščajem, luskinam
na glavi in v bradi, ima v sebi
40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje
bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini

Pri polnih boleznih rabite jako uspešno

Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo:

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo.

Dalje:

Bergerjevo boraksovo milo

in sicer proti ogrocam, ogorenju, pegam, mo-
zolem in drugim neprilicam kože.

Cena komadu vsake vrste z navodilom
o uporabi 70 vinarjev.

Novo: **Bergerjevo tekoče kotranovo milo**

je izvrstnega učinka pri kožnih boleznih, lu-
skinam na glavi in v bradi, kakor tudi kot
sredstvo za rast las. Steklenica 1 K 50 vln.

Zahtevajte po lekarnah in zadenih trgovinah
izključno **Bergerjevo kotranovo milo** in
pacite na poleg stojajo vavstveno znamko

in na polegstočeti firmi podpis

G. Hella & Co. na vsaki eti-
keti. Odlikovan s častno diplomom
na Dunaju 1883 in z zlato

svetlinjo na svetovni razstavi v Parizu 1900

Tvornica:

G. Hella & Comp., Dunaj, I., Biberstrasse 8.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah:

Milana Louiska dediči, Ph. Mr. Josip

Ujzmr, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pl.

Trakóczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

Brzjavke: Prometna banka Ljubljana.
Telefon šte. 41.

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjižice 30. avg. 1912

K 74,985.480.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izpla-
čevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih
novcev. — Najmodernejši predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih pa-
pirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih
papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Sem kupec za hišo

:: s posestvom ::

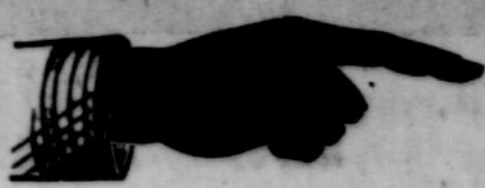
v kateri je že mesarija in gostilna, ali se da vpeljati. — Ponudbe pod „hiša s posestvom“ na upravništvu »Slovenskega Naroda«. 3318

Proda se vsled preselitve dobro idoča novo urejena

gostilna in restavracija

z lepo, popolnoma novo opravo za prenočišče, v zelo prometnem kraju v bližini Celja ob dveh železničnih progah. 3221

Ponudbe na upravništvu „Slov. Naroda“ pod „Gostilna in restavracija“.

Vprašajte

hišnega zdravnika, ki Vam potrdi, da v nobeni hiši ne sme manjkati zanesljivega razkužila. Za izmivanje ran in ranitev, za razkuževanje bolniških postelj, za damsko intimno toaleta (irigacijo) je najboljši

LYSOFORM

1—2% raztopline. Lysoform je preizkušeno, že desetletje pripoznano in znanstveno preizkušeno razkužilo. Dobiva se z navodilom vred v vsaki lekarni in drogeriji, originalna steklenica 80 vinarjev. Zanimivo knjigo o „Zdravju in razkuževanju“ Vam pošlje na zahtevo zastoj A. HUBMANN, referent „Lysoformwerke“ Dunaj XX., Petraschgasse 4.

Šepo posestvo

s prvovrstnimi zemljišči, večinoma stavbišči in najmodernejše urejenim umetnim mlinom s stalno vodo, na izbornem mestu, brez konkurence, v nekem se razvijajočem, velikem kraju na Spodnjem Štajerskem, z okrajnim glavarstvom 5 minut od kolodvora, vse arondirano :: je radi družinskih razmer cen na prodaj. Ponudbe pod „A. B. 10.“ na upravništvu »Slov. Naroda«. 3318

Šivilje za perilo

sprejme

Anton Sarc, Ljubljana, Selenburgova ul. 5.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivga, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhačega 5-10 K; kg vefinega snežobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega, drega, belega ali rumenega, nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhačim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K, Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.

Stavbne parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincah takoj ob mestni meji na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izbiri za primerne cene

na prodaj.

Več se pozve pri lastniku Jos. Tribuč, na Glincah 37. 2416

Poročiti se želi

gospodična, izveščana v gospodinjstvu, izobražena, prijetne zunanosti ter z nekaj tisoč kron premoženja, z boljšim gospodom ozir. definitivnim uradnikom, blagega značaja. Cenjene ponudbe s sliko naj se blagovolijo poslati do 10. oktobra pod šifro: „Resnica 2“ na uprav. »Slov. Naroda«. 3403

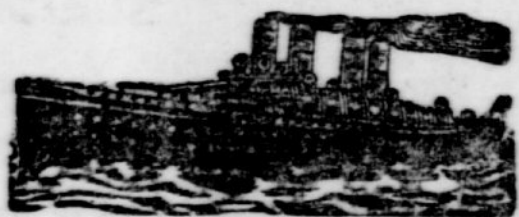
Nekaj desetakov

(po zmoglosti tudi stotakov)

si lahko zasluži vsaka pošena in agilna oseba za mali pismeni trud v teku meseca oktobra t. l. Oziram se le na ponudbe dostojnih in inteligentnih oseb, kakor gg. trgovcev, vodij konsumnih društev, gostilničarjev, učiteljev, občinskih tajnikov; dalje oseb obojega spola, katere uživajo v svojem kraju splošno spoštovanje in zaupanje. Ponudbe zavarovalnih potnikov odnosno prodajalcev srečk ali drugih predmetov na obroke so izključene.

Prijave z znamko za odgovor in natančnim naslovom pod šifro: „Nobena agentura in trajen zaslužek“ na upravni. »Slov. Naroda«. 3400

V Ameriko in Kanado

pripravna, cena in zanesljiva vožnja
CUNARD LINE.

Ivernia iz Trsta, dne 10. septembra 1912.
Carpathia iz Trsta, dne 24. septembra 1912.
Saxonia iz Trsta, dne 8. oktobra 1912.

Iz Liverpoola:

Najhitrejši in najlepši parnik sveta, Lusitania, dne 7. septembra, 28. septembra, 26. oktobra 1912.

Mauretania, dne 21. septembra, 12. oktobra 1912.

Pojasnila in vozne liste pri Andr. Odlasek v Ljubljani, Slomškova ulica št. 23 poleg cerkve Srca Jezusovega.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriščeni patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Konfekcijska trgovina in zavod za izdelovanje oblek po meri

A. KUNC

Ljubljana

priporoča svoje izborne izdelke vsakovrstnih

jesenskih oblačil.

Strogo solidna postrežba. Najnižje, stalne cene.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOV

LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljnate barve

Suhe barve

Emailne barve

Fasadne barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste:
firnežev,
čopičev,
lakov,

Mavec (Gips)

Olje za pode in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastoj!

Ceniki zastoj!

Prvi salon steznikov

na Kranjskem.

Mme Matilda Stuzzi

starorenomirana firma,

Sodna ulica šteč. 4, II. nadstropje, cestne železnice postajališče kavarna „Evropa“, priporoča 3141

korzete fasone Princess

najnovejša fasone in pariškega kroja kakor kaže slika, samo lastnega izdelka po meri.

Izdelovanje vseh v stroko steznikov spadajočih del, n. pr. izravnalniki, ravnodržci, oplečni pasovi, stezniki za noseče itd.

Raynotam se stezniki za 3—5 kron tudi snažijo in pero ter vsa popravila drage volje sprejemajo. — Zunanja naročila se izvršujejo vestno in točno. :

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica K 3.000.000.

Stritarjeva ulica šteč. 2.

Rezervni fond 800.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in agencija v Gradežu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun :: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih ::

4 1/2 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu. ::

Zveza dramatičnih društev.

V kratkem bodo potrjena pravila »Zveze dramatičnih društev« in morda že prihodnji mesec se vrši ustanovni občni zbor. Potrebno je tedaj, da vsa narodna društva, pa tudi vsa slovensko javnost seznanimo z nameni in cilji te nove organizacije ter že sedaj podamo društvo načrt, ki ga je izdelal pripravljalni odbor, da o njem razmišljajo in še pred občnim zborom pismeno, ali na občnem zboru ustmeno podajo svoje predloge.

Prva in glavna naloga zveze bo redno izdajanje »Talijske«. V tem oziru smo v zadnjih letih močno nazadovale: razun par iger, ki so jih izdali posamezni založniki, ni izšla nobena igra v tisku, in še to, kar je izšlo, je sicer lep napredek na literarnem polju, toda vprizorljivost samo pri dobro izvežbanih močeh in le na velikih odrih. Repertoarji posameznih dramatičnih društev pa vsebujejo po pretežni večini samo igre v rokopisu. Vsako društvo mora rokopisni repertoar drago plačati in ga, ker ima navadno samo en izvod, je nerado posodi ali posodi lahko samo enemu društvu. Zato so manjša društva po deželi, ki le tu in tam prireajo predstave, pri izbiri igre v nemali zadregi. Saj nimajo na razpolago nobene igre, ki bi jo lahko čitali in presodili, ali je v njihovih razmerah vprizorljiva ali ne. Mi tarnamo, da nimamo skoro nič izvirnih del! Kdo se bo pa v današnjih dragih časih hotel zastopati trdit? Kdo nam bo kaj novega napisal, ako ve, da dobi zato malenkostni honorar, ali pa sploh nič, še manj pa založniške za svoje delo? Zalaganje »Talijske« po posamezniku je tudi nemogoče, ker se je spravi mnogo premalo v denar.

Treba je iskati tedaj drug način za redno izdajanje. Mi imamo na Slovenskem na stotine narodnih društev, ki imajo skoraj vsa v svojih pravih poleg drugih namenov tudi namen: vprizarjati igre. Ako se strnejo vsa ta društva v tesno zvezo in ako prispeva vsako društvo za posamezen zvezek malenkostno vsoto, bo »Talijska« popolnoma lahko redno izhajala. Proti malenkostni vsoti 4-5 K za zvezek si posamezno društvo pridobi pravico do uprizoritve igre, ki bo ravno po njegovem okusu. Ako izide le 6 iger, velja to 30 K na leto, tedaj približno toliko, kakor ako si izposodi eno igro v rokopisu, za katero mora plačati prepis, navadno še predno je vedelo, ali jo bo sploh moglo uprizoriti. S tem, da se včlanjenim društvom redno pošilja vsak zvezek »Talijske«, v enem letu lahko izbirajo že med 6. igrami. Ko se društvo odloči za eno igro, nima drugega svoriti, ko zahtevati od Zveze proti malenkostni odškodnini toliko zvezkov, kolikor jih rabi. Ker ostane ves knjižni material, ki si ga društvo nahavi, njegova last, lahko predstavo tudi poljubnokrat ponavlja. To pa, kar se na knjižnem trgu prodaja, tvori čisti dobiček, ki bo sčasoma omogočil razmerno znižanje prispevkov društev ali pa cene »Talijske«. Seveda je vse to izvedljivo le takrat, ako se društva zavedajo svoje dolžnosti napram Zvezi. Ako se pa odbor, tedaj navadno najboljši narodni telavci v društvih, ne zavedajo svojih dolžnosti, potem ostane seveda vse le na papirju in krivi smo sami, ako vsi skupaj ne moremo držati niti bora »Talijske«.

Ako še omenimo, da namerava Zveza v enem ali dveh zvezkih izdati imenike knjižnic posameznih dramatičnih društev in navodila za uprizarjanje iger in režiserje, ki bodo posameznim društvom gotovo v veliko pomoč, bi bili s prvim načrtom gotovi.

Druga naloga Zveze bo medsebojna pomoč med društv. Zveza naj bi bila obenem neka informacijska pisarna, ki bi šla društvom v vseh slučajih na roko. Najvažnejša medsebojna pomoč pa bi bilo izposojanje kostumov proti zmerni odškodnini, na drugi strani zopet udeležev novih odrov. Največ zaprek in glavnic napravljata danes društvom oder in obleka na eni in nered v garderobah na drugi strani. Tu se izmeče mnogo denarja, ki je navadno izgubljen, ker ni pravega gospodarstva in navadno mnogo, pa vendar nobenega odgovornega gospodarja. Ako hočemo uspešno delovati na polju dramatike, moramo uvesti v poslovanje društev red in skrbeti v prvi vrsti za nove odre, kakor tudi za izpopolnjevanje že postavljenih. Videli sem že mnogo novih odrov, ki so veljali mnogo denarja, pa so kljub temu neprimerni. Vsak slikar ni za oder! Večkrat bi se dalo z manjšimi sredstvi kaj boljšega napraviti! Dokler nismo imeli nikogar, ki bi bil svetovalec, ni bilo drugače mogoče, ako imamo Zvezo, bo tudi v tem oziru boljše. In še le garderoba. Vsako društvo bi moralo paziti, da je

tudi obleka igri primerna. V tem oziru se pri nas mnogo preveč greši in večkrat pri najboljši igri z neprimerno garderobo pokvari ves vtisk. Tu bo treba še mnogo smotrnega dela! Zlasti pa bodo društvom dobro služili, v kolikor se ne bo mogoče pomagati potom Zveze z že obstoječo garderobo dramatičnih društev, viri in naslovi firm, kjer si eno ali drugo kupi ali izposodi.

Tudi tečaj za režiserje, ki jih namerava zveza uvesti, bodo gotovo mnogo pripomogli k uspešnem razvitku dramatike na Slovenskem. Velike vrednosti za našo zgodovino bo pa v zvezi tudi pregled delovanja posameznih društev na polju dramatike. Dandanes se po Slovenskem razmeroma precej igra, ne moremo pa trditi, da se dobro igra in da se predstavljajo dobre igre. Imamo sicer lepo zbirko prav dobrih iger, ki so pa neznane, in društva segajo nevede po slabih igrar, ker ravno drugih ne poznajo.

Zveza bo tedaj imela zlasti od začetka. Kakor je iz tega kratkega načrta razvidno, dela čez glavo. Tiskovine in druge naprave bodo veljale mnogo denarja. Zato je pač umevno, da se je pripravljalni odbor odločil, staviti občnemu zboru že precej dalekosežne predloge glede organiziranja, kakor tudi glede uprizarjanja iger. Ker ima Zveza edini namen, skrbeti za povzdigo domače dramatike, je že posebi umevno, da mora štiti sadove svojega dela že z ozirom na včlanjena društva. Zato bo prišel že na ustanovnem občnem zboru pripravljalni odbor s predlogom, da ne sme nobeno včlanjeno društvo ničesar posojati ne včlanjenim društvom, ker bi morala sicer le nekatera društva nositi vsa bremena. Denarni prispevki bodo pač tako malenkostni, da jih zmore vsako društvo, ki ima le količjak resne volje za sodelovanje.

Apelirati pa moramo že danes tudi na vse premožnejše slovenske kroge, da kot podporniki in ustanovniki pomagajo zlasti v začetku Zvezi na noge, ker le ako dobimo za začetek vsaj nekaj denarja, bo mogoče uresničiti naš načrt.

Vsa narodna društva širom slovenske domovine pa prosimo že danes, da vsaj formalno priglasijo svoj pristop ter zanesljivo pošljejo na ustanovni občni zbor svojega zastopnika. Ustanovni občni zbor se bode pravočasno razglasil po slovenskih listih, ker radi stroškov in pomanjkanja naslovov ni mogoče razpošiljati osebna vabila. Priklase in dopise tihoče se Zveze so naslavljati na g. Frana Govekarja, pisatelja v Ljubljani. Želeti bi bilo tudi, da bi se morda še kdo drugi oglašil in povedal svoje mnenje o načrtu, ki smo ga tu razvili!

Vse slovenske liste na prosimo, da bi ponatisnili ta članek!

Za pripravljalni odbor:

Iv. Kejžar.

Po sodbi nekaj stotin zdravnikov je Thymomel Scillae iz lekarne B. Fragner v Pragi izborna ter presenetljivo delujoče sredstvo za lajšanje ter prenehanje dušilnega kašlja. Steklenice po 2 K 20 v se dobivajo skoro po vseh lekarnah, pazite pa strogo na ime izdelka ter izdelovalca. IIIb.

Ze stoletja znani
MATTONIJEV
GLIESSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

kot podpirajoče sredstvo
pri zdravljenju v Karlovi varih,
Marijinih laznih, Frančiškovi laznih
vedno sijajno preizkušena.

So-lapine
sa patentiranim otvorom!
Tekuče sredstvo za čiščenje kovin,
koje proizvaja izvanredan sijaj.
Zajamčeno čisto od kiseline
i otrova!

Portret, slika,
3374
slikal Langus, se prodaja.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Dober tek

je dobra stvar!
Zanemarjaj je nikar!

Dober tek

ima vsak dan, ako živiš

Želodčni liker »FLORIAN« je pripravljen tek in prebavo marsikomu, ki je zaman kupoval draga in neprijetna zdravila!

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za preganje peg ter za pridobitev in ohranitev ne ne, mehke polti ni boljšega mila nego svetovnoznano **liljsko mlečno milo s konjičkom**, znamka konjiček tvrde Bergmann & Co., Dečn. n. l. Komad po 80 vinarjev se dobiva po lekarnah, drogerijah, parfumerijah in vseh enakih trgovinah. — Istotako se Bergmanova liljska krema »Manera« čudovito obnaša za pridobitev nežnih, mehkih damskih rok. V puščah po 70 vin. se dobiva povsod.

Žudi za odrasle

Raba jačil in krepi se pogosto izkaže za uspešno in sicer ne samo za otroke, nego tudi za odrasle vsake starosti, ženske in moške. Že desetletja slavnostna Scottova emulzija se je za tako najbolje obnesla najgre že za prirojene slabosti ali za opešanje po prestali bolezni. Že po primeroma kratki rabi se prične kazati učinek Scottove emulzije. Opazimo, da se nam vrača veselje do življenja, posebno se pa dvigne slast do jedi. Zaraditega hitro rastejo telesne moči, razvije se novo veselje do življenja. Scottova emulzija je blagoslovna in prijetno uživna, da jo tudi odrasli dalj časa ne da bi se jim upirala, uživajo in dobro prenašajo.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 60 v. v pismenih znakih dobite od tvrde SCOTT & BOWNE, d. z. o. z. na Dunaju VII. sklicevaje se na naš list enkratno vpošiljatev poiskuje od take lekarne. 3114

Orožje vseh vrst

razpošiljam na deset dni na poskušnjo in ogled. Enocenne lancetce od 20 K naprej, dvocevne od 30 K naprej, Hammerloss od 70 K naprej, Floberti od 8 K naprej, samokresi od 5 K naprej, Flobertrevolver od 2 K naprej. — Ilustr. cenovnik gratis in franko. Fran Dušek, tvornica orožja, Opatovo štev. 2145 na stat. dr. češko. 2492

Proda se v trgu na Notranjskem blizu Reke

hiša s hlevom,
kletjo in vrtom.

Istotam je na prodaj

par konj z 2 vozovoma, kočijo in vso opremo.

Cene zmerne. Za trgovino je na prometni točki jako priporočljivo. — Cenjena vprašanja na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 3367

Gostilna
(vojaška kantina)

z dvema velikima prostoroma, še davka prosta. Gostilniški in zelenjadni vrt, zraven polje, vinograd in ledenica, svinjaki, na vojašnični dvorišču nova lesena baraka. — Kapitala je treba K 30.000. Gostilna je v najboljšem teku in se prodaja samo iz rodovinskih razmer. 3397

Več pove Karl Bayer v Mariboru.

Učenka

poštenih, boljših starišev, od 14 do 16 letstara, slov. in nemškega jezika kakor tudi računstva dobro zmožna zdrava močna, se sprejme v veliko manufakturno trgovino v vojem kraju na Notranjskem. Italijanskega jezika zmožne imajo prednost. — Ponudbe se pošiljajo upravništvu »Slovenskega Naroda« pod »Poštenost«. 3381

Zvepleno zdravišno kopališče VARAŽDINSKE TOPLICE (Hrvaško)

Nov, zdraviliški hotel z električno razsvetljavo. Staroslavne radiokativne žveplene toplice plus 58° C priporočljivo proti

protinu, revmi, ischias i. t. d.

Pitno zdravljenje pri trdovratnih boleznih v vratu, jabolku, prsih, na ledicah, v želodcu in črevesih.

Električ. masaža, lužne, oglikovokislinske in solne kopeli.

Vse leto odprto. Prekrasna okolica. Topliški zdravnik dr. J. Locher.

Moderni komfort. Vojaske godba. Prospekti zastop.

ZDRAVILIŠČE GLEICHENBERG STARIŠKO

Sezija od 15. maja do 30. septembra.

3416

Neprekosljive vrednosti pri vseh boleznih sopil.

Svetovnoznani zdravilni vreli

Pojasnila in prospekte daje zdraviliško ravateljstvo v Gleichenbergu.

Modni salon

Stuchly-Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3

Priporoča cenjenim damam tu in na deželi svojo krasno

zalogo zimskih klobukov za dame in deklice. :

Popravila točno.

Cene znano nizke.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Pražská akciová strojirna

(dříve Rusten, Bromovský a Ringhoffer).

Centralna pisarna v Pragi II., Marijina ulica šte. 36 dobavlja

Precizijske vročeparne stroje z Doerflerovim ventilnim krmilom do največjih razsežnosti in največjim dosežnim hranjenjem pare.

Hitro idote parne stroje postavljene ležeče ali stoječe z razdeljevalnim krmilom in regulatorjem osi, zlasti pripravi za pogon dinamostrojov.

Parne turbine, patent Zoelly.

Parne kotle vseh vrst, zlasti vodnocevrne kotle z največjo tvorilnostjo.

Preparilnike kovanoželezne konstrukcije.

Economiserje.

Vodočistilne aparate.

Motorje za surovo olje, izvršeni ležeče ali stoječe.

Brzokovne stiskalnice, sistem Astfalck.

Transmisije s kolustastimi ležišč za mazanje najnovejše in najbolj preizkušene konstrukcije.

Frikcijske zvezave.

Popolne nove opreme ali rekonstrukcije pivovaren, hladilnih naprav, klavnic, žgálnic in sladkornih tvornic.

Rudniške in fužinske stroje, podzemne vodne naprave, prenašalne stroje, parne cestne valje.

Kompletne premožgove separacijske naprave.

Mostove vseh vrst gradnje in velikosti.

Žrjave, ladjske žrjave, dvigalnice za tovore, vrtnike, baggerje, obračalne plošče, poljske železnice za različne namene itd.

Naprave za centralno kurjavo in zračenje za šole, javne zavode kurjave tvornic, sušilnih naprav itd., itd.

Zastopnik v Trstu: Nadinžener Karel Stromeck, Via Lazzaretto vecchio 3. Telefon št. 1403.

koeke za govejo juho

družbe **Liebig**

so koeke za izboljšanje kakovosti.

Njih fini, ne vsiljivi okus, ki izvira

od uporabe najboljšega MESNEGA

IZVLEČKA, jih odlikuje pred vsemi

drugimi izdelki.

Cena 5 v komad.

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na trdiko

Katinka Widmayer

„pri SOLNCU“ za vodo,

ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih vencev, trakov z napisi. Bluze, vrhnja in spodnja krila, nogavice, rokavice, vsakovrstno perilo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje. Prosim prepričajte se! 3440 Prosim, prepričajte se!

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.
Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več

Opalov praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.
Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem pričel

v Zagorju ob Savi

krojaško obrt.

Pridobil sem si v večjih evropskih mestih potrebne prakse, zato se najtopleje priporočam za izdelovanje vsakovrstne obleke za dame in gospode.

Z odličnim spoštovanjem

3420

Vekoslav Jesenšek
(pri Brižanec).

Točna postrežba!

Cene zmerni!

Št. 10813.

3441

Aviso.

Vojna uprava kupi po trgovski uzanci za

Gradec	3300 q	sena,	1900 q	steljne,	900 q	posteljne	slame;
Maribor	—	—	300 q	—	—	—	—
Ljubljano	2200 q	—	1700 q	—	310 q	—	—
Gorica	1350 q	—	1500 q	—	150 q	—	—
Pulj	1500 q	—	—	—	1500 q	—	—

Zadevna zagotovljena razprava bo **28. septembra 1912 pri vojaškem oskrbovališču v Gradcu.**

Kolkovane prodajne ponudbe morajo najkasneje do **9. ure dopoldne** dospeti pri **vojaškem oskrbovališču v Gradcu**, kjer se tudi lahko pogledajo natančnejši pogoji iz tamkaj v polnem obsegu na vpogled razgrnjenih nakupnih aviz in uzančnih zvezkov. Nakupne avize in uzančni zvezki se tudi brezplačno dobivajo pri vojaških preskrbovališčih v Gradcu, Mariboru, Celovcu, Ljubljani, Gorici, Trstu in Pulju.

V Gradcu, septembra 1912.

Od c. kr. intendance 3. voja.

Pravkar došlo čez 30.000

svežih najmodernejših komadov in sicer:

čez 5000 jesenskih in zimskih oblek, pelerin

in dežnih plaščev za gospode od

K 12—, 20—, 30 in naprej

„ 3000 jesenskih in zimskih raglanov

najnovějšíh vzorcev à K 15—,

20—, 30— in naprej

„ 2000 jesenskih in zimskih hlač najno-

vejših vzorcev à K 4, 6, 8 itd.

„ 3000 oblek in raglanov za dečke à K

5—, 8—, 12— in naprej

„ 3000 najmodernejših klobukov za go-

spode in dečke od 2 K naprej.

15000 damske konfekcije

najmodernejše, kakor kostumov, plaščev, pale-

totov, jopic, kril in bluz po priznani nizki ceni.

Vsakdo si lahko ogleda mojo bogato zalogo, ne da bi bil pristiljen kaj kupiti.

Na deželo pošiljam na ogled brez povzeta.

Priporoča se slavnemu občinstvu z vsem spoštovanjem

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič Ljubljana,
Mestni trg 5.

Prodaj razne vrste čisto plemenskih

golobov,

Kapucincev

črne, (beloglave, belorepne), krofice, francoske črne, (belosrčne), pauške (modre) s tresočimi vrati, tromlarje črnobelo pisane, po nizkih cenah, radi opustitve goloboreje. **Ivan Müller, Zagorje ob Savi.** 3376

Na prodaj!

Okroglo 70 m³ že 4 leta ugašenega

apno

se prodaja v Ljubljani v Trnovem.

Kdor želi kupiti, naj se obrne do

Val. Gregorca v Mengšu.

Išče se za takoj

predelavec

ozir. delovodja 3406

v kartonažno tovarno.

Plača po dogovoru Ponudbe na

K. Resch & Ropret, Mengeš.

Proda se takoj

pod ugodnimi pogoji 3330

lepo majhno posestvo

na Spodnjem Štajerskem

v prijaznem okraju zraven farne cerkve, blizu železnice in okrajne ceste; zelo pripravno za kakšnega obrtnika, obstoječe iz stanovanjskega in gospodarskega poslopja, gozda, njive, vinograde, dobrega sadonosnika — Vpraša se pri g. **I. Kos, Šmartno na Poh., pošta Slovenska Bistrica, Štajersko.**

Prodajalka

v železniški stroki dobro izvežbana, poštena in živahna prodajalka, absol. trgov. tečaj, večja stenografija in strojepisja, zmožna nemškega in slovenskega jezika 3389

želi premeniti dosedanje mesto.

Želi 40 kron mesečne plače in vso oskrbo v hiši. — Cenjeni dopisi do 26. septembra 1912 na upravništvo »Slov. Naroda« pod „Vestna prodajalca“.

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom.

Parna žaga SCAGNETTI, za skladiščem državnega kolodvora.

Učitelj poučuje citre

privatno in temeljito po dunajski metodi »Umlauf«
Začetniki in taki ki že igrajo, dame in gospodje, kakor tudi dijaki in šolska mladina od 10. leta dalje se smejo zanašati na gotov uspeh.
Ljubljana, Gozova cesta št. 9. 3401

Združeni čevljarji

Odklikovani na mednarodni razstavi na Dunaju leta 1900.

v Ljubljani, Wolfova ulica št. 14

priporočajo svojo bogato zalogo obuval za poletno sezijo.

Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev

lastnega in tuje izdelka.

Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd.

vedno v največji izbiri.

Specialisti za prave gorske in lovske čevlje.

Izdelujejo se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila.

Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenike.

Naznanilo.

Na predlog odbora upnikov se bode prodala v konkurzno maso

trgovina z mešanim blagom v Idriji,

spadajoča zaloga manufakturnega, konfekcijskega in galanterijskega blaga za opravo vred, sodno cenjena na 9006 K 23 v, ofertnim potom, kakor stoji in leži, brez jamstva konkurzne mase za kakovost in količino.

Pismene ponudbe opremljene z 10% vadijem, je vložiti pri podpisnem upravitelju konkurzne mase najkasneje

do 5. oktobra 1912

in ostanejo ponudniki vezani nanje do vštete 13. oktobra letos.

Kupnino mora kupec plačati takoj, ko se mu naznani, da je njegova ponudba sprejeta. Prodana zaloga se izroči kupcu takoj po plačilu kupnine in je kupec zavezan zalogo nemudoma prevzeti. Inventarski zapisnik je navpogled pri c. kr. okrajnem sodišču v Idriji, odd. I, natančnejša pojasnila pa daje podpisani upravnik.

3399

Alojzij Pegan

c. kr. notar kot upravnik konk. mase

Šolske knjige

za vse šole

v najnovějšíh predpisanih izdajah ter

vse šolske potrebščine

v najboljši kakovosti priporoča po

zmernih cenah

L. SCHWENTNER

v Ljubljani

3268

Prešernova ulica št. 3 (poslopje „Mestne hranilnice“).

Poslednje stvaritve

mode čevljev

amerikanske svetovne znamke „The Vera“ so že dospele.

Edina prodaja za Kranjsko:

3436

Amerikanska zaloga čevljev

Prešernova ulica 50.